

1103. C. 4. 3.

O 14 H 11 C 3.

1103. C. 4. 3.

1103. C. 4. 3.

1103. C. 4. 3.

1103. C. 4. 3.

K Homer

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΟΜΗΡΙΚΗΣ.

PARS ALTERA.

opera Burgess

Επιγραφαι.

Ορκοι· Τειχοσκοπια. Μονομαχια Αλεξανδρου και
Μενελαου.

Α Λ Λ Ο Σ.

Γαμμα δ' αρ' αμφ' Ελενης οιοις μοθος εσιν ακοιταις.

Α ΤΤΑΡ επει κοσμηθεν αμ' ηγεμονεσσιν εκαστοι,
Τρωες μεν κλαγγη τ', ενοπη τ' ισαν, ορνιθες ως
Ηυτε περ κλαγγη γερανων πελει ουρανοθι τρο,
Αιτ' επει ουν χειμωνα φυγον και αθεσφατην ομβρον,
Κλαγγη ταιγε πετονται επ' Ωκεανοιο ροαων,
Ανδρασι Πυγμαιοισι Φονον και κηρα Φερουσαι
Ηεριαι δ' αρα ταιγε κακην εριδα προΦερονται.
Οι δ' αρ' ισαν σιγη μενεα πνειοντες Αχαιοι,
Εν θυμω μεμωτες αλεξεμεν αλληλοισιν.

Adnotatio Clarkii aliorumque.

Ver. 2. Τρωες μεν κλαγγη]
Ου γαρ παντων ην ομος θροος,
ουδ' εκ γηρως, Αλλα γλωσσ' επι-
μικτο, πολυκλητοι δ' ισαν ανδρες.
Δ, 437. Vide infra ad ver. 8.

Ibid. ορνιθες ως] Potuisset et
hic et alibi dicere, ως ορνιθες.
Sed altera illa verborum posi-
tio majorem habet emphasin:
Vide Δ, 482. Clark. Cæterum
qua ratione ορνιθες hic ulti-
mam producat: itemque κη-
ραον, ver. 24; et ανεχωρησις,

ver. 25; vide Primam hujus
Προπαρασκειως partem. B.

V. 3. Ηυτε περ κλαγγη γι-
ρανων] Φωναι παμμιγυς· Dionys.
Helicarn. περι της Ομηρου ποιη-
σιως, §. 10. — Quales sub nu-
bibus atris Strymoniae dant signa
grues, atque æthæra tranant
Cum sonitu, fugiuntque notas
clamore secundo. Æn. X. 264.

Ver. 4. επει ουν χειμωνα φυ-
γον] — Aves, ubi frigidus an-
nus Trans pontum fugat, et ter-
ris

Ε
ώσπ
του
τον π
Ωκε
Φερο
Εαλλ
αι Ελ

ris im
311.
V. 5
Oceani
233.
V. 6.
ηι και
δως γε
επειτα
της Αργυ
Οετιανου,
νις (φασ
επειτα
χωρη.

METAPHRASIS

PROSAICA

TERTII ILIADIS LIBRI.

ΕΠΕΙΔΗ δὲ διαταχθήσαν ἅμα τοῖς ἡγεμοσιν ἑκα-
στοί, οἱ Τρῶες μὲν ἐν ἀσημῷ Φῶνῃ ἐπορευόντο,
ὥσπερ ὀρνίθες· καθάπερ ἡ βοή των γερανῶν γίνεται πρὸ
τοῦ οὐρανοῦ, αἰτίνες ἐπεὶ οὖν τὸν χειμῶνα ἐφυγον καὶ
τὸν πολὺν ὕετον, μετὰ κραυγῆς αὐτὰν πετόνται ἐπὶ των τοῦ
Ὠκεανοῦ ρεύματων, (5) ἀνδράσι τοῖς πηχυαίοις θάνατον
φερούται· ὀρθρίναι δὲ δὴ αὐτὰν κακὴν φιλονεικίαν προ-
βάλλονται. οἱ δὲ ἐπορευόντο μετὰ σιωπῆς δυνάμεις, πνεόντες
οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ ψυχῇ προθυμούμενοι βοηθεῖν ἀλλήλοις.

Adnotatio.

ris immittit apricis. Æn. VI, 311.

V. 5. πετόνται ἐπ' Ὠκεανοῖο] Oceanī amnes. Georgic. IV, 233.

V. 6. Ἀνδράσι Πηχυαίοις Φο-
νὶ καὶ κηρὰ φερούται] Ἔστι δὲ
ἱστὸς γεωργικὸς, ἀνθρώπων μικρῶν,
κατοικούντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη
τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς, πλεῖστοι τοῦ
Ὠκεανοῦ, ὅπερ πωλεῖται τῇς γερ-
μῆς (φασί) βλαπτουσας αὐτῶν τὰ
ἐπίγραμμα, καὶ λιμοὶ ποιοῦσαι τὴν
κρίσιν. Schol. Clark. Hunc

locum tractat Strabo I. p. 60. Ernest.

Ver. 8. Οἱ δ' ἀρ' ἴσαν σιγῇ]
"Sed enim Achæos Homerus
"pugnam indipisci ait, non fi-
"dicularum tibiærumque con-
"centu, sed mentium animo-
"rumque conspiratu tacito niti-
"bundos: Οἱ δ' ἀρ' ἴσαν σιγῇ
"μυσία πνεόντες Ἀχαιοί, Ἐν θυμῷ
"μιμαῶντες, &c." Gell. lib. I. cap. 11.

V. 9. μιμαῶντες] Vide Pri-
mam hujus Προπαρὰστικῆς Par-
tem. B. V. 11.

Εὐτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατεχέυεν ὀμίχλην, 10
 Ποιμέσιν οὐτι Φίλην, κλεπτή δὲ τε νυκτος ἀμεινω,
 Τόσσόν τις τ' ἐπιλευσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λαῶν ἦσιν·
 Ὡς ἀρὰ τῶν ὑπο πόσσι κονισσαλὸς ὠρνυτ' ἀέλλης
 Ἐρχομένων· μαλα δ' ὥκα διεπρήσσον πεδίοιο.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 15
 Τρῶσιν μὲν προμαχίζεν Ἀλέξανδρος Θεοειδής,
 Παρδαλεὴν ὠμοῖσιν ἐχὼν καὶ καμπυλὰ τόξα,
 Καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δούρε δῦω κεκορυθμένα χαλκῷ
 Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,
 Ἀντίβιον μαχεσασθαι ἐν αἰνῇ δῆϊότητι. 20

Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν ἀρηϊφίλος Μενελαὸς
 Ἐρχομένον προπαροίθεν ὀμίλου, μακρὰ βιβῶντα,
 Ὡστε λεῶν ἐχαρῇ μεγαλῶ ἐπὶ σωματι κυρσας,
 Εὐρὼν ἢ ἐλαφὸν κέραον, ἢ ἀγρίον αἶγα,
 Πειναῶν· μαλα γὰρ τε κατέσθιει, ἐπεὶ ἂν αὐτὸν 25

Adnotatio.

V. 11. κλεπτή δὲ τε νυκτος ἀμεινω] *Ovium* scilicet *prædatoribus* nebula, quam ipsa nox commodior.

V. 16. Θεοειδής] Specie ac pulchritudine corporis, non virtutibus, insignis.

V. 18. δούρε δῦω κεκορυθμένα χαλκῷ]

Duo forte gerebat—præfixa hastilia ferro. Æn. XII. 488.

V. 19. προκαλίζετο πάντας ἀρίστους] Pulcherrime describit poeta virum non prorsus

ignavum, nec tamen fortem satis; nequitia sibi conscium: cujus solius tamen causa bellum esset susceptum; fortissimos statim etiam prius quam *Heitor* se ostenderet, provocantem ad certamen; ferocientem, jactabundum, μακρὰ βιβῶντα, *ver. 22*; simul autem primum ut *Hofis*, cui injuriam intulisset, contra incederet, retro cedentem, *ver. 32*.

Ver. 22. μακρὰ βιβῶντα
Pessimè

Pessimè
nefus, l
verba ap
572. A
tem et
magnis in
longinquo
V. 23.
Impræstus f
peragrans,
fames,) f
(pexit cap
in cornua
immane, i

(10) Καθ'απερ δὴ ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ οὐροῦ ὁ Νότος τὴν ὁμίχλην κατεχύσε, ταῖς ποιμέσι οὐδαμῶς προσφίλη, τὰ κλεπτή δὲ τῆς νυκτὸς κρείσσονα, καὶ τῶν τούτων εἴδορα, ἐφ' ὅσον λίθον ἀφίησι· οὕτω δὴ ὑπὸ τῶν ποδῶν τούτων κονιορτός διηγείρετο ἀελλωδὴς πορευομένων· λίαν δὲ ταχέως διὰ τοῦ πεδίου διηρχότο. (15) Οὗτοι δὲ ἥνικα ἐγὼς δὴ ἐγενοντο ἀλλήλοισι ἐπιόντες, ταῖς Τρῶσι μὲν πορομάχος ἦν Ἀλεξάνδρος ὁ τοῖς θεοῖς ὅμοιος, παρδαλοῦ δερμά ἐν τοῖς ὅμοισιν αὐτοῦ κατεχὼν καὶ τὰ ἐπικαμπητόξα, καὶ σπαθὴν δὲ· οὗτος δὲ δύο δόρατα ἐστομωμένα σιδηρῶ σείων, τῶν Ἑλλήνων ποροκαλεῖτο πάντας τοὺς ἀρίστους (20) ἐξ ἐναντίας πολεμεῖν ἐν τῇ φοβερᾷ μάχῃ. Τούτον δὲ ἥνικα ἐγὼν ὁ Φιλοπολέμος Μενέλαος, πορευόμενον ἐμπροσθεν τοῦ πηληϊδῆ, μεγαλῶς προφαινοῖα, καθ'απερ λέων ἐχαρὴ μεγάλου σώματος ἐπιτυχῶν, εὐρηκῶς ἢ ἐλαφὸν κερᾶσφορον, ἢ καὶ αἶγα ἀγρίον, (25) πείνων· (λίαν γὰρ κατατρώγει, κἄνπερ αὐτὸν

Adnotatio.

Pessime hæc verba vertit Barnesius, longe gradientem. Quæ verba apud Virgilium, Æn. X. 572. Atque illi longe gradientem et dira frementem, non magnis incedentem passibus, sed e longinquo venientem significant. V. 23. Ὡςτις λέων ἐχαρὴ, &c.] Impastus stabula alta leo ceu sæpe peragrans, (Suadet enim vesana fames,) si forte fugacem Conspexit capream, aut surgentem in cornua cervum, Gaudet bians inmane, comasque arrexit, et

baret Visceribus super accumbens; lavit improba teter Ora cruor. Æn. X. 723.

V. 23, 24, 25. Κυρῆαι, Εὐρών — Πειῶν] Non sine artificio συνδεδεγμένως ponuntur tria hæc participia, (præterquam quod pedibus dactylicis versus iste, ὥστε λέων ἐχαρὴ μεγάλῳ ἐπὶ σώματι, κυρῆαι, totus incedit;) συνεπιτρέχοντος οἷον τοῦ ποιητοῦ τῇ σπουδῇ τοῦ λιοντῆ· ut ex Eustathio, p. 299. l. 4. recte annotavit Barnesius.

V. 27.

Συνώνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζήοι·
 ὧς ἐχαρῇ Μενελάος Ἀλεξάνδρον Θεοειδέα
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείπην·
 αὐτίκα δ' ἐξ ὀχείων συντευχέσιν αὐτὸ χαμάζε.

Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ἀλεξάνδρος Θεοειδής
 ἐν προμαχοῖσι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἥτορ·
 ἅψ' δ' ἑταρῶν εἰς εἶδες ἐχάζετο κηρ' ἀλεείνων.

ὧς δ' ὅτε τις τε δρακόντα ἰδὼν παλινὸρσος ἀπέστη
 οὐρὸς ἐν βήσσης, ὑπὸ τε τρομος ἐλλαβε γυῖα,
 ἅψ' τ' ἀνεχώρησεν, ὠχρος τε μιν εἶλε πάρεϊας.
 ὧς αὖθις καὶ θ' ὁμίλον ἐδὺ Τρώων ἀγερῶχων
 Δείσας Ἀτρεὺς υἱὸν Ἀλεξάνδρος Θεοειδής.

Τὸν δ' Ἐκτώρ νεικέσσειν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
 Δυσπαρι, εἶδος ἀριστεῖ, γυναιμάνες, ἡπεροπευτα,
 Αἰθ' ὀφελές τ' ἀγανός τ' ἐμεναί, ἀγαμός τ' ἀπολεσθαι,
 καὶ κε τὰ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κερδίον ἦεν,
 ἢ οὕτω λῶθην τ' ἐμεναί καὶ ἐποψίον ἄλλων.
 Ἡπὺ καγχαλωοσὶ καρηκομῶν' ἄχαιοι,

Adnotatio.

V. 27. Θεοειδέα] Pronunciabatur, Θεοειδή. Quomodo et scribi deinceps cœptum est.

V. 29. Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχείων συντευχέσιν αὐτὸ χαμάζε] Sistit equos bijuges et curru defiluit. *Æn.* XII, 355. Et e curru saltum dedit ocyus arvis. Ibid. 681. Simplicius dictum est χαμάζε, quam arvis, et illud, συντευχέσιν, vim habet insuper singularem.

V. 31. κατεπλήγη] Singulare fere huic verbo est, quod in lingua Ionica *Aoristi secundæ penultimam* producat. Hinc et in lingua Dorica apud Theocritum, *Idyl.* 22. 105.—αὐτὰς ὁ πλάγεις. In lingua attica autem dicitur πλάγεις. *Ερῶλι Σούμων ἐκπλάγεις*· *Ιάσωνος*, Eurip. *Med.* ver. 8.

V. 33. ὧς δ' ὅτε τις τε δρακόντα] Pulcherrime *Virgilius* Improvisum

διακ
κα
ποι
ἀμα
επηδ
ὁ θεο
την π
θός τ
περ δ
ὑπεχα
δε ὑπ
χωρησ
καλιν
φθονθ
δε ὁ Ε
Παρι, τ
τῆλε, γ
γαμου
ἐπικερ
των λοι
των τρι

Improvisi
sibus ang
trepidusq
lentem ir
mentem.
sijū iren
II. 379.
V. 39.
similiter
κῆρ, Or
hinc istu
Laodamia

διωκουσιν οἱ ταχείες κύνες καὶ εὐθαλείς νεανίαι.) Οὕτως
καὶ ὁ Μενέλαος ἐχάρη τὸν τοῖς θεοῖς ὁμοῖον Ἀλεξάνδρῳ
τοῖς ὀφθαλμοῖς θεασαμένος· εἶπε γὰρ τιμωρησέσθαι τὸν
ἀμαρτωλόν. Εὐθεὺς δὲ ἐκ τῶν ἁρμάτων σὺν ὀπλοῖς
ἐπηήσθη χαμαί. (30) Τοῦτον δὲ ἤμικα εἶδε ὁ Ἀλεξάνδρος
ὁ θεοειδής ἐν τοῖς πρωταγωνίσταις φανεῖντα, κατεπλάγη
τὴν προσφιλεστάτην ψυχὴν. Εἰς τοῦπισω δὲ εἰς τὸ πλη-
θος τῶν ἐταίρων ἐχώρησε τὸν θάνατον ἐκφευγών. Καθα-
πὲρ δὲ ὅτε τις τὸν δρακόντα θεασαμένος ὀπισθορμητὸς
ὑπεχώρησεν ἐν τοῖς βασιμοῖς τοποῖς τοῦ οὐροῦ, ὁ τρομος
δὲ ὑπέλαβε τὰ μέλη αὐτοῦ, (35) εἰς τοῦπισω δ' αὖ
χώρησεν, ὡχρίασις τε αὐτὸν ἐν ταῖς παρείαις ἐλάβε· οὕτως
καλὴν καὶ τὸν ὄχλον τῶν ὑπερφηφάνων Τρώων ὑπέεισθηθεν,
φοβηθεὶς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρείω θεοειδὲς Ἀλεξάνδρος. Τοῦτον
δὲ ὁ Ἐκτώρ ἀνεδίδεν ἰδὼν ἐνὶ ἑριστικαῖς λόγοις, ὡ κακὴ
Παρι, τὴν μορφήν καλλίστην, ἐπὶ γυναῖξί μαινομένην, ἀπα-
τήλη, ψευστὰ, (40) εἶθε ὠφείλεις ἀγεννητὸς εἶναι, καὶ πρὸ
γαμοῦ ἀπολεσθαι. Καὶ τοῦτο ἠθέλον, καὶ κατὰ πολὺ
ἐπικερδὲς ἦν, ἢ οὕτω εἰς ὕδρεις καὶ βλάβας εἶναι σε, καὶ
τῶν λοιπῶν ἐμπροσθεῖν πάντων. Οὕτως δὲ γελασούσι οἱ
τῶν τριχῶν ἐπιμελούμενοι Ἕλληνες,

Adnotatio.

Improvisum aspris veluti qui sen-
sibus anguem Pressit humi nitens,
trepidusque repente refugit Atto-
lentem iras, et cæcula colla tu-
mentem. Haud secus Androgeus
tremefactus abibat. Æn.
II. 379.

V. 39. Δυσπαγί] Euripides
similiter δυσσεύειν, dixit Hele-
nam, Orest. v. 1391. Porro,
hinc istud Ovidii, in epistola
Laodamiæ ad Protefilaum. v. 43,

Dux Pari, Priamide, damno
formose tuorum: pulcherrime
emendavit Nic. Heinsius: Dy-
spari Priamide, damno formose
tuorum.

V. 41. Καὶ καὶ τὸ βουλομένη]
Sane ego, istic si essem, mallet
id et ipse, &c.

V. 42. Ἐποψίας dicitur ut
latinum conspiciendus in ma-
lam partem.

V. 46, &c.

Singa-
ft, quod
i secund
Hinc et
ad Tbeo-
— αὐτῶν
attica au-
Ερωί. Σο-
Eurip.

is τε δια-
Virgilius
nprovisum

Φάντες ἀριστὰ πρὸς ἐμμεναί, οὐνεκα καλὸν
 Εἶδος ἐπ'· ἀλλ' οὐκ ἐστὶ βίη φρεσὶν, οὐδὲ τις ἀλκή.
 Ἡ τρὶςσδε εὖν ἐν πόντοποροῖσι νηέσσιν
 Πόντον ἐπιπλώσας, ἑταίρους ἐριήρας ἀγείρας,
 Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐεῖδ' ἀνηγες,
 Εἰς Ἀπῆς γαίης, νύον ἀνδρῶν ἀιχμητῶν;
 Πατρὶ τε σὼ μέγα πῆμα, πολλῇ τε, πάντι τε δήμῳ,
 Δυσμένεσιν μὲν χάρμα, κατήφειν δὲ σοὶ αὐτῷ;
 Οὐκ ἀν' δὴ μείνειας ἀρήϊφίλον Μενελάον;
 Γνοίης χ', οἴου φῶτος ἔχεις θάληρην παρακοιτίν.
 Οὐκ ἀν' τοὶ χραίσμῃ κιθάρις, τὰ τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
 Ἡ τε κομῆ, τὸ τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγέης.
 Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἡ τε κεν ἦδη
 Λαῖνον ἔτσο χιτῶνα, κακῶν ἔνεχ', ὅσσα ἐοργας.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλεξάνδρος θεοειδής·
 Ἐκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἰσὶν ἐνεϊκέστας, οὐδ' ὑπὲρ αἰσῶν
 Αἶετ' οἱ κραδίη, πτελέκυσ ὥς, ἐστὶν ἀτειρής,
 Οὐδ' εἰσὶν διὰ δούρος, ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥα τε τεχνῇ
 Νηῖον ἐκταμνήσιν, οφελλεί δ' ἀνδρὸς ἐραῶν.

Adnotatio.

V. 46, &c. ἐν—ἐπιπλώσας,
 —ἀγείρας, —μιχθεὶς] Ὅρα τὸ
 ἀσυνιδίον σχῆμα, θυμῷ καὶ αἰσ-
 νῇ πρὶν, καὶ πάντ' σφοδρῶν.—
 τρὶςσδε γὰρ ἀσυνιδίους εἶπεν [*le-
 gendum fortasse, εἶπεν*] μιτοχας,
 γοργως τοὶ λόγον μεταχειρισάμε-
 νος. *Eustath.*

V. 47. ἑταίρους ἐριήρας] Ἀγαν
 ευκρεμίστους, ἢ ἐπικροτοῦς φίλους,
 τούτῳ, αὐτῷ ὁμοίους φίλους,

καὶ ἀρπαγας. *Schol.*

V. 52. Οὐκ ἀν' δὴ μείνειας
 Καὶ συχνὰ τὰ πολεμικὰ καὶ κλῆ-
 κομικὰ μεταβαίνει ἀπὸ τοῦ πολεμικοῦ
 ἀλλοῦ εἰς ἄλλο, διὰ τὴν ὁρμήν, καὶ
 ὅτι οὐδὲ ἔχει καιρὸν ἀποταθῆναι λα-
 λειν.—σφοδρῶν κατὰ τὴν αἰσ-
 νῇ, καὶ τὰ κομικὰ σχῆμα
 τὰ, καὶ τοὶ τῆς ἐρωτικῆς εἰσ-
 χον. *Eustath.*

V. 54. Οὐκ ἀν' τοὶ χραίσμῃ
 κιθάρῃ

ὑπολαβόντες τὸν πρῶμαχον εἶναι σε, διότι καλὸν
 (45) εἶδος καὶ μορφή ἐπεστὶ· ἀλλ' οὐκ ἐστὶ δυνά-
 μεις ταῖς διανοαῖς, οὐδὲ τίς ἰσχύς. Εἰ τούτους ὑπάρ-
 χων, ἐν ταῖς θαλασσοπλοαῖς ναυσι τὴν θαλάσσαν ἐπι-
 πλευσας, ἑταίρους εὐαρμοστούς συναγαγών, συμμιγείς
 ἀλλοφύλοις, γυναῖκα εὐμορφὸν ἤραγες ἐξ ἀλλοδαπῆς καὶ
 πάλυ ἀπεχούσης γῆς, νυμφὴν ἀνδρῶν πολεμικῶν ;
 (50) τῷ πατρὶ τῷ σὺ μεγαλὴν βλάβην, καὶ τῇ
 πόλει, καὶ πάντι τῷ δήμῳ, τοῖς ἐχθροῖς μὲν χάραν,
 αἰσχυνὴν δὲ σοὶ αὐτῷ, καὶ στυγνότητά. Οὐκ ἀν δὲ
 ὑπομείνας τὸν φιλοπολεμον Μενελάον ; Μαθoῖς ἀν
 ὁποίου ἀνδρὸς εἶχης τὴν ἀχμαῖαν γυναῖκα. Οὐκ ἀν σοὶ
 βοηθήσῃ ἡ κιθάρις καὶ τὰ δῶρα τῆς Ἀφροδίτης, (55) αἱ
 τὴ τρίχες, καὶ ἡ μορφή, ὅτε ἐν τῷ κονιορτῷ μιγείης. ἀλλὰ
 λῖαν οἱ Τρῶες δειλοὶ· εἰ γὰρ μὴ ὑπῆρχον δειλοὶ ὄντες, ὄν-
 τως ἀν πάλαι λιθίνον ἐνεδύσω ἱμάτιον, τῶν κακῶν ἐνε-
 καὶ ὦν ἐδράσας. Πρὸς τούτων δὲ εἶπεν Ἀλεξάνδρος ὁ Θεοει-
 δής, ὦ Ἐκτώρ, ἐπεὶ δὴ με κατὰ τὸ πρῆπον ἀνείδισες, καὶ
 οὐχ ὑπὲρ τὸ πρῆπον, (60) αἰεὶ δὲ σοὶ ἡ καρδία, καθα-
 πὲρ πελεκύς, ὑπάρχει ἀκαταπόνητος, ὅστις πορεύεται διὰ
 ἔλλου, ὑπ' ἀνδρὸς ὅστις δὴ τῇ τεχνῇ αὐτοῦ τὸ ναυπηγησά-
 μον ἔλλον ἐκκοπτεῖ, αὐξάνει δὲ τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὀρμὴν·

Adnotatio.

κιθάρις, — Ἡ τὴ κομὴ, — ὅτ' ἐν κο-
 νιορτῷ μιγείης] *Nequicquam Vene-
 ris praesidio ferox, Pelles caesa-
 rium, grataque faeminis Imbelli
 cindata carmina divides:—adul-
 teros Crines pulvere collines.*
Horat. Carm. I, 15.

Ibid. τὰ τε δῶρ' Ἀφροδίτης] —
Veneris praemia.—Æn. IV. 33.
*Clark. Illud quoque obiter
 notandum, poëtam contemtim*

loqui de cithara Paridis, cum
 laude de cithara Achillis Il. i,
 187. Nempè Achilles canebat
 res heroum &c. Paris volup-
 tatis instrumentum et alimen-
 tum habebat. Itaque Alexan-
 der M. noluit Paridis citha-
 ram videre, sed Achillis.

V. 57. Λαίῳ ἐὶσσο χιτῶνα]
*Lapidatus, lapidibus obrutus
 fuisses; vel fortasse, simplici-
 ter, sepultus.*

Ὡς τῇ ἐνὶ στήθεσιν αταρβήτος νοός ἐστι.
 Μη μοι δῶρ' ἐρατὰ προφere χρυσεῆς Ἀφροδίτης.
 Οὔτοι ἀπβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
 Ὅσσα κεν αὐτοὶ δώσιν, ἔκων δ' οὐκ ἂν τις ἔλοιτο.
 Νυν δ' αὖτ', εἰ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μαχεσθαι,
 Ἄλλους μὲν καθίσον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
 Αὐτὰρ ἐμ' ἐν μέσσω καὶ ἀρηϊφίλον Μενελάον
 Συμβαλετ' ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πάσι μαχεσθαι.
 Ὀππότερος δὲ κε νίκησῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Κτήμαθ' ἔλων εὖ παντὶ, γυναῖκα τε, οἰκαδ' ἀγέσθω.
 Οἱ δ' ἄλλοι, φιλοτῆτι καὶ ὀρκία πιστὰ ταμόντες,
 Ναιοίτε Τροίην ἐριβῶλακα· τοὶ δὲ νεεσθῶν
 Ἀργὸς ἐς ἵπποβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγυναίκα.
 Ὡς ἐφάθ'. Ἐκτῶρ δ' αὖτ' ἐχαρῇ μέγα, μύθον ἀκούσας.
 Καὶ ῥ' ἐς μέσσον ἰων, Τρῶων ἀνεεργε Φαλαγγας,
 Μέσσου δούρος ἔλων· τοὶ δ' ἰδρυνθῆσαν ἅπαντες.
 Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομοῶντες Ἀχαιοί,
 Ἰοῖσιν τε τίτυσκομενοὶ λαέσσι τ' ἐβάλλον.
 Αὐτὰρ ὁ μακρὸν αὔσεν ἀναζ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Ἰσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κούροι Ἀχαιῶν.
 Στευταὶ γὰρ τι ἐπὸς ἐρεῖν κορυθαίολος Ἐκτῶρ.

Adnotatio.

V. 64. χρυσεῆς Ἀφροδίτης] *Venus aurea*. Æn. X. 16. *Pro-nunciabatur autem, χρυσεῆς.*

V. 66. ἔκων δ' οὐκ ἂν τις ἔλοιτο] *Vox ἔκων* hoc in loco, non significat, *volens* aut *lubens*; sed, quod Latine dicitur, *suo arbitrio*.

V. 67. Νυν δ' αὖτ' εἰ μ' ἐθέλεις] *Quod si me solum Teu-*
in certamina poscunt, Idque p-
cet. Æn. XI 434.

V. 68. Ἄλλους μὲν καθίσον] *Teu-*
—Αὐτὰρ ἐμ' ἐν μέσσω] Teu-
arma quiescant, Et Rutul-

οὔτ
 μως
 ΑΦρ
 τα τ
 σχω
 βουλ
 μιν
 καθε
 ηλασ
 παντ
 των φ
 γυναι
 και ο
 την ευ
 Αργος
 και ε
 μεγαλ
 ρευθει
 οδρατο
 πτω
 ληνες,
 λιθοις
 ανδρων
 τεροι τ
 ὑπισχν

nostro di
 lam. Æ
 V. 72
 hoc exp
 omnino.
 V. 81
 ισχειθ',

οὕτως σοι ἐν τῷ στηθεὶ ἀφοβὸς ὁ νοῦς ὑπάρχει. Μηδα-
 μως μοι δῶρα πᾶ ἐπεραστὰ ονειδίζε της χρυσοφόρου
 65 Ἀφροδίτης. (65) Οὐδαμῶς δὲ ἀποβολῆς ἀξία ὑπάρχει
 τα τῶν Θεῶν μεγαλοδοξὰ δῶρα, ὅποτα ἀν αὐτοὶ περα-
 σχωσι, θελήσας δὲ οὐκ ἀν τις λαβοί. Ἀρτίως δ' εἰαν
 βουλῇ ἐμε τῷ Μενελάῳ πολεμεῖν καὶ μαχεσθαι, τοὺς
 μὲν λοιποὺς Τρῶας καὶ πάντας τοὺς Ἕλληνας ποιήσον
 καθίσθηναι· ἐμὲ δ' ἐν τῷ μέσω καὶ τὸν Φιλοπολεμον Με-
 70 νελαον (70) συνελσατέ περὶ της Ἑλένης καὶ τῶν κτημάτων
 πάντων πολεμήσαι. Ὅποιος οὕτως δ' ὁ νίκησῃ, καὶ κρετ-
 τῶν φανείη, πᾶ κτήματα λαβὼν καλῶς πάντα, καὶ τὴν
 γυναῖκα, εἰς τὴν οἰκίαν κομίζετω· οἱ δὲ λοιποὶ, Φίλιαν
 καὶ ὀρκομοσία πιστὰ ποιησάμενοι, κατοικεῖτε τὴν Τροίαν
 τὴν εὐγενεῖν· οὗτοι δὲ οἱ Ἕλληνες πορευέσθωσαν (75) εἰς τὸ
 75 Ἄργος τὸ ἵπποτροφον, καὶ εἰς Ἑλλάδα τὴν καλὰς γυναι-
 κας ἐχούσαν. Οὕτως εἶπεν. ὁ δὲ Ἐκτώρ ἐχαρῇ πάλιν
 μεγαλῶς τὸν λόγον ἀκούσας. Καὶ δὴ εἰς τὸ μέσον πο-
 80 ρευθεὶς, τῶν Τρῶων διεχωρίζε τὰς τάξεις, τοῦ μέσου τοῦ
 δόρατος λαβόμενος· οὕτω δὲ ἐκαθίσταν ἀπαντες. Ἐπὶ
 πτωγὰ δὲ τὰ τόξα εἵκνον οἱ τῶν τριχῶν ἐπιμελουμένοι Ἕλ-
 ληνες, (80) τοῖς τε βέλεσι καταστοχαζόμενοι καὶ τοῖς
 λίθοις ἐβάλλον. Οὕτως δὲ μέγα ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς τῶν
 ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· κατακρατήθητε, ὦ Ἕλληνες, οἱ νεώ-
 τεροὶ τῶν Ἑλλήνων μὴ βάλλετε· διαβεβαιούνται γὰρ καὶ
 ὑπισχνείται τινὰ λόγον ὁ τὴν κορυθα κινῶν Ἐκτώρ.

Adnotatio.

noſtro dirimatur ſanguine bel-
 lum. Æn. XII. 78.

V. 72. ἐν παντὶ] Eleganter
 hoc exprimit Latinum omnia
 omnino. Ern.

V. 81. μακρὸν αὔσιν —
 ἰσχυρῶς, Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε]

Significatque manu, et magno
 ſimul incipit ore: Parcite iam,
 Rutuli: et vos, tela inbibete,
 Latini. Æn. XII. 692.

V. 83. Vocis ἔπος ultima
 producitur vi cæſuræ.

V. 95.

ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἀντιῶ τ' ἐγένοντο
ἔσσυμένως· ἔκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·

Κεκλυτὲ μέν, Τρῶες, καὶ εὐκνημίδες Ἀχαιοί,
Μυθῶν Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεικὸς ὀρώρεν.

Ἄλλους μὲν κελεταὶ Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
Τευχέα καλ' ἀποθεσθαι ἐπὶ χθονὶ πούλυβοτερῇ·
αὐτὸν δ' ἐν μέσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενελάον,
οἷους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πάσι μαχεσθαι·
ὅππτερος δὲ καὶ νίκησιν, κρείσσων τε ζῆνται,
κτῆμαθ' ἔλων εὐ πάντα, γυναῖκα τε, οἰκᾷ ἀγέστον.
οἱ δ' ἄλλοι φιλοτῆτα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμῶμεν.

ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βῶν ἀγαθὸς Μενελάος·

Κεκλυτὲ νῦν καὶ ἐμεῖο· μαλίστα γὰρ ἀλγὸς ἵκανον
θυμὸν ἐμὸν, φρονέω δὲ διακρινθῆμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποθε
εἵνεκ' ἐμῆς ἐρίδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἐνὲκ' ἀρχῆς·
ἥμεῖων δ' ὅππότερῳ θάνατος καὶ μοῖρα τετυκται,
τεθνήκει· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε ταχίστα.
οἴσεται δ' ἀρν', ἕτερον λευκόν, ἕτερον δὲ μελαιναν,
τῇ τε, καὶ ἑλίων· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσασμεν ἄλλον.
ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὅφρ' ὅρκια ταμνῇ

Adnotatio.

V. 95. ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀρα] *Dixerat Aeneas: olli obstupuerunt filentes, Converterique oculos inter se atque ora tenebant. Aen. XI, 120.*

V. 96. μετέειπε βῶν ἀγαθὸς

Μενελάος] *Artissima hæc oratio personæ Menelai, qui inter Trochaedon agitur, Πάρις μὴ ἀλλὰ μάλα λιγυρῶς· ἐπεὶ οὐ πολὺ μύθος οὐδ' ἀφαιμαγμένης, V. 214.*

V. 100.

οὕτως εἶπεν· οὗτοι δὲ ἐπαύσαντο τῆς μάχης καὶ ἡσυχά-
 89 γοντο (85) πανυ σπουδαίως. ὁ Ἑκτορ δὲ ἐν ἀμφο-
 τερῶν εἶπε, ἀκούσατε μοι ὦ Τρῶες καὶ εὐσπλαῖ Ἕλληνες
 τὸν λόγον τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὗτινος ἐνεκα ἡ Φιλονεικία διη-
 γέρθη. Τους μὲν λοιπούς Τρῶας καὶ πάντας τοὺς Ἕλ-
 90 λήνας παρακελεύεται τὰ ὅπλα τὰ καλά ἀποθεσθαι
 ἐπὶ τῇ πολυτροφῇ γῇ (90) αὐτὸν δὲ τὸν Ἀλεξάνδρον ἐν
 τῷ μισθῷ καὶ τὸν Φιλοπαλεμον Μενελάον, μόνους περὶ τῆς
 Ἑλένης καὶ τῶν κτήματων αὐτῆς πάντων μαχεσθαι.
 οἱ δ' ἂν νικήσῃ, καὶ ἐπικρατιότερος γένηται, τὰ κτή-
 91 ματα λαβὼν καλῶς πάντα, καὶ τὴν γυναῖκα, εἰς οἶκον
 ἀπαγαγέτω. Οἱ λοιποὶ δὲ, Φιλίαν καὶ ὄρκους ποιεῖν
 ποιήσωμεν. (95) Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ δὴ πάντες Ἀ-
 χαιοὶ ἦσαν ἐν ἀκρῇ τῇ σιωπῇ. Ἐν ταῦτις δὲ προσεῖπεν
 96 κατὰ τὴν μάχην γενναῖος Μενελάος, ἀκούσατε νῦν καὶ
 μου· λίαν γὰρ καταλαμβάνει λυπὴ ψυχὴν τὴν ἐμὴν,
 ὅρῳ δὲ ἀρτίως ἡμᾶς διαχωρισθῆναι τοὺς Ἕλληνας καὶ
 τοὺς Τρῶας, ἐπεὶ πολλὰ κακὰ πεπονθατέ (100) ἐνεκα
 100 τῆς ἐμῆς Φιλονεικίας, καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐνεκα τῆς ἀρ-
 τῆς. Ἡμῶν δ' ὥτιμι οὐκ ὁ θάνατος καὶ ἡ μοῖρα κα-
 τεσκευασται, ἀποθανοί· οἱ λοιποὶ δὲ διαχωρισθῆτε τα-
 ρύτατα. Κομίσατε ἀρνᾶς δύο, τὸν μὲν ἕνα λευκόν,
 105 καὶ τὸν ἕτερον μελανόν, τῇ Γῇ τε καὶ τῷ Ἡλίῳ· ἡμεῖς
 δὲ κομισομεν ἄλλον τῷ Δίῳ. (105) Ἀγετέ δὲ τὸν Πρία-
 νον, ἅπῳς τοὺς ὄρκους ποιήσῃ

Adnotatio.

V. 100. Ἀλεξάνδρου ἐνεκ' ἀρ-
 101] Præfinito id hic significat
 τὴν μάχην, quod Latine dici-
 tur Captum, Inceptum, vel
 Inscriptum.

V. 103. ἕτερον λευκόν, ἕτερον
 102] δι' ἡμεῶν] Nigram Hyemi pe-
 cudem, Zephyris felicibus al-
 bam. Æn. III. 120.

V. 112.

V. 100.

Αυτῆς, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἀπίστοι·

Μη τις ὑπερβᾷ Διὸς ὄρκια δηλοσηται.

Αἰεὶ δ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν φρενὲς ἠερέθονται·

Οἷς δ' ὁ γέρας μετεήσιν, ἅμα πρῶσσω καὶ ὀπίσσω
Λευσσεῖ, ὅπως οὐχ' ἀρίστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.

Ὡς ἐφαθ'· οἱ δ' ἐχαρήσαν Αἰχαιοὶ τε Τρῶες τε,
Ἐλπομένοι παύσεσθαι οἴζου πολέμοιο.

Καὶ ῥ' ἵππους μὲν ἐρυζάν ἐπὶ σπῆχας, ἐκ δ' ἐβῶν αὐτῶν,
Τεῦχεα τ' ἐξέδυνοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαλήνῃ
Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἀρουρά. 115

Ἐκτὼρ δὲ πρῶτον αὐτῷ δῶκε κήρυκας ἐπεμπε
Καρπαλιμῶς, ἀρνᾶς τε φέρειν, Πριάμον τε καλεῖσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον πρῶτον κρείων Ἀχαιμενῶν,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρᾶς ἰέναι, ἥδ' ἄρ' ἐκέλευεν
Οἰστέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπιδίησ' Ἀχαιμενῶνι δῖω. 120
Ἴρις δ' αὖθ' Ἑλένη λευκώλενῳ ἀγγέλῳ ἦλθεν,
Εἰδομένη γάλακτος, Ἀντηνορίδαο δαμαρτί,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικᾶων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Τὴν δ' εὖρ' ἐν μεγάρῳ· ἥ δὲ μέγαν ἴσπιν ὕφαινε, 125
Διπλακὰ, μαρμαρενὴν· πόλεως δ' ἐνεπίσσειεν αἰθέλους
Τρῶων θ' ἵπποδᾶμων, καὶ Αἰχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οὓς ἔθεν εἶνεκ' ἐπαχρον ὑπ' Ἀργεὺς παλαμᾶων.

Adnotatio.

V. 112. Ἐλπομένοι παύσεσθαι] *Qui sibi jam requiem pugnae, rebusque salutem sperabant.*

Æn. XII. 241.

V. 113. ἐκ δ' ἐβῶν αὐτῶν] *curribus descenderunt et in pedibus suis*

αυτοῖς, ἐπειδήπερ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὑπερηφάνοι καὶ ἀπίστοι,
 μήποτε τις παραβᾷσαι τοῦ Διὸς τοὺς ὅρκους βλάβῃ. Δε
 γὰρ τῶν νεωτέρων ἀνδρῶν αἱ διανοίαι ἐπαρμέναι εἰσι.
 Οἷσσι δὲ ὁ γέρον συνῶν, ὁμοῦ τε παρόντα καὶ μέλλοντα
 (110) βλέπῃ, ὅπως ἐξοχῶς ἀρίσται ἐν ἀμφοτέροις γενή-
 ται. Οὕτως εἶπεν. οὗτοι δὲ ἐχαρήσαν οἱ τε Ἕλληνες καὶ οἱ
 Τρῶες, ἐλπίζοντες καταπαυθῆναι τοῦ ἐπιπόνου πολέμου.
 καὶ δὴ τοὺς ἵππους μὲν κατέσχον ἐπὶ ταῖς τάξεσι, καὶ
 ἐγκατέβησαν αὐτοὶ. Καὶ τὰ ὅπλα αὐτῶν ἐξεδύοντο, καὶ
 ταῦτα ἐν τῇ γῇ κατέθεντο (115) ἐγγὺς ἀλλήλων·
 οὐ γὰρ δ' ἦν ἡ μεταξὺ αὐτῶν γῆ. Ὁ Ἑκτώρ δὲ εἰς τὸν
 πλὴν δύο κηρυκὰς ἐπέμψεν τάχως, ἀρνας τε κομισαί,
 καὶ τὸν Πριάμον καλεῖσαι. Οὕτως δὲ τὸν Ταλθύβιον
 προεπέμψεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἐπὶ ταῖς ναυσὶν
 βαθείας πορευθῆναι, καὶ ἀρνας ἐκέλευσε (120) κομι-
 σαί· οὕτως δὲ δὴ οὐ παρηκουσεν Ἀγαμέμνωνι τῷ ἐνδοξῷ.
 Ἡ Ἰρις δὲ Ἑλένη τῇ λευκοῦραχιονι ἀγγέλως παρεγένετο,
 ὁμοιωθεῖσα τῇ ἀνδραδελφῷ, τοῦ Ἀντηνόρου υἱοῦ τῇ γα-
 μετῇ, ἥντινα ὁ υἱὸς Ἀντηνόρου γυναῖκα εἶχεν ὁ βασιλεὺς
 Ἑλικάων τὴν Λαοδίκην, τὴν κατὰ εἶδος βελτιστὴν τῶν
 Πριάμου θυγατρῶν. (125) Ταύτην δὲ εἶρε ἐν τῷ
 οἴκῳ· αὕτη δὲ μέγαν ἴστον ἰστουργεῖ, διμίτον, πορφύραν·
 πολλοὺς δὲ ἐνεπικίλλεν ἀθλοῦς Τρῶων τῶν ἵππικων,
 καὶ Ἑλλήνων τῶν σιδηροθώρακων, οὗσπερ αὐτῆς ἐνεκα
 ἐπισχόν ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ πολέμου.

Adnotatio.

diu exhibant. Fit autem ex
 ἰσάσαι, ἰσαν. Simili analogia
 atque ex ἰσάφισαν, τρεφῖν.

V. 115. οὐ γὰρ δ' ἦν ἀμφὶς ἀρου-
 ρα] Discessere omnes medii, spa-
 tiumque dedere. Æn. XII. 696.

V. 132,

Αρχον δ' ἰσταμένη προσέφη σφιδας ὠκεία ἱρίς·

Δεῦρ' ἴθι, νυμφα φίλη, ἵνα θεσκελα ἐργα ἴδῃαι,
Τρωων θ' ἵπποδάρμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων·

Οἱ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολυδάκρυον Ἀρηὰ
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοιο λιλαιόμενοι πολέμοιο·

Οἱ δὲ νῦν ἵαται σιγή, πόλεμος δὲ πεπαιγμέναι,
Ἀσπιοὶ κεκλιμένοι, πῦρα δ' εὐχχέα μακρὰ πέπηγεν·

Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηϊφίλος Μενελαός·

Μακρῆς εὐχχέησι μαχῆσονται περὶ σείο·

Τῷ δὲ κε νικησάντι φίλῃ κεκλησὶ ἀκοίτις.

ὣς εἰπούσα θεά, γλυκύν ἡμέρον ἐμβάλε θυμῷ
Ἄνδρος τε πρότεροιο, καὶ ἀστειός, ἠδὲ τοκῶων.

Αὐτίκα δ' ἀργεννήσι καλυψάμενη ὀφθησιν,

Ὠρματ' ἐκ θαλαμοῖο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·

Οὐκ οἶη, ἅμα τηγὲ καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔπντο,

Λιθρῇ Πιτθῆος θυγατρὶ, κλυμένη τε βωώπις.

Λιψά δ' ἐπειθ' ἱκανόν, ὅθι Σκαίῃ πύλαι ἦσαν.

Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον καὶ Πανθόον, ἠδὲ θυμοίτην,

Δαμπὸν τε, Κλυπίον θ', Ἰφίστανα τ', ὅζον Ἀρης,

Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀθηναῖον, πέπνυμένῳ ἀμφῷ,

Εἶατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαίῃσι πύλαισι,

Adnotatio.

V. 132. πολυδάκρυον ἀρηὰ] *Lacrymabile bellum. Æn. VII. 604.*

V. 135. Ἀσπιοὶ κεκλιμένοι, πῦρα δ' εὐχχέα μακρὰ πέπηγεν] *Stant terra defixæ hostes. Æn. VI. 652. Stant longi adnixi bastis, et scuta tenentes.*

Æn. IX. 229. *Defigunt tellurem bastas, et scuta reclinant. Æn.*

XII. 130. *Aristophanes, hunc locum alludens, καὶ θυμοὶ καταβῶν, κυψαὶ Πανθόων, ὡς οὐκ ὀπίσθιαι. Ἀν. 401.*

V. 141. *Notandus hic migeniūs vocis mediæ ὀλοοιο καλυψάμενη*

γγυ
αδίζ
αστα
ον σι
τον
εθρι
σιωπ
σι α
ακρα
μος
υ' ε
μετη
βαλε
της
αλυφ
ταλον
παινι
γατηρ
ταχε
δε πε
την, κ
πολε
Φοτερο
στεραι

ψαμιν
τε. Cla
voci
te.
V. 144.
Οἱ δ
ακονσι.
sub finem

γυγυς δὲ στασα εἶπεν ἡ ταχυπούς Ἰρις· (130) Δεῦρο
 ἀδίζε, ὦ προσφιλεστάτῃ νυμφῇ, ὅπως θεῖα καὶ θαυ-
 ἀστα ἔργα θεῶν Τρώων τε τῶν ἱππικῶν καὶ Ἑλλήνων
 σιδηροθώρακων. Οἱ τινες ἐν ἀλλήλοις πρότερον ἐφε-
 ρον τῶν πολλῶν δακρυῶν αἰτίον σιδηρὸν ἐν τῷ πείδι, τοῦ
 εὐφροῦ ἐπιθυμούντες πολέμου· οὗτοι δὲ νῦν καθεζονται
 σιωπῇ, ὃ δὲ πόλεμος πέπαυται, (135) ἐν ταῖς ἀσ-
 ῑσι αὐτῶν ἐπικείμενοι, πᾶσι δὲ αὐτῶν καὶ τὰ δόρατα
 ἀκρὰ πεπηγμένα· εἰσι· ὃ δὲ Ἀλεξάνδρος καὶ ὁ Φίλοπο-
 ῖμος Μενελάος τοῖς μακροῖς δόρασι πολεμήσουσι περὶ
 οὗ· ἐξ αὐτῶν δὲ τῷ νικησάντι προσφίλης κλήθησι γυνή,
 ἡμέτη. Οὕτως εἶπυσα ἡ θεᾷ, γλυκεῖαν ἐπιθυμίαν
 ἔβαλε τῇ ψυχῇ (140) καὶ ἄνδρος τε τοῦ πρότερου,
 καὶ τῆς πόλεως, καὶ τῶν γονέων. Εὐθέως δὲ λαμπραῖς
 κλυφθεῖσαι ὀφθαλμοῖς, ὥρμηθη ἐκ τοῦ κοιτωνὸς αὐτῆς,
 πάλιν δακρυ χέουσα· οὐ μόνη, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ καὶ θε-
 ταιόχνη δύο ἡκολούθουν, ἡ Αἰθήρη, ἡ τοῦ Πιτθεῶς
 γατήρ, καὶ Κλυμένη ἡ βοοφθαλμῖος. (145) Ἐπει-
 ταχέως ἐφθασαν ὅπου αἱ ἀριστεραὶ πύλαι ὑπάρχον.
 δὲ περὶ τὸν Πριάμον, καὶ τὸν Πάνθοον, καὶ τὸν Θυ-
 στήν, καὶ τὸν Λάμπον, καὶ τὸν Κλυτίον, καὶ Ἰκέταον
 πολέμικον, καὶ ὁ Οὐκαλέγων, καὶ Ἀντήνωρ, συνετοὶ
 ἄλλοι, ἐκαθήντο οἱ τοῦ δήμου γέροντες ἐπὶ ταῖς
 ὀπίσθαις πύλαις,

Adnotatio.

ἡ ψαμνῆ, cum seipsam corre-
 pti. Clark. Vide plura de
 vocis mediæ in Prima
 te.
 V. 144. Αἰθήρη Πιτθεῶς θυ-
 γατήρ] Οἱ δὲ καὶ τούτο το ἔπος
 ἀκούσι. Plutarch. in Tbe-
 sub finem.

V. 146. Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον]
 Quemadmodum Πριάμοιο βίη,
 est Priamus ipse; vide supra
 ad v. 105; et ad β'. v. 658;
 ita οἱ ἀμφὶ Πριάμον, Priami affe-
 ctæ et pedissequi, Priami comita-
 tus, idem sonat ac ipse Priamus.

V. 152.

Γηραί δὴ πολέμοιο πεπαιυμένοι· ἀλλ' ἀγορήται
 Εσθλοί, πεττιγεσσιν εἰκοτὲς, οἵτε καὶ ὕλην
 Δενδρεῶ ἐφεζόμενοι ὅπα λειριοεσσάν ἰεῖσι·
 Τοιοὶ ἀρὰ Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ τῷργῳ.
 Οἱ δ' ὥς οὖν εἶδον Ἑλενην ἐπὶ τῷργῳ ἰοῦσιν,
 Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἐπεὰ πῶτεροεντ' ἀγορεύον·

Οὐ νεμεσίς, Τρώας καὶ εὐκνημιδάς Ἀχαιοὺς
 Τοιγδ' ἀμφὶ γυναικὶ πόλυν χρόνον ἀλγέα πασχέει·
 Αἰνῶς ἀθάνατῃσι θεῆς εἰς ὧπα εἰκεν·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, τῇ περ εὐστ', ἐν νηυσὶ νεοσθῶ,
 Μῆδ' ἡμῖν τεκέεσσι τ' ὀπίσσω τῆμα λιπίτω.

Ὡς ἀρ' ἐφάν· Πρίαμος δ' Ἑλενην ἐκαλεσάτο φωνῇ
 Δευρὸ παροῖθ' ἐλθούσαι, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
 Ὄφρα ἰδῆς πρῶτερον τε πόσιν, πῆους τε, φίλους τε
 Οὐτι μοι αἰτιῇ ἐσσι, θεοὶ νῦ μοι αἰτιοὶ εἰσιν,
 Οἱ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολυδάκρυον Ἀχαιῶν·

Adnotatio.

V. 152. Δενδρεῶ ἐφεζόμενοι] Enunciabatur διδρῶ.

Ibid. ὅπα λειριοεσσάν] Vocem suavem; vel, ut alii, gratilem. Οἱ δὲ γέροντες, πεττιζέειν εἰκοτὲς, ζωὴς οὐφῶντο ἰσαζόνται. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 18. Clark. Hunc versum Timon fillographus ap. Diog. Laërt. III. 7. lepide accommodat ad Platoniorum confessus et disputationes in Academia.

V. 156. Ὁ νεμεσίς — Τοιγδ' ἀμφὶ γυναικὶ] “ Illud quoque

“ est ex relatione ad aliquid,

“ quod non ejus rei gratia
 “ dictum videtur, *Amplificatio*
 “ nis genus. Non putant in
 “ dignum Trojani principem
 “ Graios Trojanosque prop
 “ ter Helenæ speciem tot ma
 “ la tanto temporis spatio ful
 “ tinere: *Quænam* igitur ill
 “ *Forma* credenda est? Non
 “ enim hoc dicit *Parid*, qu
 “ rapuit; non aliquis *Jav*
 “ *nis*; non unus e *Vulgo*; sed
 “ *Senes*, et *prudētissimi*, e
 “ *Priamo* assidentes. Verum ex
 “ *ipse Rex*, decenni bello ex
 “ haustus, amissis tot liberis
 “ immi

“ immi
 “ crimi
 “ ex qu
 “ go fl
 “ abom
 “ bat;
 “ *Filian*
 “ locat,
 “ que fi
 “ iam n
 8. c. 4.
 V. 15
 mus eff
 qui eti
 obviu

150) Διὰ τὸ γῆρας μὲν τοῦ πολέμου καταπεπαιγμένοι,
 ἄλλα δημηγόροι ἀγαθοί, τοὺς τετῆξι ὁμοιοῦμενοι, οἵτινες
 κατὰ τὴν ὕλην ἐπὶ δένδρῳ καθέζομενοι Φῶνῃ ἡδεῖαν
 ἐμπόουσι· τοιοῦτοι δὲ οἱ Τρώων ἡγεμόνες ἐκαθήν-
 το ἐπὶ τῷ τείχεσσι. Οὗτοι δὲ ὥς εἶδεσθαι τὴν Ἑλενην
 ἐπὶ τὸν πύργον πόρευομένην, (155) ῥέμα πρὸς ἀλλή-
 λους λόγους ταχεῖς ἐλέγον· οὐκ ἐστὶ μεμψὺς Τρῶας καὶ
 155) τοὺς εὐσπλους Ἕλληνας ἐνεκα τοιαύτης γυναικὸς πάλυν
 χρόνον λυπᾶς ὑπομένειν· λίαν τοὺς ἀθανάτοισι θεοῖς κατὰ
 τὴν προσοψίν ὁμοιωταί. Ἀλλὰ καὶ ὁμῶς, τοιαύτη
 ὑπάρχουσα, ἐν ταῖς ναυσὶ πόρευεσθῶ, (160) μὴδὲ ἡμῖν
 καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα βλάβη κατα-
 160) ῥηται. Οὕτως δὲ εἶπον· ὁ δὲ Πριάμος τῇ Φῶνῃ πρὸς-
 καλεσάμενος τὴν Ἑλενην. Ἐλθε, ὦ προσφιλεστάτον τέκνον,
 ἵταυθα, καὶ πᾶσιόν ἐμου καθέζου, ὅπως θεᾷ τὸν
 πρῶτον σου ἀνδρᾶ, καὶ τοὺς κατ' ἐπιγαμίαν οἰκειοὺς,
 καὶ τοὺς φίλους, (οὐδαμῶς σὺ μοι αἰτία ὑπάρχεις, οἱ
 θεοὶ μοι εἰσὶν αἰτίοι, (165) οἵτινες ἐν ἐμοὶ ἐφορμηθῆναι
 165) ἐπέσταν τὸν πόλεμον τῶν Ἑλλήνων τὸν πολλῶν δακρυῶν
 αἰτίον.)

Adnotatio.

“imminente summo discrimine, cui faciem illam, ex qua tot lacrymarum origo fluxisset, invisam atque abominandam esse oportebat; et audit hæc, et eam Filiam appellans juxta se locat, et excusat etiam, atque sibi esse malorum causam negat.” Quintilian. lib. 8. c. 4.

V. 158. αἰνῶς τοι κεν] Ionismus est in αἰνῶς pro σφοδρῶς, qui etiam apud Herodotum obvius est, ut IV. 61. αἰνῶς

αἶνυλος χωρε et ap. Hippocratem. v. Fæf. Oecon. H. in v. de forma ἀθηνιαστῆς v. Eustath. ad Il. ε', 78. ἀθηνιαστή, inquit, ἀκαλόγως εἰρητῆ τῶ, ἢ ὑποκίτῆ, ἢ ἐκτίτῆ, ἢ ἀσπίστῆ, καὶ τοὺς ὁμοίοις. Ἐπν.

V. 164. Οὗτοι μὲν αἰπὴ ἴσθι. θεοὶ νῦ μοι αἰτίοι εἰσιν] Non tibi Tyndaridis facies invisæ Lacænae, Culpatusve Paris; verum inclementia Divum Has evertit opes, sternitque a culmine Trojam. Æn. II. 601.

V. 166.

Ὡς μοι καὶ τὸνδ' ἄνδρα πελωρίον ἔξονομήνης,
 ὅστις ὁδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἧς τε μέγας τε.
 Ἡ τοι μὲν κεφαλὴ καὶ μεῖζονες ἄλλοι εἰσι·
 Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὐπῶ ἰδὼν ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὐδ' οὕτω γέραρον· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ εἴκει.

170

Τὸν δ' ἔλεν μύθοισιν ἀμείβετο διὰ γυναικῶν
 Αἰδῖος τε μοι εἶσι, Φίλε ἔκυρε, δεινὸς τε.

Ὡς ὀφείλει θάνατος μοι ἄδιν κακὸς, ὅπποτε δέω
 Τίει σὴ ἐπιμην, Ἰαλαμὼν γνῶτους τε λιπούσαι,
 Παιδὰ τε τηλυγετὴν, καὶ ὀμηλικὴν ἐρατεινὴν.

175

Ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.

Τοῦτο δέ τοι ἐρεῶ, ὃ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾶς·

Οὗτος γ', Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,

Ἀμφοτέρων βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής,

Δαήρ αὐτ' ἐμὸς εἴσκε κυνώπιδος, εἰ πῶτ' ἐν γέ.

180

Adnotatio,

V. 166. Εἰρηταια δὲ, πῶς ὁ Πρίαμος τῶ δικαίῳ εἶσι πτωχῶν; Ἀνθρώποι οἱ πάλαιοι, Ἐπειδὴ πρῶτοι πρὸς τὰς ἀστυγέτιναις πόλεις ἐπλάωντο· ὡς πῶς καὶ ὁ Ποιητὴς φησὶ, Πλάζομαιτο κατὰ ληϊδ', ὅπῃ ἀρξάναι Ἀχιλλεύς· νῦν δὲ προσκαθίσταται τῇ Ἰλιδι. — Πρῶτοι δὲ οὐκ ἐτίθειτο οὕτω πᾶντες ἀσπλους (V. 114) ὡς νῦν. *Schol.* ad V. 170.

V. 172. Αἰδῖος τε μοι εἶσι, Φίλε ἔκυρε, δεινὸς τε] Οἱ δειλοῦται πρὸς τοὺς νομούς, παρὰ λαῶν πρὸς τοὺς πολέμιους εἶσι· — εἶο καὶ καλῶς — Ομήρος, Αἰδῖος τε μοι εἶσι, Φίλε ἔκυρε, δεινὸς τε.

Plutarch. in Agid. et Cleomen. Ultima vocis φίλῃ productum in aspiro spiritus qui sequitur et vim obtinet *Abolici digamatis.*

V. 173. Ὡς ὀφείλει θάνατος μοι εἶσκε] Pulcherrime, et singulari plane cum condecencia, atque ad personam convenientissimè me, dedecus suum hic in exordio orationis præfatur *Helenus*; ὡς ὀφείλει θάνατος μοι εἶσκε et eodem tandem definit ἐμὸς εἴσκε κυνώπιδος, εἰ πῶτ' ἐν γέ.

V. 176. Ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ ἐγένοντο] Quod optaverim, quod factum oportebat; non evenit.

V. 179

Ὅπως μοι καὶ τούτῳ τὸν ἀνδρα, τὸν μέγαν, ἐξ ὀνομα-
 τος εἶπες, ὅστις οὗτος ὑπάρχει ὁ Ἕλλην ἀνὴρ ὁ πλάτυς καὶ
 μέγας. Κατὰ μὲν τὸ ὕψος τῆς ἡλικίας καὶ κεφαλῇ καὶ
 170 ἄλλοι ὑπάρχουσι μείζονες· καλὸν δὲ οὕτως ἐγὼ οὐδέποτε
 τοῖς ὀφθαλμοῖς μου εἶδον, (170) οὐδὲ οὕτως ἐντιμὸν·
 βασιλεῖ γὰρ ἀνδρὶ ὁμοιοῦται. Πρὸς τούτῳ δὲ ἡ Ἑλένη ἡ
 ἐνδοξοπατὴ τῶν γυναικῶν ἀνταπεκρίνατο λόγοις, ἐντροπῆς
 μοι ἄξιος ὑπάρχεις καὶ φοβερὸς, ὡς προσφιλεστάτε πέν-
 175 θερε. Καὶ εἶδε ἤρεσε με θάνατος ὁ κακός, ὅποτε ἐν-
 ταυθα τῷ σώϊῳ ἐπικολουθῶν, τὸν οἶκόν μου, καὶ τοὺς
 ἀδελφούς καταλιπούσα, (175) καὶ τὴν μονογενὴ μου
 παῖδα, καὶ τὰς ἐπεραστούς καὶ καλὰς ὁμηλικάς. Ἀλ-
 λα ταῦτα οὐκ ἐγένοντο· τούτῳ δὲ καὶ κλαίουσιν ἐκτεκ-
 180 μαί. Τούτῳ δὲ σοὶ λέγω ὅπερ με ἀνερῶτας καὶ πολυ-
 πραγμονεῖς· οὗτος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρεΐδου, ὁ μεγαλῶς κρα-
 τῶν Ἀγαμεμνῶν, κατ' ἀμφοτέρω εὐδοκίμων, βασιλεὺς
 δίκαιος, καὶ ἰσχυρὸς πολεμιστῆς. (180) Ἀνδραδελφός
 δὲ ἐμοῦ τῆς ἀναιδέστατης ἦν, ἐὰν ποτε ὑπῆρχεν.

Adnotatio.

V. 179. Ἀμφοτετέρων βασι-
 λους τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχ-
 179 μῆτης] Εἰπετο γένοιτο τῷ Ὀμηρῷ
 συγκρίσεις ἐπὶ ἐν ταῖς διατριβαῖς,
 ἡ παρὰ τὰ συμπόσια, ἄλλοι ἄλλου
 ἐτιχοῖν προκρίνοντες, αὐτὸς Ἀλεξ-
 ἀνδρὸς ὡς διαφέροντα πάντων ἐτι-
 κῆναι ταῦτον, Ἀμφοτέρων βασιλεὺς
 τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητῆς.
 Plutarch. de Alexandri Magni
 fortuna sive virtute, orat. 1.
 Ἀγαθὸν ὅτι αἰχμητῆς τὴν καὶ κρα-
 180 τερὸς αἰεῖν, οὐκ αἰεῖ μόνος αὐτὸς ἐν
 ἐγνυζοίτο πρὸς τοὺς πολεμίους,
 ἀλλ' αἰ καὶ πάντι τῷ στρατοπέδῳ
 ποτὶ αὐτὸς εἶναι· καὶ βασιλεὺς
 ἀγαθός, οὐκ αἰεῖ μόνος τοῦ ἑαυτοῦ
 εἶναι κηλὸς προϊστάμενος, ἀλλ' αἰ καὶ,

ὡν βασιλεῖς, τούτοις εὐδαιμονίας
 αὐτὸς εἶναι. Xenoph. Απομνησ-
 νευμ. lib. 3.

V. 180. εἰ ποτ' ἐν γι] Si-
 quidem id meminisse fas sit :
 Si unquam digna eram, quæ isto
 nomine memorarer. Vide supra
 ad v. 173. Eustatbius hæc ita
 explicat : Τὸ δὲ, εἰ ποτ' ἐν γι,
 πρᾶξις τοῖς ἐπὶ τῇ μετὰ τὸν ἀν-
 180 δρὸς λυπουμένῳ ἰσως κατ' αὐτῆς·
 οἰοῖται λέγουσα, ὡς οὐ νυν ἴστιν,
 ἀλλὰ ποτ' ἦν. Domina Dacier
 hoc modo vertit : “ Il étoit
 “ mon beau frere : Helas ! mal-
 “ heureuse puis je vivre, et pen-
 “ ser que je ne puis plus lui don-
 “ ner ce nom ?”

V. 182.

ὣς Φατοῖ τον δ' ὁ γέρων ηἰασσατο, Φωνήσεν τε·
 Ω μακάρ Ατρείδῃ, μοιρηγενης, ὀλβιοδαίμων,
 ἦ ῥα νῦ τοι πολλοὶ δέδμητο κούροι Ἀχαιῶν.
 Ἡδὴ καὶ Φρυγίην εἰσηλυθὼν ἀμπελοεσσαν,
 ἔνθα ἰδὼν πλείστους Φρυγίας, ἀνέρας αἰολοπῶλους,
 Λαούς Οτρηὸς καὶ Μυγδόνος ἀντιφύοιο, 186
 οἱ ῥα τότε στρατώντο παρ' ὀχθὰς Σαγγαρίοιο,
 καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπικούρος ἔων μετὰ τοῖσιν ἐλεχθῆν
 ἡματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιανείρας·
 Ἀλλ' αὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσι' ἐλικώπες Ἀχαιοί. 190

Δευτέρων αὐτ' Ὀδυσθα ἰδὼν, ἐρεῖν ὁ γέρας·
 εἰπ' ἀγε μοι καὶ τόνδε, Φίλον τέκος, ὅστις ὁδ' ἐστὶ·
 Μειῶν μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ατρείδαο,
 Εὐρυτέρος δ' ὠμοῖσιν, ἰδὲ στερνοῖσιν ἰδεδῆται.
 Τευχέα μὲν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πούλυβοτερῇ, 195
 αὐτὸς δέ, κτίλος ὥς, ἐπιπῶλεται στιχὰς ἀνδρῶν·
 Ἀρνεῖα μιν ἐγῶγε εἰσκῶ πηγέσιμαλλῶ,
 ὅστ' οἷων μέγα πῶϋ διερχεται ἀργενναῶν.

Τὸν δ' ἡμεῖβετ' ἐπειθ' Ἐλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·

Adnotatio.

V. 182. Ω μακάρ Ατρείδῃ, μοιρηγενης, ὀλβιοδαίμων] Εξῴθει οὗτος ὁ μακαρισμός, ὅπλῳ καὶ ἵππῳ καὶ στρατίας περιεχυμένης· αἱ δὲ τῶν παίδων φωναὶ πρὸς τὴν κίνησιν δοξάν ἐνδεδῆν ἀνταμφοτέρωσιν, Ζεὺς μὲν μέγα Κρονίδης αὐτῇ ἐνέδῃσι βαρύνῃ, Plutarch. de Animi Tranquillit.

V. 184. Ἡδὴ καὶ Φρυγίην εἰσ-

ἤλυθον] Nam memini Hesiodi visentem regna sororis Laomedontiadem Priamum. Aen. VIII. 157.

V. 185. ἔνθα ἰδὼν πλείστους] Narratio sensibus fere perpetua, etiam in hac brevi oratione mire concedet.

V. 188. ἐγὼν ἐπικούρος ἔων] Επικούροι λέγονται, οἱ τῆς πόλεως μισθωμένοι

Οὕτως εἶπεν· τούτῳ δὲ ὁ γέρον Φαίμασας προσεφώνησε·
 Ω ευγενεστάτε υἱέ του Ατρεΰς, ἐν καλῇ μοίρᾳ γεγεννημένε,
 πλουτῶ ευτυχεστάτε, οὕτως δὴ σοὶ εὐλογῶς ὑπὸ ταῖσιν ὄντα
 πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων νεοὶ. Πρὸ καιροῦ δὲ εἰς Φρυγίαν
 παραγεγونا τὴν ἀμπελούς ἐχούσαν· (185) ἔκεισε
 ἐθέασαμην πλείστους ἀνδρας Φρυγας πᾶσις ἵππους
 ἔχοντας, τοὺς οὐλοὺς τοῦ Οτρεΰς καὶ τοῦ ἰσθίου Μυγ-
 δονος, εἰ τινες τότε ἐστρατοπεδεύοντο ἐπὶ ταῖς οὐχαῖς
 τοῦ Σαγχαρίου πατρίμου. Καὶ γὰρ ἐγὼ συμμαχος ὑπάρ-
 χων ἐν τούτοις κατηρίθμουμην, τῇ ἡμέρᾳ ἐν ἣ αἱ τοῖς
 ἀνδράσι ἐναντιούμεναι Ἀμαζόνες ἦλθον. (190) Ἀλλ' οὐ-
 δὲ οὗτοι τοσούτοι ἦσαν ὅποσοι οἱ εὐοφθαλμοὶ Ἕλληνες.
 Δευτέρον δὲ τὸν Οδυσσεᾶ θεάσαμενος ὁ γῆραιος ἀνθρώπῳ,
 ἀγε, ὦ πρὸς φίλος τέκνον, εἶπε μοι καὶ τούτῳ ὅστις ἐστὶ.
 Μικροτέρος μὲν τῇ κεφαλῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ατρεΰς Ἀγα-
 μέμνονος, πλεονέστερος δὲ τοῖς ὤμοισι καὶ τοῖς στηθεσὶ
 ὄρασθαι. (195) Τὰ ὅπλα αὐτοῦ κεῖται ἐπὶ τῇ πολ-
 λούς τρεφούσῃ γῇ, αὐτὸς δὲ καθάπερ χειροῦ κριός
 ἐπερχέται τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν· ἐγὼ αὐτὸν εἰκαζῶ κριῶ
 εὐτραφεὶς μαλλίους ἔχοντι, ὅς το μετὰ ποιμνίων τῶν
 λαμπρομαλλῶν διέρχεται πρὸ βοάτων. Πρὸς τούτῳ ἡ ἐκ
 Διὸς γεννηθεῖσα ἡ Ἑλένη μετὰ ταῦτα ἀνταπεκρίνατο,

Adnotatio.

μουμείοις βοηθούντες· συμμαχοὶ δὲ,
 αἱ τῶν πολέμουσαν. Schol.

V. 191. Δευτερον αὐτ' Οδυσσεᾶ
 ἴδω, ἴδω· ὁ γῆραιος] Πῶς οὐκ
 ἦν αὐτῷ ὁ Πριάμης, ὅς πρὸς τὸν
 ἄλλο Μενέλαον εἰς Τροίαν ἐληλυθὲς;
 Ἀπὸ μὲν ἐντυχῶν, καὶ μετὰ
 δικαίᾳ χρεόν, εὐλογῶς ὁ γῆραιος
 ἀπὸ μνημῆς εἰχεν· ἴσως μὲν, οὐκ
 εἴ τι βλεπῶν, διὰ τὸ βαθεῖ γῆρας·

τύχῳ δὲ, καὶ ἐξελάθετο, ἡ οὐδὲ
 τότε ἠκρόατο. Schol. apud
 Bagnesium, et Eustath. Cate-
 rum Δευτερον hic intelligen-
 dum τὸ δευτερον, sicut (infra,
 v. 225) τὸ τρίτον.

V. 195. Τυχῶς μὲν οἱ] Μὲν
 hic producitur; eadem ana-
 logia qua μάλα, v. 214; et
 τε, v. 221; et ἐπία, v. 222.

V. 200.

Οὗτος δ' αὖ, Λαερτιάδης πολυμήτις Οδυσσεύς, 200
 ὅς τραφῇ ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς πῶρ' εὐσεύς,
 εἰδὼς πάντοιους τε δόλους καὶ μῆδεα πύκνα.

Τῇ δ' αὖτ' Ἀντηνῶρ πῶπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 ὦ γυναῖ, ἡ μάλα τοῦτο ἐπὶς νημερτὶς εἶπες.
 Ἦδη γὰρ καὶ δέυρο πῶτ' ἤλυθε διὸς Οδυσσεύς, 205
 σὺ ἐνὲκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
 τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
 ἀμφοτέρων δὲ Φῶν ἐδάην καὶ μῆδεα πύκνα·
 ἀλλ' ὅτε δὴ Τρῶεσσιν ἀγειρομένοισιν ἐμύχθεν,
 σταντῶν μὲν, Μενελαὸς ὑπὲρ ἔχεν εὐρέας ὤμους, 210
 ἀμφὼ δ' ἐζόμενῳ, γεραρῶτερος ἦεν Οδυσσεύς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μῆδεα παπὴν ὕφαινον,
 ἡ τοι μὲν Μενελαὸς ἐπιτροχαδὴν ἀγορεύε,
 Πάυρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολυμήδης,

Adnotatio.

V. 200. Οὗτος δ' αὖ] Pessimè hic Scholiastes interpolatus : καὶ Οὗτος δὲ λέγεται, κατὰ τὴν τοιοῦτον. Quem malo omine secutus est Barnesius, et hic, et v. 229, et alibi.

Ibid. πολυμήτις Οδυσσεύς] Pellacis Ulyssæi. Æn. II. 90.

V. 201. Ἰθάκης, κραναῆς πῶρ' εὐσεύς] Scopulus Ithacæ, Laërtia regna. Æn. III. 272. "Ithacam illam in asperrimis saxis tanquam nidulum asfixam." Cic. de Orat. I.

V. 203. ἀντίον ἦδα] Æolus hæc contra. Æn. I. 80. Æneas contra cui talia reddit. Æn. X. 530.

V. 205. πῶτ' ἤλυθε] Postulat temporum ratio, ut sit ἤλυθε ab Aoristo ἤλυθαι, non a Præterito (ut vocant) ἤλυθα.

V. 206. Σὺ ἐνὲκ' ἀγγελίης] Vertunt Recentiores. Tui causa Legatus. At Eustathius: Ἐνὲκ' ἀγγελίης τῆς κατὰ τὴν ἑλάνην. Clark. Recte Eustathius. Durius Græci utuntur genitivis, ubi latina lingua præpositione utitur: quod tamen et Latini poetæ imitantur. Apud Thucydidem est ψηφισμὸς Μεγαρίων, plebiscitum de Megarensibus, vel contra Megarenses I. 100. 140.

Ibid. σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ] Cum

(200) Οὗτος δὲ ὁ τοῦ Λαέρτου παῖς ὑπάρχει ὁ πολυ-
βουλος Ὀδυσσεύς, ὅστις ἐτραφὴ ἐν τῷ δήμῳ τῆς Ἰθάκης
καὶ τῇ τραχείᾳ ὑπάρχουσῃ, ἐπιστάμενος τοῖς παντά-
πους δόλους καὶ τὰ συνέτα βουλευματα. Πρὸς ταύτην δὲ
ὁ Ἀθηναῖος ὁ συνέτος καὶ τροφῶν ἐξ ἐναντίας εἶπε· ὦ
γυνή, οὕτως δὴ λίαν πύτων τὸν λόγον ἀληθῆ εἶπας·
(205) πρὸ ὀλίγου δήποτε ἐνταῦθα παρῆγενετο ὁ ἐνδοξὸς
Ὀδυσσεύς, ἐνεκα τῆς σου ἀγγελίας, σὺν τῷ φιλοπολεμῷ
Μενελάῳ. Τοὺτους δ' ἐξενόδοχισα, καὶ ἐν τοῖς οἰκοῖς
ἐφιλοφρονήσασθαι. Ἀμφοτέρων δὲ τὴν φύσιν ἐμαθόν καὶ
τὰ συνέτα βουλευματα. Ἀλλ' ὅποτε δὴ ἐν τοῖς συνα-
θροισθεῖσι ἐμιγνῶν Τρώεσσι, (210) σταθῆντων μὲν, ὁ
Μενελάος ὑπερεῖχεν κατὰ τοὺς πλάτους ὤμους, ἀμφοτε-
ρῶν δὲ καθεζομένων, ἐντιμότερος ὑπῆρχεν ὁ Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ λόγους καὶ βούλας ἐν ἅπασιν κατεσκευαζόν
καὶ ἐλεγόν, ὁ μὲν Μενελάος σύντομωτάτα πάντα πα-
ρατρεχὼν τὰ καιρία ἐλεγε, ὀλίγα μὲν, ἀλλὰ λίαν
ἡδέως· ἐπεὶ οὐ πολυλόγος ἦν.

Adnotatio.

Cum Menelaus, et vir Prin-
ceps, et singulare certamen
jam initurus, nequaquam hoc
in loco prætereundus esset;
nec tamen de ejus charactere
Helenam verba facere deceret;
pulcherrimò artificio (ut recte
notavit Popius) Antenorem in-
ducit Poeta, formam atque
ingenium Menelai hic descri-
bentem.

V. 207. ἐξαιίσσα] Recte
cum duplici σ. Quod ἐξαιίσσα
penultimam corripit.

V. 211. Ἀμφὼ δ' ἐζομίνω,
γινώσκοντες τὸν Ὀδυσσεύς] Con-
venit in hunc locum quod de
Odys. μ', v. 73. observavit De-

metrius Phalereus περὶ ἰεμνησίας,
§. 60. Τῷ Μεγαλοπρεπὶ μὲν —
τῇ ἀνδραγαθίᾳ, ὡς Ὁμήρος
“Οἱ δὲ δύο σκηπτῶν, ὁ μὲν οὐρα-
“τον —” Πολὺ γὰρ οὕτω μεγα-
λειότερον, ἐκκαλεῖται πτωχὸς,
ἢ ἀπὸ οὗτος; ἰφθ, “Τῶν δὲ δύο
“σκηπτῶν, ὁ μὲν οὐραῖος” —
Cæterum de hujusmodi Syn-
taxeos ratione, (cui nihil est
commune cum absurda illa,
quam vocant, Antiptosis;) vide
Primam partem.

V. 213. 224. Ἦτοι μὲν Με-
νέλαος —, Ἀλλ' ὅτε δὴ — Ὀδυ-
σεύς —.] Menelaus conciona-
batur ἐκτροχάδην, συντομῶς, ἰσ-
χυρισμῶς. Πᾶντα μὲν. Ulysses
vero,

Οὐδ' ἀφάρματοεπης, εἰ καὶ γενεὶ ὑπέρτερος ἦεν· 215
 Ἀλλ' ὅτε δὴ πολυμήτις ἀναΐζειν Ὀδυσσεύς,
 Σπασκεν, ὕπαι δὲ ἰδέσκει κατὰ χθονὸς ὀμμάτων πηχάς.
 Σκηπτρὸν δ' οὐτ' ὀπίσω, οὔτε πρόπρηγες, ἐνώμα,
 Ἀλλ' ἀστεμφές ἐχέσκειν αἰδρεῖ Φῶτι εἰκώς·
 Φαίης κεν ζάκοτον τίνα ἐμμεναί, ἀφρονα δ' αὐτῶς·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὅπα τε μεγαλήν ἐκ στήθεος ἰεί, 221
 Καὶ ἐπεὰ νιφάδεσσιν εἰκότα χεῖμεριшин,
 Οὐκ ἀν' ἐπεὶ Ὀδυσσῆϊ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
 Οὐ πτε γ' ἰδ' Ὀδυσσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
 Τὸ τρίτον αὐτ' Αἰάντα ἰδὼν ἐρεεῖν ὁ γέρας· 225
 Τίς τ' ἀρ' ὁδ' ἄλλος Ἀχαιοὺς ἀνὴρ ἧς τε μέγας τε,

Adnotatio.

vero, πολλά καὶ πυκνὰ. *Schol.*
 Οὐκ ἡμίλησι δὲ οὐδὲ χαρακτηρισαί
 τοὺς ῥητορὰς. Τοῖς μὲν γὰρ Νισ-
 τορά, ἡδὺν καὶ προσηνῆ τοῖς ἀκου-
 οῦσιν εἰσαγαί· τοῖς δὲ Μενελάου,
 βραχυλόγοι καὶ εὐχαρί, καὶ τοῦ
 προκαίμενου τυγχάνοντα· τοῖς δὲ
 Ὀδυσσεῖ, πολλὰ καὶ πυκνὰ τῇ
 δεινότητι τῶν λόγων κίχρηται.
Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμη-
 ρου ποιητικῆς, §. 20. "Menelaum
 " ipsum, dulcem illum qui-
 " dem tradit *Homerus* : sed
 " pauca loquentem " *Cic. de*
clar. Orat. "Itaque oratio illa
 " [*Ulyssis*] apud *Homerum* con-
 " citata, et sine intermissione
 " in morem nivis superveniens,
 " oratori data est." *Senec. epist.*
 40. " *Homerus* brevem qui-
 " dem cum animi jucundita-
 " te, et propriam, (id enim
 " est, non errare verbis) et ca-

" rentem supervacuis elo-
 " quentiam, *Menelao* dedit;
 " quæ sunt virtutes generis
 " illius primi. Et ex ore *Nes-*
 " toris dixit dulciorem melle
 " profluere sermonem; quæ
 " certe delectatione nihil fin-
 " gi majus potest. Sed fum-
 " mam aggressus, ut in *Ulyssē*,
 " facundiam, magnitudinem
 " illi junxit; cui orationem
 " *Nivibus Hybernis*, et copia
 " verborum, atque impetu,
 " parem tribuit. Cum hoc
 " igitur nemo mortalium con-
 " tendet." *Quintilian. lib. 12.*
cap. 10. " Sed ea ipsa genera
 " dicendi, jam antiquitus tra-
 " dita ab *Homero* sunt tria in
 " tribus: Magnificum in *U-*
 " *lyxē*, et ubertum; Subtile
 " in *Menelao*, et cohibitum;
 " mixtum moderatumque, in
 " *Nes-*

(215) Ουδὲ ἐν τῷ λεγεῖν ἁμαρτάνων, εἰς καὶ τὴν ἡλι-
κίαν ὑστερος ἦν. Ἀλλ' ὅπτε ὁ πολυβούλος ἀνωρμήσεν
Ὀδυσσεύς, ἵστατο, ὑπέβλεπε δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τοὺς οφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ πῆξας, τὸ δὲ σκηπτρον οὐτ' εἰς τυπίσῃ οὐτ'
εἰς τουμπροσθεν ἐκίνει, ἀλλ' ἀμετακίνητον αὐτὸ κατεῖχε,
ἀπειρῶ ὁμοιοῦμενος ἀνδρὶ. (220) Εἶπες ἀν' ὧν οὐρανὸν ὀρ-
γίλον τινα εἶναι καὶ ἀφρονα ματαίως οὕτως. ἀλλ' ὅπτε
δὴ Φῶνιν μεγάλην ἐκ τοῦ στήθους αὐτοῦ ἐπέμψεν, καὶ
λόγους τοὺς νιφασὶ παραπλησίους ταῖς χειμεριναῖς,
οὐδαμῶς τῷ Ὀδυσσεὶ ἠδυνάτο ἐξισωθῆναι ἄλλος τις βρο-
τός. Καὶ οὐ τότε οὕτω ἐθαυμάζομεν ἰδόντες τοῦ Ὀδυσ-
σεὺς τὸ εἶδος, ὥσπερ τοὺς λόγους. (225) Τὸ δὲ τρίτον
τὸν Ἀϊάντα ἰδὼν ἀνηρῶτα ὁ πρῆσβυτης· τίς δὴ οὗτος ὁ
ἕτερος Ἕλλην ἀνὴρ ὁ πλάτυς καὶ μέγας,

Adnotatio.

"Nestore." Gell. lib. 7. cap. 14.

V. 217. Στασις, &c.] De-
fixa Latinus Obtutu tenet ora,
solaque immobilis hæret, Inten-
tos volvens oculos. Æn. VII. 249.

"Mire auditurum dicturi cura

"delectat —. Hoc præcipit

"Homerus, Ulyssis exemplo;

"quem stetisse oculis in ter-

"ram defixis, immotoque scerp-

"tro, priusquam illam elo-

"quentiæ procellam effunde-

"ret, dicit." Quintilian. lib.

XI. cap. 3. Ludum facit hunc

locum Aristophanes, Nub. ver.

187 et 191: Ἀτὰρ τί ποτ' ἐς

τὴν γῆν βλέπουσιν οὕτωι;—Τί γὰρ

ᾧδὲ δρῶσιν, οἱ σφοδρ' ἐγκεικρυφ-

ται; Clark. Huc respexit et

Ovid. Met. XIII. 125. Adsti-

tit, atque oculos paulum tellure

moratus, sustulit ad proceres &c.

Ern.

V. 222. ἐπὶ νιφασίῃ νιφ-
ασίᾳ] Vide supra ad v. 213.

V. 223. Artificium hujus
loci attingitur a Strabone
L. I. p. 33. Ern.

V. 226. ἀνὴρ ὧν τίς τις μέγας τις,

ἑξοχος Ἀργείων κεφαλῇ ἡδ' ἐν ὤμοις]

Latos humeros Æn. XI.

679. Sed cunctis altior ibat An-

chises Æn. VIII. 162. Ipse in-

ter primos præstanti corpore Tur-

nus Vertitur, arma tenens, et

toto vertice supra est. Æn. VII.

783. Musæum ante omnes:

medium nam plurima turba Hunc

habet, atque humeris extantem

suspicit altis. Æn. VI. 667.

Ubi notandum, Musæum, non

Homerum, Inter omnes tum

eminere visum; quod Home-

rus, quo tempore, quæ ibi

narrantur, gesta sunt, nondum

natus esset.

V. 230.

Εἶσοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρίας ὤμους;

Τὸν δ' Ἐλένη ταυροπέπλος ἀμείβετο, διὰ γυναικῶν
οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς, 230
ἔστηκε· ἀμφὶ δὲ μιν Κρήτων ἀγροὶ ἠγερθεύοντα.

Πολλὰ κ' μοι ζηνίσσεν ἀρήφιλος Μενελάος

οἰκῶ ἐν ἡμετέρῳ, ὅποτε Κρήτηθεν ἰκοίτο.

Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἐλικώπας Ἀχαιοὺς,

οὓς κεν εὖ γνοίην, καὶ πυνεῖρα μυθήσασσιν· 235

Δαίω δ' οὐ δύναμαι ἰδεῖν κοσμητόρε λαῶν,

Καστὴρ δ' ἵπποδαμον, καὶ πῦξ ἀγαθὸν Πολυδευκίᾳ,

αὐτοκασίγνητῳ, τῷ μοι μία γείνατο μήτηρ.

Ἡ οὐχ ἐσπεύσθην Λακεδαιμόνος ἐξ ἐρατεινῆς;

Ἡ δούρο μὲν ἐπὶ ποταμῶσ' ἐνὶ ποντοπορείῃσι, 240

νῦν δ' αὐτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδυμένας ἀνδρῶν,

Ἀισχέα δειδιότες καὶ ονειδέα πολλή, ἃ μοι ἐστίν;

Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατεχεν Φυσιζοὸς αἶα

ἐν Λακεδαιμόνι αὐτῇ, Φιλῇ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.

Κηρυκεὶ δ' ἀναστάς τῶν θεῶν φέρον ὄρκια πιστά, 245

Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον εὐφρονα, καρπὸν αρουρῆς,

Ἄσκα ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαινον

Κηρυξ Ἰδαίος, ἠδὲ χρυσεῖα κυπελλά·

Adnotatio.

V. 232. ζηνίσσεν] Vide ad v. 207.

V. 237. πῦξ ἀγαθόν] Seu crudo fudit pugnam committere cessu. Æn. V. 69.

V. 242. ονειδέα πολλή, ἃ μοι ἐστίν] Vide supra ad v. 173.

Pulchre admodum, unde primum exorsa est, eodem infelix definit.

V. 245. οἶνον εὐφρονα] Εὐφρον h. l. dicitur active; lætificum. Ern.

V. 246.

V. 24
ἐστὶ
V. 24
ἐστὶ
V. 24
ἐστὶ
V. 24

ἐξοχωτάτης τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ τῆς κεφαλῆς ὑψώματι,
 καὶ κατὰ τοὺς πλάτους ὤμους; Πρὸς τοῦτον δὲ ἡ μα-
 κροχίτων Ἑλένη ἐνδοξοπατὴ γυναικῶν ἀνταπεκρίνατο, οὗ-
 τος ὁ μέγας Αἰας ἐστὶ, τὸ περίφραγμα τῶν Ἑλλήνων.
 (230) Ὁ δὲ Ἰδομενεὺς ἐκ τοῦ ἑτέρου μεροῦς ἐν τοῖς Κρήσι,
 αὐτὰπερ θεὸς ἰσταται· περὶ αὐτὸν δὲ καὶ οἱ τῶν Κρητῶν
 ἐρχηνοὶ συναθροίζονται. Πολλὰκις δὲ αὐτὸν ὁ Φιλοπο-
 λειμος ἐξενοδοχίσει Μενελαὸς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ οἰκίᾳ, ὅποτε
 ἐκ τῆς Κρήτης παρεγένητο. Νῦν μὲν τοὺς ἄλλους παν-
 τας μελανόφθαλμους Ἕλληνας βλέπω, (235) οὓς τίνας
 ἢ καλῶς γινώριζω, καὶ κατ' ὄνομα λεγοίμι· τοὺς δὲ δύο
 αὐτακτοράς τῶν Ἑλλήνων θεασασθαι οὐ δύναμαι, τὸν
 ἀπικνωτάτον Καστορά, καὶ τὸν ἐν τῇ πικτῇ ἀγαθὸν
 Πολυδευκῆ, τοὺς αὐταδελφούς, οὓς τίνας σὺν ἐμοὶ μία
 κητὴρ ἐγέννησεν. Ἡ οὐκ ἐπηκολούθησαν ἐκ τῆς ἐπερασ-
 τοῦ καὶ καλῆς Λακεδαιμόνος; (240) Ἡ ἐνταυθα μὲν
 ἐκολούθησαν σὺν ταῖς θαλασσοπλοοῖς ναῦσι, νῦν δὲ οὐ
 βούλονται ἐπὶ τῇ μάχῃ τῶν ἀνδρῶν ἐπεισελθεῖν, τὰς
 ἀσχυρὰς φοβούμενοι καὶ τὰ οὐκ εὖ ἀπὸ πολλὰ μοι
 ἔστι; Οὕτως εἶπεν ἡ Ἑλένη. τοὺς δὲ ἤδη κατεῖχεν ἡ
 ῥῆξις Φουσα τοῖς ἀνδράποισι γῆ, ἐν τῇ Λακεδαιμονί-
 αυτοῖσι, ἐν τῇ πατρικῇ γῇ αὐτῶν. (245) Οἱ δὲ κη-
 ρυκεὶς κατὰ τὴν πόλιν ἔφερον τὰ πρῶτα ὀρκωμοσίαι τῶν
 ἡρώων, ἀρνὰς δύο, καὶ εὐφραντικὸν οἶνον, καρπὸν τῆς γῆς,
 καὶ τῷ αἰγείῳ ἀσκῶ· ἔφερε καὶ λαμπρὸν κρατῆρα ὃ
 ἤρξεν ἀπὸ τῆς Ἰδῆς, καὶ χρυσα ποτήρια·

Adnotatio.

V. 246. καρπὸν ἀρουρῆς] α-
 ρουρῆς ἐστὶ γῆ ἀρουμένη, terra culta.

V. 247. κρητῆρι φαίισον] Cra-
 ta argenteum.

V. 248. Κηρυξ Ἰδαίος, ἡδὲ]

Licet alias legi posset, Ἰδαίος
 κηρυξ, ut conjecit Barneſius;
 at languidum id valde fuisset,
 et invenustum.

V. 259.

Ωτρυνεν δὲ γέροντα παρισταμένους επείεσσιν·

Ορσεο, Λαομεδοντίαδῃ· καλεουσιν αἰστοί 250

Τρῶων θ' ἵπποδαμῶν καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

Ες πῆδιον καταβῆναι, ἰν' ὄρκια πῖστα ταμῆται·

Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρήϊφίλος Μενελαός

Μακρῆς ἐγχείησι μαχῆσονται ἀμφὶ γυναικί.

Τῷ δὲ κε νικῆσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' εἴποιτο· 255

Οἱ δ' ἄλλοι, Φιλοτῆτα καὶ ὄρκια πῖστα ταμοντες,

Ναιοίμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεώνται

Ἄργος ἐς ἵππεστον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγυναικά.

ὣς φάτο· ῖγῃσεν δ' ὁ γέρον, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους

Ἴππους ζευγνυμένας· τοὶ δ' ὀτραλεῶς ἐπιθόντο. 260

Ἄνδ' ἀρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἦνια τείνεν ὀπισσῶν

Παρ δὲ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βῆσατο δίφρον.

Τῷ δὲ δια Σκαίων πῆδιονδ' ἐχὼν ὤκεις ἵππους.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,

Ἐξ ἵππων ἀποδάντες ἐπὶ χθονὰ πούλυβοτῆραν, 265

Ες μέσσον Τρῶων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχοῶντο.

Ὀρῦτο δ' αὐτὴν· ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

Ἄνδ' Ὀδυσσεὺς πολυμήτις· ἀτὰρ κῆρυκες ἀγαυοί

Ὀρκία πῖστα θεῶν συναγόν, χρητήρι δὲ οἶνον

Μισγόν· ἀτὰρ βασιλευσὶν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἐχέουσαν·

Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσαμένους χεῖρεσσι μαχάιραν, 27

Adnotatio.

V. 259. ῖγῃσεν δ' ὁ γέρον.]
Cohorruit, præ metu et de
filio dimicaturus, et de rerum
summa.

V. 260. Ἴππους ζευγνυμένας
Qua analogia ζευγνύμεναι sūt
ζευγῆμι, vide *Præm.* ἐπὶ
Προπαρκακίου *Partem.*

V. 261

V. 261
κατὰ
ἑτέρα
Qua

τῆς δὲ λόγοις παραστάς τὸν γέροντα διηγείρε, (250) δι-
 γερθήτη, ὡς υἱὲς τοῦ Λαομέδοντος· καλοῦσι σε οἱ βελ-
 τίστοι τῶν ἰππικῶπιτων Τρώων καὶ τῶν σιδηροθώρακων
 Ἑλλήνων εἰς τὸ πῦρ κατελθεῖν, ἵνα πιστοὺς ὅρκους
 ποιήσῃτε. Ὁ δὲ Ἀλεξάνδρος καὶ ὁ Φιλοπόλεμος Μενε-
 λαὸς τοῖς μακροῖς δόρασι μαχισθῶσι περὶ τῆς γυναίκος·
 (255) τῷδ' ἐν νικῶσιν· ἀν' ἡ γυνὴ καὶ τὰ κτήματα ἀκο-
 λουθήσειαν. Οἱ δὲ λοιποὶ, Φιλίαν καὶ ὅρκους πιστοὺς
 ποιήσαντες, κατὰ κούμην εἰς τὴν μεγαλόβωλον καὶ εὐγείον
 Τροίαν· οὗτοι δὲ πορεύθησονται εἰς τὸ ἵπποτροφὸν Ἀργεῖον,
 καὶ εἰς τὴν Ἑλληνίδα γῆν τὴν καλὰς γυναικάς· ἐχούσαν.
 οὕτως εἶπεν. ὁ δὲ γέρων ἐφοβήθη, παρεκλεύσατο δὲ τοὺς
 παῖδας· (260) καὶ τοὺς ἵππους ζευγνύειν. οὗτοι δὲ
 πρὸς δαίμονας ἐπεισθήσαν. Ἀνέβη δὲ καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ
 ἡ λῶρα ὀπίσω ἐξέτεινε· σὺν αὐτῷ δὲ ὁ Ἀντιφῶν ἐν τῷ
 περικαλλεῖ ἄρματι καθεζέτο. Οὗτοι δὲ κατὰ τὸ πεδῖον
 ἐπὶ τῶν ἀριστερῶν μερῶν ἤλασαν τοὺς ταχέας ἵππους.
 ἀλλ' ὅτε δὴ παρεγένοντο ἐπὶ τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς Ἑλλή-
 νας, (265) ἐκ τῶν ἵππων αὐτῶν ἀποδαντες ἐπὶ τὴν
 γῆν τὴν πολλοὺς τρέφουσιν, εἰς τὸ μέσον τῶν Τρώων
 καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν τάξει ἐπορεύοντο. Εὐθὺς δὲ μετὰ
 αὐτὰ διηγείρετο καὶ ὥρματο καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν
 γαμμένων, διηγερθή δὲ καὶ ὁ πολυβούλος Ὀδυσσεύς.
 οἱ δὲ λαμπροὶ κηρυκεῖς συνηγον τὰ ὀρκωμοσία τῶν Θεῶν,
 καὶ οἶνον ἐν τῷ κρατῆρι (270) ἀνέμιγνυνον· τοῖς δὲ
 ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ μετὰ ταῦτα ὕδωρ ἐν ταῖς χερσὶ ἐπέχεον
 ψάσθαι. Ὁ δὲ τοῦ Ἀτρεΐδου υἱὸς ἐν ταῖς χερσὶ σπα-
 ραμένους καὶ λαβῶν μαχαίραν,

Adnotatio.

V. 261. Ἀν' δ' ἔξ' ἑβ' Πρία-
 μος, κατὰ δ' ἡνίκά τινος ὀπίσω]
 Reges, ingenti mole La-
 tui Quadrifugo vehitur curru

— bigis it Tetrus in abbis —
 Hinc Pater Aeneas — Et juxta
 Ascanius — Procedunt castris.
 Aen. XII. 161.

V. 273.

Ἦ οἱ παρ' ἑφωός μεγά κούλεον αἶεν αὐτο,
 Ἀργῶν ἐκ κεφαλῶν ταμνε τριχάς· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κηρυκεὺς Τρῶων καὶ Ἀχαιῶν νειμᾶν ἀριστοῖς·
 Τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγαλ' εὐχετο, χεῖρας ἀνασχών·
 Ζεῦ πατερ, ἰδὴ θέν μεδέων, κυδίστε, μεγίστε, 276
 Ἥλιος θ', ὅς πᾶντ' ἐφοράς, καὶ πᾶντ' ἐπακουῖς,
 Καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα, καὶ οἱ ὑπενέρθε καμοντάς
 Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὁ τίς κ' ἐπιόρκον ὁμοσση,
 Ὑμεῖς μαρτυροὶ ἐστέ, φυλάσσετε δ' ὄρκια πῖστα· 280
 Εἰ μὲν κεν Μενελαὸν Ἀλεξάνδρος καταπέφνῃ,
 Αὐτὸς ἐπειθ' Ἑλενὴν ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
 Ἦρεῖς δ' ἐν νηῶσσι νεώμεθα ποντοποροῖσιν·
 Εἰ δέ κ' Ἀλεξάνδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενελαός,
 Τρῶας ἐπειθ' Ἑλενὴν καὶ κτήματα πᾶντ' ἀποδύναι,
 Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥντιμ' εἴκειν, 286
 Ἦ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πωλήται.
 Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριαμοῖο τε παῖδες
 Τίναϊν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πῆσαντος,
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχεσσομαι, εἵνεκα πόλεως,
 Αὐθι μένων, εἰὼς κε τέλος πόλεμοιο κίχσω.

Adnotatio.

V. 273. Ἀργῶν ἐκ κεφαλῶν
 ταμνε τριχάς] *Et summas carp-*
pens media inter cornua setas.
Æn. VI. 245. et tempora ferro
Summa notant pecudum. Æn.
XII. 173.

V. 276. Ζεῦ πατερ, ἰδὴ θέν
 μεδέων, κυδίστε, μεγίστε] *Hera-*
clides Ponticus citat: Ζεῦ κυδίσ-
τε, μεγίστε, κίλαινφες, αἰθιρι-
ταων.

V. 277—284. Ἥλιος θ'—
 καὶ Ποταμοί, καὶ Γαῖα—. Ὑμεῖς
 μαρτυροὶ ἐστέ.— Εἰ μὲν κεν Μι-
 νελαός.— Εἰ δέ κ' Ἀλεξάνδρου—
Sol, qui terrarum flammis opera
omnia lustras; — Et Diræ al-
trices. — Æn. VI. 607. Ego
nunc Sol testis, et hæc mihi
Terra precanti. — Et Pater Om-
nipotens, et tu Saturnia Juno—
Fontesque Fluviosque voco.—
Cefferit

Ἦτις αὐτῷ πῶλυσίον τῆς μεγάλης ξιφοθήκης αἰε ἐκρε-
ματο, ἐκ τῶν ἀργῶν τῶν κεφαλῶν τὰς τριχὰς ἐκοψέ·
μετὰ ταῦτα δὲ οἱ κηρυκεῖς, οἱ ὑπηρεταὶ τῶν Τρώων καὶ
τῶν Ἑλλήνων, τοῖς βελτιστοῖς ἐνεμερίσαν. (275) Ἐν
τούτοις ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρεῶς μεγαλῶς τὰς χεῖρας ἀνεγείρας
ἤρχετο, ὦ Ζεῦ πατερ, ὁ τῆς Ἰδῆς βασιλευὼν, μέγιστε
καὶ ἐνδοξε, καὶ ὦ Ἥλιε, ὅστις τὰ πάντα βλέπεις καὶ
πάντα ἀκουεῖς, καὶ ὦ Ποταμοὶ, καὶ ὦ Γῆ, καὶ οἵτινες
κατὰφεν τοὺς ἀποθανόντας ἀνθρώπους τιμῶρεσθε, ὅστις
ψευδὲς ὁμῶση, (280) ὑμεῖς ἐστε μαρτυρεῖς, καὶ τὰ ὄρ-
κωμοσία πῶστω Φυλάσσετε· εἰ μὲν τὸν Μενελάον ὁ
Ἀλέξανδρος φονεῦσῃ, αὐτὸς εἰς τὸ μετὰ ταῦτα τὴν Ἑλενὴν
ἔχεται καὶ πάντα τὰ κτήματα, ἡμεῖς δὲ σὺν ταῖς
θαλασσοπλοοῖς ἡμῶν ναυσι πορεύεσθωμεν· εἰ δὲ τὸν
Ἀλέξανδρον ὁ ξανθὸς Μενελάος φονεῦσῃ, (285) τοὺς
Τρώας μετὰ ταῦτα Ἑλενὴν καὶ πάντα τὰ χρήματα
ἀποδοῦναι, καὶ τιμὴν τοῖς Ἑλλήσιν ἀποδοῦναι ἥντινα πρέπει,
ἢ τε καὶ ἐν ταῖς μελλούσαις γενεαῖς καὶ ἀνθρώποις ὑπαρξέι.
Εἰ δ' ἐμοὶ ὁ Πριάμος καὶ οἱ τοῦ Πριάμου παῖδες τιμὴν
ἀνταποδίδοναι οὐ βουλόνται, φονευθέντος τοῦ Ἀλεξάνδρου,
(290) μετὰ ταῦτα ἐγὼ ἐνέκα τῆς ἀντεκτίσεως καὶ
ἀνταπόδοσεως πολεμήσω ἐνταυθα μένων, ἕως ἂν τοῦ
πολέμου τὸ τέλος καταλάβω.

Adnotatio.

Cesserit Ausonio si fors victoria
Turno, Convenit Evandri viator
discedere ad urbem; Cedet Iulus
agri; nec post arma ulla rebel-
les Æneadæ referent, ferrove
hæc regna laceſſent. Sin nostrum
annuerit nobis victoria martem,
— paribus se legibus ambæ In-
vidiæ gentes æterna in fœdera
mittant. Æn. XII. 176 &c.

V. 278. καμοντας] Optime
et significanter exprimit id
hæc vox, quod Latine dici-
tur, vita functos; pari ratione
ac, Officio functos, Honore
functos, Labore functos; et si-
millia siqua sunt.

V. 279. τινυσθον] Δυνάμει δὲ
ἀριθμῷ κίχρηται, ἑπών, Τινυσ-
θον· ἐστὶ γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλου-
τώϊα καὶ Περσιφονῇ. Schol.

V. 292.

E

Η, καὶ ἀπὸ στήμαχους ἀρνῶν τὰμειήϊ χαλκῶ.
 Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαιρόντας,
 θυμοῦ δυνουμένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἴλετο χαλκός·
 Οἶνον δ' ἐκ κρήτηρος ἀφυσσάμενοι δέπαιεσσιν
 ἔκχεον, ἠδ' εὐχόντο θεοῖς αἰετιγενέτησιν·
 ὦδ' δὲ τίς ἐπέσκεν Ἀχαιῶν τε Τρωῶν τε·

293

Ζεὺ κυδίστε, μεγίστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅπποτεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια πημηνείαν,
 ὦδ' σφ' ἐγκεφαλὸς χαμαδὶς ῥέει, ὥς ὅδ' αἶνος,
 αὐτῶν, καὶ τέκεων· ἀλοχαὶ δ' ἄλλοισι μιγέειν.

300

ὣς ἔφασκεν· οὐδ' ἄρα πῶ σφιν ἐπεκράαινε Κρονίων.
 τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πριάμος μετὰ μῦθον εἶπε·
 Κεκλυτὲ μέν, Τρῶες, καὶ εὐκνημίδες Ἀχαιοί·

ἦτοι ἐγὼν εἰμι πρότε· Ἴλιον ἠνέμοεσσάν
 Ἀψ, ἐπεὶ οὐπῶς τλήσοιμ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρασθαι
 μαρναμένον Φιλῶν υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
 Ζεὺς μὲν πού ποτε οἶδ' καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πειρωμένον ἐστίν·

305

ἦ ῥα, καὶ ἐς διφρὸν ἀρνας θεῶ ἰσοθεὸς Φῶς·
 ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἥνια τείνειν ὀπίσσω·
 Παρ δὲ οἱ Ἀντηνῶρ περικαλλέα βησάτο διφρὸν·
 τῷ μὲν ἄρ' ἀψόρροι πρότε· Ἴλιον ἀπονέοντο.
 Ἐκτῶρ δὲ Πριάμοιο παῖς καὶ διὸς Ὀδυσσεύς

310

Adnotatio.

V. 292. Η, καὶ ἀπὸ στήμα-
 χους ἀρνῶν τὰμει] Talibus inter
 se firmabant fœdera dictis, Con-
 spectu in medio procerum; tum

rite sacratas In flammam jec-
 rant pecudes. Æn. XII. 212.

V. 293. ἐπὶ χθονὸς ἀσπαι-
 ρόντας, θυμοῦ δυνουμένους] Exa-
 πύρρως

misque tre-
 Æn. V. 4.
 V. 306

Εφη, καὶ τῷ ἀνὴρ σιδήρῳ ἀπέκτεινε τοὺς στομαχοὺς
των ἀργῶν. Καὶ τοὺτους μὲν κατέθηκεν ἐπὶ τῆς γῆς ψυ-
χοῦράζοντάς, τῆς ψυχῆς ἐνδείς, οὕτως γὰρ τὴν δύναμιν
αὐτοῖς ὁ σιδήρεος ἀφείλετο. (295) Τὸν δὲ οἶνον ἐκ τοῦ
κρατήρος τοῖς ποτηριοῖς ἀπαντλησάμεντες, ἐξέχεον, καὶ ἡ-
χοντο τοῖς αἰεὶ, διὰ πάντες, οὐσι θεοῖς. Οὕτως δὲ τῖς
εἶπεν ἐκ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Τρώων, ὦ Ζεῦ ἐνδοξέ
καὶ βελτιστέ, καὶ οἱ λοιποὶ ἀθάνατοι ἄλλοι θεοί, ὅποιοι
πρῶτοί τοις ὀφθαλμοῖς βλάψαιαν, (300) οὕτως ὁ ἐγχε-
φάλος αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν καταΐρευσεν καὶ χυθεῖν, ὥς
οὗτος ὁ οἶνος, αὐτῶν, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν. αἱ δὲ γυ-
ναῖκες αὐτῶν ἄλλοις μιχθεῖσιν. Οὕτως εἶπεν. οὐπὼ δὲ
ἤδη αὐτοῖς τοῦτο ἐξεπληρώσε ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου. Ἐν τούτοις
δὲ ὁ τοῦ Δαρδανοῦ παῖς Πριάμος λόγον εἶπεν, ἀκουσατέ
μου ὦ Τρῶες καὶ ὦ εὐοπλοὶ Ἕλληνες, (305) ἦτοι ἐγώ
μὲν ἀπείμι πρὸς τὴν ὑψηλὸν Ἰλίον εἰς τουπίσῳ, ἐπεὶ
συδαμῶς καρτερήσω ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς βλέπειν μαχο-
μένον τὸν πρὸς φίλῃ μου υἱὸν τῷ φιλοπολεμῷ Μενελάῳ.
Ὁ Ζεὺς μὲν πᾶσι τοῦτο γινώσκει καὶ οἱ λοιποὶ ἀθάνατοι
θεοί, ὅποιον τὸ τέλος τοῦ θανάτου μεμοιραμένον ἐστί.
(310) Ἐφῇ δὲ, καὶ εἰς τὸ ἄρμα τοὺς ἀρνας ἐβέτο ὁ ἴσος
θεοῖς ἀνὴρ· ἀνέβη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Πριάμος, καὶ τὰ λαῶρα
ἐπισπῶ κατέτεινε. Παρ' αὐτῷ δὲ καὶ ὁ Ἀντήνωρ ὑπὸ τὸ
περικαλλές ἄρμα ἀνέβη. Καὶ οὗτοι μὲν ἤδη οπισθορμητοὶ
πρὸς τὴν Ἰλίον ἐπανηρχοντο. Ὁ δὲ Ἐκτώρ, ὁ τοῦ Πριά-
μου παῖς, καὶ ὁ ἐνδοξὸς Ὀδυσσεύς

Adnotatio.

Et sic tremens procumbit humi.
Æn. V. 481.
V. 306. ἐπεὶ οὐπὼς τλήσομ'

en οφθαλμοῖσιν ὀρεσθαι] Non
pugnam aspicere hanc oculis, non
fœdera possum. Æn. XII. 212.
V. 315.

Χωρον μὲν πρῶτον διεμετρεον, αὐταρ ἐπειτα
 Κληρους ἐν κυνέῃ χαλκῆρεϊ παλλὸν ἐλοντες,
 Ὅπποτερος δὴ προσθεν ἀφείη χαλκεὸν ἐγχῶς.
 Λαοὶ δ' ἤρῃσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
 Ὡδὲ δὲ τίς ἐπέσκεν Ἀχαιῶν τε Τρωῶν τε.

Ζεὺ πάτερ, ἰδὴθεν μέδων, κυδίστε, μεγίστε·
 Ὅπποτερος ταδὲ ἐργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἐθήκε,
 Τὸν δὸς ἀποφθιμένον δύναι δόμον Αἴδος εἰσῶ,
 Ἥμιν δ' αὖ φιλοτῆτα καὶ ὄρκια πίστα γενέσθαι.

Ὡς ἂρ' ἔφην· παλλὲν δὲ μέγας κορυθαῖολος Ἑκτορ,
 Ἀψ' ὁρῶν· Παριος δὲ θῶος ἐκ κληρὸς ορούσεν.
 Οἱ μὲν ἐπειθ' ἵζοντο κατὰ σπῆχας, ἥχι ἐκάστῳ
 Ἴπποι ἀεγσιπόδες, καὶ ποικίλα τευχέ' ἐκείτο.
 Αὐτὰρ ὄγ' ἀμφ' ὦμοισιν ἐδυσσάτο τευχέα καλά
 Διὸς Ἀλεξάνδρος, Ἑλένης ποτὶς ἠΰκομοιο.

Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνημῆσιν ἐθήκε
 Καλάς, ἀργυρεοῖσιν ἐπισχυριοῖς ἀραρυίας·
 Δευτερον αὖ, θωρηκὰ περὶ στήθεσσιν ἐδύνεν
 Οἷο κασιγνητῷο Λυκάονος· ἤρμοσε δ' αὐτῷ
 Ἀμφι δ' ἂρ' ὦμοισιν βαλετο ξίφος ἀργυροηλόν,
 Χαλκεὸν· αὐτὰρ ἐπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθιμῷ κυνέην εὐτυχτὸν ἐθήκεν,
 Ἴππουριν· δαῖνον δὲ λοφὸς καὶ θυπέρθεν ἐνευεν·

Adnotatio.

V. 315. Χωρον μὲν πρῶτον
 διεμετρεον] *Campum ad certamen,
 magnæ sub mœnibus urbis, Di-
 tamenfi Rutulique viri Teucrique
 parabant.* Æn. XII. 116.

V. 316. Κληρους ἐν κυνέῃ χαλ-
 κῆρεϊ] *Convenere viri, dejectam-
 que ærea sortem Acccepit galea.*
 Æn. V. 490.

V. 330. Κνημίδας μὲν περὶ
 &c.]

(3)
 δε
 μοσ
 ψει
 και
 εκ τ
 ω Ζ
 ταυτ
 θαν
 και
 την
 (32)
 ρος τ
 εαυτα
 ισταν
 τοις α
 Αλεξ
 τον μ
 καλα
 μενα.
 δυσατ
 αυτω
 ηλους
 ταυτα
 Επι δε
 σκευα
 λοφος

&c.] R.
 abenis H
 que incl
 accinxer
 V. 33
 filis lat

(315) ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΜΕΝ ΠΡΩΤΟΝ ΔΙΕΜΕΤΡΗΣΑΝ· ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ
 ΔΕ ΤΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥΣ ΛΑΒΟΝΤΕΣ ΕΝ ΤΗ ΣΙΔΗΡΩ ΚΑΙ ΧΑΛΚΩ ΕΥΗΡ-
 ΜΟΣΜΕΝΗ ΠΕΡΙΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΚΙΝΟΥΝ, ΟΠΟΙΟΣ ΔΗ ΠΡΟΤΕΡΟΣ ΠΕΜ-
 ΨΕΕ ΤΩ ΣΙΔΗΡΩ ΗΡΜΟΣΜΕΝΟΝ ΔΟΡΥ. ΟΙ ΔΕ ΟΧΛΟΙ ΗΥΞΑΝΤΟ,
 ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΘΕΟΙΣ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ ΑΝΕΤΕΙΝΟΝ. ΟΥΤΩΣ ΔΕ ΤΙΣ ΕΙΠΕΝ
 ΕΚ ΤΕ ΤΩΝ Ἑλλήνων ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΩΩΝ, (320) Ω ΠΑΤΕΡ,
 Ω ΖΕΥ, Ο ΤΗΣ ΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΩΝ, ΕΝΔΟΞΕ, ΒΕΛΤΙΣΤΕ, ΟΠΟΙΟΣ
 ΤΑΥΤΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΕΝ ΑΜΦΟΤΕΡΟΙΣ ΕΙΡΓΑΣΑΤΟ, ΤΟΥΤΟΝ ΔΟΣ ΑΠΟ-
 ΘΑΝΟΝΤΑ ΕΙΣ ΤΟ ΟΙΚΗΜΑ ΤΟΥ ΑΪΔΟΥ ΕΛΘΕΙΝ, ΗΜΙΝ ΔΕ ΦΙΛΙΑΝ
 ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΥΣ ὅρκους ΓΕΝΕΣΘΑΙ. ΟΥΤΩΣ ΕΙΠΕΝ. ΕΚΙΝΕΙ ΔΕ
 ΤΗΝ ΠΕΡΙΚΕΦΑΛΑΙΑΝ ΕΥΚΙΝΗΤΟΝ ΕΧΩΝ ὁ ΜΕΓΑΣ Ἑκτωρ,
 (325) ΕΙΣ ΤΟΥΠΙΣΩ ΒΛΕΠΩΝ· ὁ ΔΕ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΛΗ-
 ΡΟΣ ΤΑΧΕΩΣ ΕΞΩΡΜΑ. ΟΥΤΟΙ ΜΕΝ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ ΕΠΙ ΤΑΣ
 ΕΑΥΤΩΝ ΤΑΞΕΙΣ ΕΚΑΘΕΖΟΝΤΟ, ΟΠΟΥ ἑΚΑΣΤΩ ΟΙ ΤΑΧΕΙΣ ΙΠΠΟΙ
 ΙΣΤΑΝΤΟ, ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΙΚΙΛΑ ΕΚΕΙΝΤΟ ὅπλα. ΟΥΤΟΣ ΔΕ ΕΝ
 ΤΙΣ ΩΜΟΙΣ ΠΕΡΙΕΒΑΛΕΤΟ ΤΑ ὅπλα ΤΑ ΚΑΛΑ, ὁ ΕΝΔΟΞΟΣ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ὁ ΑΝΗΡ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΚΟΜΟΥ ἙΛΕΝΗΣ. (330) ΠΡΩ-
 ΤΟΝ ΜΕΝ ΣΙΔΗΡΑ ὑΠΟΔΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΚΗΜΑΙΣ ΑΥΤΟΥ ΕΘΗΚΕ
 ΚΑΛΑ, ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΡΓΥΡΕΟΙΣ ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΙΣ ΑΥΤΟΥ ΕΥ ΗΡΜΟΣ-
 ΜΕΝΑ. ΕΚ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΘΩΡΑΚΑ ΕΝ ΤΙΣ ΣΤΗΘΕΣΙ ΑΥΤΟΥ ΕΝΕ-
 ΔΥΣΑΤΟ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΛΥΚΑΟΝΟΣ, ἈΡΜΟΔΙΟΝ ΔΕ
 ΑΥΤῷ ΕΓΕΝΕΤΟ. ΕΝ ΔΕ ΤΙΣ ΩΜΟΙΣΙ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΓΥΡΟΥΣ
 ἦΛΟΥΣ ΕΧΟΝ ΞΙΦΟΣ ΠΕΡΙΕΒΑΛΕΤΟ (335) ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΥΝ. ΜΕΤΑ
 ΤΑΥΤΑ ΔΕ ΤΗΝ ΑΣΠΙΔΑ ΑΥΤῷ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΑΝ.
 ΕΠΙ ΔΕ ΤΗ ΙΣΧΥΡᾷ ΑΥΤΟΥ ΚΕΦΑΛῇ ΚΕΦΑΛΑΙΑΝ ΕΥΚΑΤΑ-
 ΣΚΕΥΑΣΤΟΝ ΕΘΗΚΕ, ΤΗΝ ΕΞ ΙΠΠΕΙΩΝ ΤΡΙΧΩΝ, ΦΟΞΕΡΟΝ ΔΕ ὁ
 ΛΟΦΟΣ ὑΠΕΡΑΝΩΘΕΝ ΕΝΕΥΕΝ.

Adnotatio.

&c.] Rutulum thoraca indutus
 abenis Horrebat squamis, suras-
 que incluserat auro; — laterique
 accinxerat enses. Æn. XI. 487.

V. 333. ἡμῶσι δ' αὐτῶ] Ha-
 bilis lateri clypeus, loricaque

tergo est. Æn. XII. 432.

V. 337. Ἴππουρεν δεινὸν δὲ
 λοφός] Ære caput fulgens, cris-
 taque hirsutus equina. Æn. X.
 869.

V. 338.

Είλετο δ' αλκιμον εγχος, ὃ οἱ παλαμῆφιν ἀρηρε
 ὧς δ' αὐτῶς Μενελαος ἀρήϊος ἐντὶ ἔδυνεν.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὀμίλου θωρηχθῆσαν, 340
 Ἐς μέσσον Τρῶων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχθάντο,
 Δεινὸν δερκομένοι· θαμβὸς δ' ἔχεν εἰσπορώντας
 Τρῶας θ' ἵπποδάμους, καὶ εὐκνημίδας Ἀχαιούς.
 Καὶ ῥ' ἐγγυς στήτην, διαμετρήτω ἐνὶ χώρῳ,
 Σείοντ' ἐγχείας, ἀλληλοῖσιν κοτεόντε.

Προσθε δ' Ἀλεξάνδρος πρῶϊσι δολιχοσκίον εγχος,
 Καὶ βαλεῖ Ἀτρεΐδαν κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἰσὴν,
 Οὐδ' ἐρήξεν χαλκόν, ἀνεγναμφθῆ δὲ οἱ αἰχμῇ
 Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὃ δὲ δευτερός ὠρνυτο χαλκῷ
 Ἀτρεΐδης Μενελαος, ἐπευζαμένος Διὶ πατρί· 350

Ζεὺ ἀνα, δὸς πῖσασθαι, ὃ μὲ πρῶτερος κακ' ἐοργε,
 Διὸν Ἀλεξάνδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμασσον'
 Ὀφρα τίς ἐρήγῃσι καὶ σφίγονων ἀνθρώπων,
 Ζεινοδοκὸν κακὰ ῥέζαι, ὃ κεν φιλοτῆτα παρὰσχη.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπάλων πρῶϊσι δολιχοσκίον εγχος,
 Καὶ βαλεῖ Πριάμειδαν κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἰσὴν. 350
 Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινὸς ὀμβριμον εγχος,
 Καὶ διὰ θωρηκὸς πολυδαίδαλου ἠηρείστο·
 Ἀντικρυ δὲ παρὰ λαπαρὴν διαμήσε χιτῶνα

Adnotatio.

V. 338. αλκιμον εγχος] *Va-*
lidam hastam. Æn. X. 401.

V. 347. Καὶ βαλεῖ Ἀτρεΐδαν
 κατ' ἀσπίδα, — Οὐδ' ἐρήξεν χαλ-
 κόν] *Rauco quod protinus ære*
repulsum, Et summo clypei ne-

quicquam umbone rependit. Æn.
 II. 545.

V. 353. πρῶϊσι δολιχοσκίον η-
 χος — Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε,
 Καὶ διὰ θωρηκός] *Hastam jaci-*
illa per orbem Ære cæcum tre-

ΕΛ
 αυ
 νελ
 ουν
 των
 εις
 βλε
 πλο
 γυς
 τες,
 ανδρ
 τον υ
 ουδα
 δορατ
 δευτε
 Μενε
 βασι
 κακα
 εμαις
 γενεστ
 κακα
 σειων
 δε την
 το δορ
 σηλθε
 ετηρμο
 τωλησι

ilici, pe
 Transit
 Æn. X.
 V. 35
 buldam
 tres sylla
 euphoni

Ελαβε δὲ καὶ τὸ ἰσχυρὸν αὐτοῦ δόρυ, ὅπερ ἐν ταῖς χερσὶ
αὐτοῦ ἀρμοδίον ἦν. Οὕτως δὲ ὁμοίως ὁ πολεμικὸς Με-
νελαὸς τὰ ὅπλα αὐτοῦ ἐνεδύσατο. (340) Οὗτοι δὲ ἐπει-
συν ἐκ τοῦ ἑκατέρου οὗλου καὶ θωπλισάντο, εἰς τὸ μέσον
τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν τάξει ἐπορεύοντο, δεινὸν
εἰς ἀλλήλους βλέποντες· καταπληγῆς δὲ κατεῖχε τοὺς
βλέποντας τοὺς τε ἱππικώτατους Τρώας καὶ τοὺς εὐο-
πλοὺς Ἑλλήνας. Καὶ δὴ ἐν τῷ μεμετρημένῳ τόπῳ ἐγ-
γὺς ἀλλήλων ἐστήσαν, (345) τὰ δόρατα αὐτῶν σείον-
τες, καὶ ἐν ἀλλήλοις ὀρμίζοντες. Πρῶτος δὲ ὁ Ἀλεξ-
άνδρος προεπέμψεν τὸ μακροπορευτὸν δόρυ, καὶ ἔβαλεν
τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρεΐδου κατὰ τὴν πανταχοθεν ἰσὴν ἀσπίδα,
οὐδαμῶς δὲ ἐν τῇ ἀσπίδι χαλκὸν διεκοίφεν, ἡ δὲ ἐπι-
δόρατις αὐτῷ ἀνεκαμφθῆ ἐν τῇ ἰσχυρᾷ ἀσπίδι. οὗτος δὲ
δευτέρως ὥρματο τῷ σιδηρῷ (350) ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρεΐδου
Μενελαὸς, τῷ πατρὶ τῶν Θεῶν Διὶ ἐπευζάμενος, ὦ Ζεῦ
Βασιλεῦ, παρὰ σῃ τιμωρησάσθαι, ὅς ἐστις ἐμὲ πρότερον
κακὰ ἐργάσατο, τὸν ἐνδοχὸν Ἀλεξάνδρον, καὶ ὑπὸ ταῖς
ἐμαῖς χερσὶ φονεύσον, ὅπως τις φοβήθῃ καὶ τῶν μετα-
γενεστέρων ἀνθρώπων, ἐπὶ τὸν ξενοδόχον αὐτοῦ πράττειν
κακὰ, ὅστις Φίλιον παρὰ σῃ. (355) Ἐφῆ δὲ, καὶ
σείων καὶ κινῶν προεπέμψεν τὸ μακροπορευτὸν δόρυ, κατὰ
δὲ τὴν πανταχοθεν ἰσὴν ἀσπίδα τοῦ υἱοῦ τοῦ Πριάμου
τὸ δόρυ ἔβαλε. Καὶ διὰ μὲν τῆς λαμπρᾶς ἀσπίδος ἐ-
σπλήθην τὸ ἰσχυρὸν δόρυ, καὶ διὰ τοῦ ποικίλου θωρακὸς
ἐμνημοσθῆ καὶ ἐνεπαγῇ. Ἐξ ἐναντίας δὲ δι' ὅλου διελθὼν
πλησίον τῆς λαπαρᾶς διεκοίφεν τὸν χιτῶνα

Adnotatio.

alici, per linea terga, tribusque
transiit intextum tauris opus.
En. X. 783.

V. 356. Πεικνιδας] In qui-
busdam vocabulis, ubi breves
tres syllabæ concurrunt, prima
euphoniæ gratia producitur.

V. 357. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἡλ-
θῃ] Rapidissimum hastæ tran-
situm pulcherrime et ζογραφί-
κως depingit Versus, a bre-
vibus statim exorsus syllabis
tribus.

V. 363.

Εγχος· ὁ δ' ἐκλινθη, καὶ αλευατο κηρα μελαιναν
 Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυροηλον, 361
 Πλήξεν ἀνασχομένους κορυθὸς Φαλόν· ἀμφὶ δ' ἀρ' αὐτῇ
 Τριχθα τε καὶ πετραχθα διατρύφεν ἐκπέτε χείρος.
 Ἀτρείδης δ' ὠμῶξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρυν·

Ζεὺ πάτερ, οὐτὶς σέο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος· 365
 Ἡ τ' ἐφάμην τισέσθαι Ἀλεξάνδρον κακοτήτος·
 Νυν δέ μοι ἐν χεῖρεσσ' ἐάγῃ ξίφος· ἐκ δέ μοι ἐγχος
 Ἠίχθη παλαμῆφιν ἐτῶσιον, οὐδ' ἐβάλον μιν.

Ἡ, καὶ ἐπαῖξας, κορυθὸς λαβὼν ἱπποδάσειας,
 Ἐλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' εὐκνημίδας Ἀχαιοὺς· 370
 Ἀγχε δέ μιν πολυκεστός ἰμας ἀπαλὴν ὑπὸ δειρην,
 Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερωνος ὄχευς τέτατο τρυφαλείης.
 Καὶ νῦ κεν εἰρυσσεν τε, καὶ ἀσπέτον ἤρατο κύδος,
 Εἰ μὴ ἀρ' ὄξυ νοήσε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Ἡ οἱ ῥῆξεν ἱμαντὰ βοὸς ἰφὶ κταμένοιο· 375
 Κεῖνῃ δὲ τρυφαλείᾳ ἅμ' ἐσπέτο χεῖρι παχεῇ.
 Τὴν μὲν ἐπειθ' ἥρως μετ' εὐκνημίδας Ἀχαιοὺς
 ῥίψ' ἐπιδίδησας, κομίσαν δ' ἐρήρες ἑταῖροι.
 Αὐτὰρ ὁ ἀψ' ἐπορούσε κατακταμέναι μενεαίνων

Adnotatio.

V. 363. Τριχθα τε καὶ πετραχθα διατρύφιν ἐκπίσι] *Perfidus ensis Frangitur, in medioque ardentem deferit ictu.* — *micro, glacies seu futilis, ictu Diffiluit; fulva resplendent fragmina arena.* *Æn.* XII. 731, 740. Non assequutus est, hoc in loco, *Homeri artem Virgilii.* Nam, ut ait *Eustathius*,

in hoc versu εἰπὼς αἰετὶς θραυομένου ἀκούειν· τοιοῦτοι γὰρ τινὰ ἡχόν ἢ τῶν λεξέων ὑπερτραχυτῆς, ἐπιτηδὺς οὕτω φράστος τοῦ ποιητοῦ, οἰοματόπειά τρεπῶ. Sunt qui hoc in versu, pro διατρύφιν, legant διατρύφειν. Cæterum innumeris in locis Poetam versus sui perimicos; verborumque ipsorum

Sonum

Sonum (57.) ad
 am qual
 τῶν μὲν
 st.
 V. 371.
 ὑπὸ δ
 uam con
 V. 375.

(360) το δορυ· οὗτος δὲ διεκλιθῆ, καὶ τὴν θανάτηφορον
 ἐξέφυγε μοιραν. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρεῶς ἐλκυσθεὶς τὸ ἀρ-
 γυροῦς ἡλοῦς ἔχον ξίφος, ἀνατεινὰς τὸ προμετωπίδιον
 τῆς περικεφαλαιᾶς ἐπλήξε· παρὰ δὲ αὐτὸν τὸ δορυ εἰς
 τρία καὶ πέντε διακλασθέν τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐξεπέσεν.
 (365) Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρεῶς εἰς τὸν πλατύν ουρανὸν
 θεασάμενος ἐστεναῖζε καὶ εἶπεν, ὦ πατέρ Σευ, οὐδεὶς τῶν
 θείων ὀλεθροποιότερος ἄλλος σου ἐστίν. Οὕτως δὲ ἐλογί-
 σαμην ἐνεκα τῆς κακίας αὐτοῦ τὸν Ἀλεξάνδρον ἀντιτι-
 μώρησασθαι· νυν δὲ ἐν ταῖς χερσὶ μου τὸ ξίφος κατεκ-
 λασθῆ καὶ τὸ δορυ μου ὠρμηθῆ ματαῖον ἐκ τῆς πα-
 λαμῆς μου, οὐδαμῶς δὲ αὐτὸν ἐβάλον. Εἶφῃ, καὶ ἐφορ-
 μῆσαι, ἐκ τῆς περικεφαλαιᾶς τῆς ἐξ ἰππειῶν τριχῶν
 δατείαις ἐπελαβέτο. (370) Ἐπιστρέψας δ' αὐτὸν αἶλκεν
 ἐπὶ τοὺς καλάς κημιῖδας ἔχοντας Ἕλληνας· Ἀπεπνίξε δὲ
 αὐτὸν ὁ πολυκεντήτος λῶρος ὑπὸ τὸν ἀπαλὸν τραχηλόν,
 ὅστις αὐτῷ ὑπὸ κατὰ τοῦ ὑπογενείου συνδέσμος τῆς περι-
 κεφαλαιᾶς ἐξηπλώτο. Καὶ δὴ ἀνείλκυσεν αὐτὸν, καὶ
 μεγάλην δόξαν ἐλάβε, εἰ μὴ ταχέως ἐνοήσεν ἡ τοῦ Διὸς
 θυγατὴρ Ἀφροδίτη, (375) ἥτις αὐτῷ διεῖρρῆξε τοῦ ἐν
 ἰσχυί ἀπκτανθέντος βροῦ τὸν λῶρον. Κενὴ δὲ ἡ περικε-
 φαλαῖα ὁμῶς τῇ ἰσχυρᾷ χειρὶ ἠκολούθησεν. Καὶ αὐ-
 τὴν μὲν μετὰ ταῦτα ὁ ἡμίθεος ἐπὶ τοὺς εὐοπλοὺς Ἕλλη-
 νας συστρέψας ἐρίψεν, ἐλάβον δὲ αὐτὴν οἱ εὐαρμῶστοι
 φίλοι μετὰ ταῦτα δὲ οὗτος ἐφορμήσε φονευσά προθυ-
 μουμένος τὸν Ἀλεξάνδρον

Adnotatio.

donum (vide jam supra ad v.
 357.) ad rei dicendæ natu-
 ram quasi ζωγραφικῶς ἐκτετυ-
 γμμένη exegisse, notissimum
 est.
 V. 371. πολυκεντὸς ἰμάς ἀπα-
 λὴ ὑπὸ δειρῆ] Ad personam
 quam convenientissime.

V. 375. ἰμάκινα βροῦς ἰφί κτι-
 μνοιο]

Τῶν γὰρ μὴ νοσῶν μετὰ
 γῆρα διαλυομένων, ἀλλ' ὑπὸ σφα-
 γῆς, εὐτοιοὶ τὸ δερμα καὶ σφυρίον
 [fortasse σφυροὶ] γίνεσθαι. τα δὲ
 ὑπὸ θηρίων δειχθῆναι, — καὶ τὰς
 δερμασι φλιδᾶν καὶ ρακονοῦσθαι.
 Plutarch. Sympotiac. Lib. II.
 Probl. 9.

V. 380.

Εγχεῖ χαλκῶν· τον δ' ἐξηπαῖς Ἀφροδίτῃ, 380
 ῥεῖα μαλ', ὥστε θεός· ἐκαλυψε δ' ἀρ' ἡερί παλλῆ.
 Καδ' δ' εἰς· ἐν θαλαμῶ εὐωδεῖ, κηῶντι.
 Αὐτῇ δ' αὐτ' Ἑλενην καλεουσ' ἱε' τὴν δ' ἐκίχανε
 Πυργῶ ἐφ' ὑψηλῶ· περὶ δὲ Τρῳαί ἄλῃς ἦσαν·
 Χεῖρι δὲ νεκτάρου ἱάνου ἐπιναῖε λαβουσι· 385
 Γῆρὶ δὲ μιν εἰκυῖα παλαιγενεῖ προσέειπεν
 Εἰροκομῶ, ἢ οἱ Λακεδαιμόνι ναιετάωσῃ
 Ἦσκειν εἰρία καλά, μαλίστῃ δὲ μιν φιλεεσκε·
 Τῇ μιν εἰσαμένην προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτῃ.

Δευρ' ἰθ'· Ἀλεξάνδρος σε καλεῖ οἰκονδὲ νεεσθαι·
 Κείνος ὄγ' ἐν θαλαμῶ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι, 391
 Καλλεῖ τε σπλῶν καὶ εἵμασιν, οὐδὲ κε Φαιῆς
 Ἄνδρῃ μαχεσσομένον τονγ' ελθεῖν, ἀλλὰ χορονδὲ
 Ερχεσθ', ἢ χοροῖο νέον ληγοντα καθεῖζειν.

Ὡς φάτο· τῇ δ' ἀρὰ θυμόν ἐνι στήθεσσιν ὀρινε.
 Καὶ ῥ' ὥς οὖν ἐνοήσε θεᾶς περικαλλέα δειρην, 396
 Στήθεα θ' ἱμεροεντα, καὶ ὀμματα μαρμαίροντα,
 Θαμβήσεν τ' ἀρ' ἐπεῖτα, ἐπὸς τ' ἐφάτ', ἐκ τ' ὀνομάζε·

Adnotatio.

V. 380. Εγχεῖ χαλκῶν] Ὅπ
 δι' ἐπὶ τῶν ἥρων τα ὅπλα ὁμοίως
 χαλκαῖα πάντα, μαρτυρεῖ μοι καὶ
 Ὅμηρος — Βίβαιοι δὲ καὶ ἀλλῶς
 μοι τοῦ λόγου, ἐν Φασηλίδι ἀνα-
 κειμένοι, ἐν Ἀθηνᾶς ἱερῷ, τὸ δορυ
 Ἀχιλλεύς. καὶ Νικομηδίου, Ἀσ-
 κληπίου γὰρ, μαχαιρᾷ ἢ Μιμιο-

105. Καὶ τοῦ μιν ἢ τε αἰχμῇ καὶ
 ὁ σφυρῶν, ἢ μαχαιρᾷ δι' καὶ ἰσ-
 πασης, χαλκοῦ πιπυδῆται. Τῶν
 τα μιν δὲ ἰσμεῖν ἔχοντα ὡς
 Pausan. Laconic. lib. 3. c. 1.
 Clark.

Ibid. τον δ' ἐξηπαῖς Ἀφρο-
 τῇ] Itaque fœdus deinceps
 fractum

fractum
 evaserit
 fuerit P
 V. 20
 aut si
 nunc ille
 tum mit
 Submaxi

(380) Τῷ σιδήρῳ δόρατι. πύτον δὲ ἡ Ἀφροδίτῃ ἐξηρ-
 πασε, λίαν ευκαλῶς, ὥς ὥρεται θεὸν ἄρπάζειν. ἐκα-
 λυψε δὲ αὐτὸν πολλὴ αὐρασία· ἐκαθίσε δὲ αὐτὸν ἐν τῷ
 αὐτοῦ κοιτῶνι ευῶδαι καὶ τεθυμιασμένῳ. Αὕτῃ δὲ δὴ
 τὴν Ἑλένην θέλουσαι καλεσάμ ἐπορεύθη· ταύτην δὲ κα-
 πλαθεῖ ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ πύργῳ· περὶ αὐτὴν δὲ καὶ Τρωϊ-
 καὶ γυναῖκες δαψιλῶς ὑπερχον. (385) Τῇ δὲ χεὶρὶ
 αὐτῆς ἐκ τοῦ ἀφ' ὧρου καὶ λαμπροῦ ἱματίου ἐπιλα-
 βομένη εἵνατ' ἔξε. Γραῖ δὲ ἐκπαλαὶ γεγεννημένη ὁμοιωθεῖσα
 πρὸς αὐτὴν εἶπε τῇ τὰ ἐρία ἐπιμελουμένη καὶ ἐργάζο-
 μενῇ, ἥτις αὕτῃ ἐν τῇ Λακεδαιμονίᾳ κατοικοῦσιν κατεσ-
 κευασε τὰ καλά ἐρία, καὶ μάλιστα αὐτὴν ἡγάπα.
 Ταύτῃ ὁμοιωθεῖσαι πρὸς αὐτὴν εἶπεν ἡ ἐνδοξὸς Ἀφροδίτῃ,
 (390) Δεῦρο πορεύεσθι· ὁ Ἀλέξανδρος σε καλεῖ εἰς τὸν
 οἶκον εἰσελθεῖν. Ἐκεῖνος δὴ οὗτος ἐν τῷ θαλάμῳ αὐτοῦ
 καὶ ταῖς ποικιλαῖς κοιταῖς, τῷ καλλεῖ ἀποστιλβῶν καὶ
 τοῖς ἱματίοις· καὶ εἰαν τε αὐτὸν θεάσῃ, οὐκ ἂν εἰπίς
 ἀνδρὶ μαχησάμενον τοῦτον ἐλθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ χορὸν ὑπερ-
 χεσθαι, ἢ ἐκ τοῦ χοροῦ νεώσθι καταπαυθεῖντα καθε-
 ζεσθαι. (395) Οὕτως εἶπε. ταύτῃ δὲ τὴν ψυχὴν ἐν
 τοῖς στηθεσὶ διαταρατ' ἔξε. Καὶ δὴ ῥ' οὖν ἐνοήσῃ τὸν περὶ-
 καλλὴ τραχὺλὸν τῆς θεᾶς, τὰ τε στηθεὶ αὐτοῦ τὰ ἐπι-
 θυμητὰ, καὶ τοὺς λαμπροὺς ὀφθαλμοὺς, ἐξεπλάγη.
 μετὰ ταῦτα δὲ λόγον εἶπε, καὶ δι' ὀνόματος ἐκαλεῖ

Adnotatio.

fractum eo prætextu, quod
 evaserit scilicet, nec interfectus
 fuerit Paris.

V. 291. Κείνος ὄγ—, Καλ-
 αῖ τι σιλβῶν καὶ ἱμασιν] Et
 nunc ille Paris—Μαῖνια μεν-
 tum mitra crinemque madentem
 Subnexus. Æn. IV. 215.

V. 392. Καλῶς τι σιλβῶν]
 Athenæus interpretatur, Μυ-
 ροῖς ἀλειφομένος, Lib. I. cap. 15.

V. 396. Θεᾶς περικαλλὴς ἀν-
 ρῶν] Avertens, rosea cervice re-
 fulsit. Æn. I. 406.

V. 398. ἐκ τ' ὀνομαζέ] No-
 mine clamat. Æn. IV. 674.

V. 400.

Δαίμονι, τι με πύπτε λιλαιαίη ἠπεροπτεύειν;

Ἡ πῃ με πρότερόν ποσίων εὐ ναομενάων 400

Ἀχαιοί, ἡ Φρυγίης, ἡ Μηονίης ἐρατεινῆς,

Εἰ τις τοι καὶ κείθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;

Οὐνεκά δὴ νῦν διὸν Ἀλεξάνδρον Μενελάος

Νικησῶς ἐθέλει στρυγερὴν ἐμὲ οἰκάδ' ἀγέσθαι,

Τοῦνεκά δὴ νῦν δευρο δολοφρονέουσα πᾶρστος; 405

Ἡσὸ πᾶρ' αὐτὸν ἰούσα, θεῶν δ' ἀπείπε κελευθούς·

Μηδ' ἐτι σοῖσι ποδῆσιν ὑποστρέψαις Ὀλύμπου,

Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κένον οἷζυε, καὶ ἐφύλασσε,

Εἰσὼκε σ' ἡ ἀλοχὸν ποιητῆται, ἡ ὄγε δούλην.

Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἰμι, νεμεσσητὸν δὲ κεν εἴη, 410

Κένου παρσυνέστα λεχός· Τρῶα δὲ μ' ὀπίσσω

Πᾶσαι μαρμυρόνται· ἐχὼ δ' ἀχέ' ἀκρίτα θυμῷ.

Τὴν δὲ χολώσαμένη προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτῃ·

Μη μ' ἐρεθῇ, σχετλὴν· μὴ χωσαμένη σε μεθεῖω,

Τῶς δὲ σ' ἀπεχθῆρῶ, ὥς νῦν ἐκπαυλ' ἐφίλησα· 415

Μέσσω δ' ἀμφοτέρων μὴτίσσομαι ἐχθεῖα λυγρὰ

Adnotatio.

V. 400. Ἡ πῃ με] Non interrogativum est πῃ, sed H. scilicet ἡ πῃ ποσίων in aliquam urbem.

V. 404. στρυγερὴ ἐμὲ] Optimo artificio Helenem semper inducit dedecus suum profitentem.

V. 405. δολοφρονέουσα] Simulata mente locutum. Æn. IV.

105.

V. 409. Εἰσὼκε σ' ἡ ἀλοχὸν

ποιητῆται, ἡ ὄγε δούλη] Vox, ὄγε, nequaquam hic supervacanea est, sed elegantissimam tum in Græco tum in Latino sermone emphasin habet, quam linguæ recentiores prorsus ignorant. Odyss. β', 326. Ἡ τῆς ἐκ Πύλου ἄξει ἀμυντοράς ἡμῶν· Δοῖτος, Ἡ ὄγε καὶ Σπαρτηδῶν. Item Hesiodus, Εργ. Ἡμῶν. l. 224, Ἡ τῶν γι' στρατὸν ἐνὶ ἀπὸ λίσσιν, ἡ ὄγε τειχός· et 320, Ἡ

Ω κακοδαίμονια, τί ἐμε ταῦτα προθυμῇ ἐξαπατᾷ;
 (400) Ἀρα δὴ πῦ ἐμε πορρωτέρω τῶν ὑπαρχούσων πο-
 λεων καλῶς οἰκουμένων βουλὴ ἀπαγαγεῖν, ἐπὶ τῆς Φρυ-
 γίας, ἢ Λυδίας τῆς ἐπεραστοῦ; Ἐάν τις κακείσε ὑπαρ-
 χεὶ φίλος ἐκ τῶν μεμερισμένην τῆς Φωνῆν ἐχόντων ἀν-
 Ἰωπῶν. Διότι δὴ ἀρτίως τὸν ἐνδοξόν Ἀλεξάνδρον ὁ Με-
 νελαὸς νικῆσας, βουλεται μετὰ τὴν μισσητὴν εἰς τὸν οἶκον
 αὐτοῦ διαγαγεῖν, (405) τοῦτου χάριν δὲ ἐνταῦθα δόλια
 φρονουσα παρῆσθαι μοι; Πορευθεῖσαι πᾶσιον αὐτοῦ κα-
 θεσθεῖς, καὶ ἀπαρνησάμεναι τῶν Θεῶν τὰς οδοὺς. Μὴδὲ ἐτι
 τοῖς σὺν ποσὶ εἰς τὸν Ὀλύμπῳ ὑποστρέψαις. Ἀλλ' αἰεὶ
 παρ' ἐκείνον ταλαπᾶρει, καὶ αὐτὸν φυλάττει, ἕως οὐ σέ
 ἢ γυναῖκα ποιησῇται, εἴτε δούλην. (410) Ἐκείσε δὲ ἐγὼ
 οὐ πορευσομαι. (μεμπτεὸν γὰρ τοῦτο ἐστίν.) Κεῖνου θε-
 λουσα τὴν κοίτην εὐτρεπίσαι· αἱ γὰρ Τρωικαὶ γυναῖκες
 μετὰ ταῦτα ὀπίσθεν ἀπασαὶ μεμψονται. ἐγὼ δὲ λυπᾶς
 ἀδιαχωριστοὺς καὶ πολλὰς ἐν τῇ ψυχῇ. Πρὸς ταῦτα δὲ
 ὀργισθεῖσαι εἶπεν ἡ ἐνδοξὸς Ἀφροδίτῃ, μὴ με παρῶξινε, ὦ
 κακῇ, μὴ πῶς ὀργισθεῖσαι σε καταλείψω, (415) οὕτως
 δὲ σε μισήσω καὶ θῶς σε νῦν δ' ἐξοχῶς ἠγάπησα. Μισὸν
 δ' ἀμφοτέρων βουλευσομαι μισθὸν χαλεπὸν

Adnotatio.

ἢ τις καὶ χερεὶ βίη μεγάλην ὀ-
 ῖον ἔλκεται, ἢ οὐκ ἀπο γλώττης
 ἀκίσσεται. Similiter Virgilius:
Præcipitemque Daren ardens
agitur æquore toto, Nunc dextra
ingeminans iætus, nunc Ille si-
nistra. Item Horatius: — *nec*
dulces amores Sperne puer, ne-
que Tu choreas. Carm. lib. I.
 Od. 9. Et Seneca: — *sive me*
illam vocas, Seu Tu paren-
tem. Herc. Fur. v. 1248.

Non hæc versus gratia intru-
 fa; sed singularem habent et
 in Græca lingua, et in Ro-
 mana, elegantiam. Clark. Hæc
 sumpta sunt e Bentleii nota ad
 Horat. Carm. I. 9. Plura dixi-
 mus ad Callim. H. in Dian.
 115. ubi hanc vocem Calli-
 macho e MSS. et edd. vett.
 restituimus, pro qua irrepre-
 rat ἢ ὅτι. Ern.

Τρωων και Δαναων· συ δε κεν κακον οiton οληαι.
 Ὡς εφ'ατ'· εδδεισεν δ' Ἑλενη Διος εκγεγαυια.
 Βη δε κατασχομενη ἱανω αργητι φαινω,
 Σιγη πασας δε Τρωας λαθεν· ηρχε δε δαιμων. 420
 Αι δ' οτ' Αλεξανδροιο δομον περικαλλε' ἱκοντο,
 Αμφιπλοι μεν επεिता θωας επι εργα τραπυνπο·
 Ἡ δ' εις υψοροφον θαλαμον κιε δια γυναικων·
 Τη δ' αρα διφρον ἔλουσι φιλομμειδης Αφροδιτη,
 Αντι' Αλεξανδροιο θεα κατεθηκε φερουσαι· 425
 Ενθα καθιζ' Ἑλενη, κουρη Διος αιγιοχοιο,
 Οσσε παλιν κλινασα, ποσιν δ' ηνιπαπε μυθω·
 Ηλυθες εκ πολεμου· ὡς ωφελες αυτοθ' ολεσθαι,
 Ανδρι δαμεις κρατερω, ὅς εμος προτερος ποσις ηεν.
 Η μεν δη πριν γ' ευχε' αρηιφίλου Μενελαου, 430
 Ση πε βιη, και χερσι, και εγχεί, φερτερος ειναι·
 Αλλ' ἴθι νυν προκαλεσσαι αρηιφίλον Μενελαον,
 Εξαυτις μαχেসασθαι εναντιον· αλλα σ' εγωγε
 Πανσιωσθαι κελομαι, μηδε ξανθω Μενελαω
 Αντιδιον πολεμον πολεμιζειν, ηδε μαχесθαι 435
 Αφραδεως, μηπως ταχ' ὑπ' αυτου δουρι δαμεης.
 Την δε Παρις μυθοισιν αμειβομενος προσειπι·
 Μη με, γυναι, χαλεποισιν οναιδεσι θυμον ενιπτει.
 Νυν μεν γαρ Μενελαος ενικησεν συν Αθηνη·

Adnotatio.

V. 432. ἴθι νυν προκαλεσσαι]
 Sic apud Martialem: I, fuge:
 sed poteris tutior esse domi.

V. 433. αλλα σ' εγωγε Παν-
 σιωσθαι] Προσποιετα δι και κη-

διοθαι αυτου, κολακιστικωτερον
 δια φοβον δηλαδη, εν οἷς φησι
 Αλλα σι κελομαι πανσιωσθαι, in-
 quit Eustathius. Videtur ta-
 men hoc mihi, non assentari.

di, sed
 causa d
 quod re
 Μη με χ
 ενιπτει.

των Τρώων καὶ των Ἑλλήνων· συ δὲ ὑπὸ κακοῦ θανάτου
 διαφθαρῆς. Οὕτως εἶπεν. ἐφοβήθη δὲ ἐκ τοῦ Διὸς γενή-
 θησα Ἑλένη. Ἐπορεύθη δὲ κατακαλυψαμένη τῷ λαμ-
 πρῷ σκεπασματι, (420) ἐν σιωπῇ· πρὸς δὲ Τρώϊκας
 γυναίκας ἐλάττει, ὥρροεπορεύετο δὲ ἡ θεά. Αὐταὶ δ' ὅτε
 τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς οἶκον τὸν περικαλλὴ παρεγενοντο, αἶ-
 μὲν δούλαι μετὰ ταῦτα ταχέως ἐπὶ τὰ ἔργα ἐπηλθον.
 Ἡ δὲ Ἑλένη ἡ ἐνδοξοτάτη των γυναικῶν εἰς τὸν ὑψηλο-
 τερον θάλαμον ἐπορεύετο. Ταύτῃ δὲ φιλογέλως Ἀφροδίτῃ
 λαβούσα τὸν θρόνον, (425) ἡ θεὰ ἐξ ἐναντίας Ἀλεξάν-
 δρου φέρουσα κατέβηκε, ἐκείσε δὲ ἡ Ἑλένη ἡ θυγάτηρ
 τοῦ Αἰγιοχού Διὸς ἐκάθετθῃ, τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς του-
 ποσθὲν στρέψασα· τὸν δὲ ἀνδρᾶ αὐτοῦ λογῶ ἐπεπλήττει,
 παρεγενου ἐκ τοῦ πολέμου· καὶ εἶπε ὠφέλες αὐτοῖσι ἀπο-
 λείσθαι, ὑπὸ τοῦ ἰσχυροῦ ἀνδρὸς δαμασθῆναι, ὅστις ἐμοὶ
 πρότερος ὑπῆρχεν ἀνὴρ. (430) Οὕτως μὲν δὴ πρότερον
 ἐκαυχῶ τοῦ φιλοπολέμου Μενελάου, τῇ σὴ δυνάμει, καὶ
 ταῖς χερσὶ, καὶ τῷ δόρατι κρείττων εἶναι· ἀλλ' ἀπὸ τῆς,
 ἀρτίως προσκαλεσθῆναι τὸν φιλοπολέμον Μενελάον, ἐκ δευ-
 τεροῦ πολέμῃσιν ἐξ ἐναντίας. ἀλλὰ ἐγὼ σε παύσασθαι
 παρακελεύομαι, μὴδὲ τῷ ξανθῷ Μενελάῳ (435) πόλεμον
 πολεμῆν ἐξ ἐναντίας καὶ μαχεσθαι, ἀσυνετῶς, μὴ ποτε
 ταχέως ὑπ' αὐτοῦ τῷ δόρατι δαμασθῆναι. Πρὸς ταύτην
 δὲ ὁ Ἀλεξάνδρος ἀνταποκρινόμενος ὥρροεπέειπε, μὴδὰ μὲν
 με, ὦ γυναῖ, λυπεῖ μου τὴν ψυχὴν τοῖς χαλεποῖς ἀνεί-
 δεσι. Ἀρτίως μὲν δὴ ὁ Μενελάος ἐνίκησε σὺν τῇ Ἀθηνᾷ·

Adnotatio.

di, sed ignaviam exprobandi
 causa dictum. Hoc enim est
 quod respondet Paris, v. 438.
 Μη με χαλεποῖσιν ἀνείδεσι θάμον
 ἀνίπτει.

V. 434. Παύσασθαι κελομαι
 μὴδὲ — πολέμῃσιν] Desiste ma-
 num committere Teucris. Æn.
 XII. 60.

V. 450.

Κίονα δ' αὖτις ἐγὼ· παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῖν.
 Ἀλλ' ἀγε δὴ Φιλοτῆτι τραπείομεν εὐηθύντε. 441
 Οὐ γὰρ πῶ ποτὲ μ' ὠδὲ ἔρως Φρυνᾶς ἀμφεκαλίψαι,
 Οὐδ' ὅτε σὲ πρότερον Λακεδαιμόνος ἐξ ἐρατεινῆς
 Ἐπλεὼν ἀρπάζας ἐν ποντοποροῖσι νέεσσι,
 Νησῶ δ' ἐν Κρανᾷ ἐμιγνὼν Φιλοτῆτι καὶ εὐνῇ· 445
 Ὡς σέο νῦν ἐραμαι, καὶ με γλυκύς ἡμέρες αἶρει.
 Ἡ ῥα, καὶ ἀρχὴ λεχόσδε κίων, ἅμα δ' εἶπετ' ἀχαιῆς.
 Τῶ μὲν ἀρ' ἐν τρήτοισι κατεύνασθ' ἐν λεχεέσσιν.
 Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὀμίλον ἐφοῖτα, θῆρι εοικώς,
 Εἰ πού εὐσάθρησκεν Ἀλεξάνδρον θεοειδέα. 450
 Ἀλλ' οὐτὶς δύνατο Τρῶων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
 Δείξαι Ἀλεξάνδρον τοτ' ἀρηϊφίλῳ Μενελαῶ·
 Οὐ μὲν γὰρ Φιλοτῆτι γ' ἐκευθάνον, εἰ τις ἴδοιτο.
 Ἴσον γὰρ σφιν πάσιν ἀπηχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀχαιμενίων· 455
 Κεκλυτε μὲν, Τρῶες, καὶ Δαρδάνοι, ἧδ' ἐπικούροι·
 Νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἀρηϊφίλου Μενελαοῦ·
 Ὑμεῖς δ' Ἀργεῖν Ἑλεῖν καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
 Ἐκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥντιν' εοικέν,
 Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται. 460
 Ὡς ἐφάτ' Ἀτρεΐδης, ἐπὶ δ' ἠνέον ἄλλοι Ἀχαιοί.

Adnotatio.

V. 450. Εἰ πού εὐσάθρησκεν] Vestigat lustrans, solum in caligine Turnum
 Solum densa in caligine Turnum tamina poscit. Æn. XII. 466.

(440) Εκείνον δὲ πάλιν αὖ νικήσω ἐγώ· πάρεσι γὰρ
 θεοὶ καὶ ἡμῖν βοηθοί. Ἀλλ' ἀγὰρ δὴ κοιμηθέντες εἰς Φι-
 λῖαν τραπεύμεν. Οὐ γὰρ πώποτε ἐμὲ οὕτως κατὰ τὴν
 διανοίαν περιεκράτησε ὁ ἔρως, οὐδ' ὅποτε σὲ πρῶτον ἐκ
 τῆς ἐπιθυμητῆς Λακεδαιμονοῦ ἀρπάξας, ταῖς θαλασ-
 σόπλοοις νηυσὶν ἐπλεον, (445) ἐν δὲ τῇ τραχείᾳ νησὶ
 ἐμῇ τῇ Φιλίᾳ καὶ συνουσίᾳ· καθὼς νῦν σοὺ ἐπιθυμῶ,
 καὶ ἐμὲ ἐπιθυμία καταλαμβάνει. Ἐφῆ δὲ, καὶ προη-
 γείτο ἐπὶ τὴν κοιτὴν, ὁμοῦ δὲ ἠκολούθησεν καὶ ἡ γυνή.
 Καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐν τοῖς καλῶς τετρυπημένοις κατεκοι-
 μηθήσαν κοιτῶσι. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀτρεῶς κατὰ τὸ πλη-
 θος ὥρμα θηρίοι μοιούμενος, (450) εἰάν ποτε θεασθῇται
 τὸν τοῖς θεοῖς ὅμοιον Ἀλεξάνδρον. ἀλλ' οὐκ ἐδύνατο τις
 τῶν Τρώων, ἢ τῶν ἐνδοξῶν συμμαχῶν, δεῖξαι τότε τὸν
 Ἀλεξάνδρον τῷ Φιλοπολεμῷ Μενελάῳ. Οὐ γὰρ Φιλίᾳ
 αὐτὸν ἐκρυπτον, εἰάν τις εἰδεάσκειτο. Ἐξ ἴσου γὰρ πασὶν
 αὐτοῖς ἐμίσκειτο τῇ θανάτηφορῷ μοιρᾷ καὶ μελαίνῃ.
 (455) Ἐν τούτοις δὲ προσεῖπεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν
 Ἀγαμεμνῶν, ἀκούσατέ μου ὦ Τρῶες, καὶ τοῦ Δαρδανοῦ
 ἀπογονοί, καὶ συμμαχοί· ἢ μὲν νίκη τοῦ Φιλοπολεμοῦ
 Μενελάου φανερά ἐστι, ὑμεῖς δὲ, ὦ Τρῶες, τὴν Πελο-
 ποννησιακὴν Ἑλένην καὶ τὰ κτήματα μετ' αὐτῆς ἀπο-
 δοτέ, καὶ τιμὴν ἀποτίσατέ τοις Ἕλλησι ἥντινα καὶ πρε-
 πόν ἐστι, (460) ἥτις καὶ ἐν τοῖς μελλούσι γενεσθῆαι
 ὑπαρξέει ἀνθρώποις καὶ ἀκουσθήσεται. Οὕτως εἶπεν ὁ
 υἱὸς τοῦ Ἀτρεῶς, ἐπὶ νουν δὲ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες τὸν λόγον.

G R

Alto

E J

Et a

EXCERPTA E DUOBUS
GRÆCIS HOMERI PROSAICIS
VERSIONIBUS

Altera PARAPHRASI, altera METAPHRASI, quæ
extant in codicibus MSS. Bodleianis,

collata cum

P L A T O N I C A

Ejusdem loci Enarratione.

Accedit excerptum

E JOANNIS TZETZIS Metrica Paraphrasi inedita,

Quo continetur ejusdem loci Expositio;

Et alterum copiosius, quod complectitur integrum
hujus Metaphraseos procœmium.

ILIADIS LIBRI PRIMI
Locus, qui incipit a Versu octodecimo.

Ατρείδαί τε καὶ ἄλλοι εὐκνημίδες Ἀχαιοί
 Ἕμιν μὲν θεοὶ δόειν Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντες
 Ἐκπερσαι Πρίαμοιο πόλιν, εὐ δ' οἰκαδ' ἴκεσθαι·
 Παιδὰ δέ μοι λυσαιτε Φίλην, τὰ δ' ἀποίνα δεχέσθαι,
 Ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκῆβρον Ἀπολλῶνα.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπεὶ Φημήσιν Ἀχαιοί,
 Αἰδέσθαι θ' ἱερεῖα, καὶ ἀγλαὰ δεχθαι ἀποίνα·
 Ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ·
 Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερόν δ' ἐπὶ μύθον ἐτέλλει·
 Μὴ σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ πᾶρα νηυσὶ κίχρην
 Ἡ νῦν δηθυνοῦντ', ἢ ὕστερον αὐτὶς ἰόντα,
 Μὴ νῦ τοι οὐ χραίσμῃ σκηπτρόν καὶ στέμμα θεοῖο.

II.

P A R A P H R A S I S.

Ω Ἀτρείδαί τε καὶ ἄλλοι Ἀχαιοὶ πολέμισται· ὕμιν
 μὲν εἴθε δόειν οἱ θεοὶ οἱ οἰκούντες τὰ οὐρανια οἰκηματα,
 ἐκπορθῆσαι μὲν τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου, καλῶς δὲ
 ἀπελθεῖν εἰς τὸν ἐαυτοῦ οἶκον ἑκάστον. ἐμοὶ δὲ τὴν
 παιδὰ τὴν Φίλην λυσατέ, τὰ δ' ἀποίνα δεξασθε, (5) εὐ-
 λάβοιμενοι τὸν υἱὸν τοῦ Διὸς πορρώθεν τόξενοντα Ἀπολ-
 λῶνα, οὐ ἱερεὺς ἐγώ. ὅτε οἱ ἄλλοι μὲν πάντες Ἀχαιοὶ
 ἐπεβόησαν ἀξίουντες αἰδέσθαι τε τὸν ἱερεῖα, καὶ τὰ
 περικαλλὴ αὐτοῦ ἀποίνα δεδεχθαι· ἀλλ' οὐκ ἤρεσκε τῷ
 Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ταῦτα κατὰ τὴν αὐτοῦ ψυχὴν·
 καὶ δὴ σκληρῶς αὐτὸν ἀπεπέμψεν, ἐπιταγμὰ δὲ ἐπι-
 τατῆ δυναστείας καὶ ἐπικρατείας ἐχόμενον. Τοδ' ἦρ'
 (10) Ὁρα, ὦ γέρον, ἵνα μὴ σε παρὰ ταῖς κοίλαις ναυσὶν
 ἐγὼ καταλάβω, ἢ νῦν δηθυνοῦντ', ἢ ὕστερον ἐπανιόντα·
 ἵνα μὴ οὐ χρησιμεύῃ σοὶ ἡ ῥάβδος καὶ τὸ στέμμα τοῦ
 θεοῦ, ἐφ' οἷς θάρρων ἦκεις.

I.

PLATONIS ENARRATIO.

Ελθὼν δὲ ὁ ἱερεὺς εὐχέτα ἐκείνοις μὲν τοὺς θεοὺς
 θύουσαι, ἄλοντας τὴν Τροίαν, αὐτοὺς δὲ σώθηναι τὴν δὲ
 θυγάτερα οἱ αὐτῷ λῦσαι, δέξαμενους ἀποίνα, (5) καὶ
 τὸν θεὸν αἰδεσθέντας. Τοιαῦτα δὲ εἰπόντος αὐτοῦ, εἰ-
 μὲν ἄλλοι ἐσεβόντο καὶ συνήρουν· ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἠγρι-
 μινεν, ἐντελλόμενος νῦν τε ἰέναι, (10) καὶ αὐτίς μὴ ελθεῖν,
 μὴ αὐτῷ τότε σκήπτρον καὶ τὰ τοῦ θεοῦ στερμματα οὐκ
 ἰσχυροὶ.

III.

METAPHRASIS.

Ω Ἀτρεὺς παῖδες, καὶ οἱ λοιποὶ εὐοπλοὶ Ἕλληνες·
 ὑμῖν μὲν οἱ θεοὶ παρασχοίεν οἱ τὸν οὐμπεὸν κατοικούν-
 τες, ἐκπορεύσθαι τοῦ Πριάμου τὴν πόλιν, καὶ καλῶς εἰς
 τὰ οἰκία παραγενέσθαι. Τὴν προσφίλη δὲ μοι θυ-
 γάτερα λυτρώσασθε, τὰ δὲ δῶρα δέξασθε, (5) ἀζόμενοι
 τὸν Διὸς υἱὸν τὸν μακροβόλον Ἀπολλῶνα. Τότε οἱ μὲν Ἕλ-
 ληνες ἄλλοι πάντες μετ' εὐφημίας ἐβόησαν, εὐλαβεῖσθαι
 τὸν ἱερεῖα, καὶ τὰ λαμπρὰ δέξασθαι δῶρα· ἀλλ' οὐ τῷ
 Ἀτρεὺς παίδι Ἀγαμέμνονι ἠρέσκε τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ μεθ' ὕβ-
 ρους ἀπέπεμψεν, ἀπειλητικὸν δὲ λόγον ἔλεγε. (10) Μὴ-
 δαμως, ὦ πρεσβότα, ἐπὶ ταῖς βαθείαις ἐγὼ σε ναυσί-
 καταλάβω, ἢ νῦν ἐχρανίζονκη ἐκ δευτέρου πάλιν πα-
 ραγενομενον, μήπως οὐκ ἂν σοὶ βοηθήσῃ ἡ ῥαβδος, καὶ
 τὰ στεφάνωματα τοῦ θεοῦ.

Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λυσῶ, πρὶν μιν καὶ γῆρας ἐπεισιν,
 Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἀργεῖ τηλοθὶ πατρὸς,
 Ἰστον ἐποίχομεν, καὶ ἐμὸν λεχὸς ἀντιώσαν. 15
 Ἀλλ' ἴθι, μὴ μ' ἐρεθίζε, σάωτερος ὥς κε νηαί.

Ὡς ἐφάτ'· ἐδδείσεν δ' ὁ γέρον, καὶ ἐπείθετο μυθήσασθαι.
 Βῆ δ' ἀκῶν παρὰ θύνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 Πολλὰ δ' ἐπεὶ ἀπανεύθε κιων ἡράθ' ὁ γέρας
 Ἀπόλλωνι ἀνακτι, τὸν ἡύκομος τέκε Λητώ. 20

Κλυθὶ μὲν, Ἀργυροτόξ', ὅς Χρυσὴν ἀμφιδέθηκες,
 Κίλλαν τε ζάθεην, Τενέδοιο τε ἰφὶ ἀνασσεις,
 Σμινθεύ· εἴποτε τοι χαριέντ' ἐπὶ νηὸν ἐρέψα,
 Ἡ εἰ δὴ ποτε τοι κατὰ πῖονα μηρὶ ἐκῆα
 Ταυρῶν ἠδ' αἰγῶν, τοδὲ μοι κρήνην ἐελδῶρ 25
 Τίσειαν Δαναοὶ ἐμα δακρυά σοισι βελεοσιν.

II.

P A R A P H R A S I S.

Ταυτὴν δὲ ἐγὼ οὐ λυτροῖς ἐλευθέρωσω καὶ ταῦτα, πρῶτον πρὶν ἐπ' αὐτὴν ἐλευσεσθαι τὸ γῆρας ἐν τῇ ἐμῇ καθεδρᾷ, λέγω ἐν τῷ Ἀργεῖ πατρὶ τῆς πατρὸς αὐτῆς. (15) Ἰστον μεταχειρίζομεν καὶ τῇ ἐμῇ κοιτῇ ὑπηρετούμενην· ἀλλ' ἀπὶθι, μὴ με διεγείρε· ὥς ἂν ἀζημιὸς ἀπὸ πλῆθους οὕτως ἐπετάξεν· ἐφοβήθη δὲ ὁ γέρον καὶ ἐπεισθὲν τῷ ἐπιταγματι· ἀπῆλθε δὲ σιωπῶν μεθ' ἐκπλήξεως πλῆσιον τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς θαλάσσης τῆς συνεχῆ ἡχὴν τῇ παρὰ τῶν αἰγιαλῶν ἐπικλυσῇ ποιοῦσης τὴν πορείαν ποιοῦμενος· ἀπελθὼν δὲ πατρὶ ὁ γέρας ἐπιτάματα ἀνεπέμπε εὐχὴν (20) τῷ Ἀπόλλωνι τῷ ἀνακτι, ὃν ὁ καλλικόμος ἐτέκε Λητώ· λέγων, ἐπακουσον μου, ἀργυροτόξε, ὅς τῆς χρυσῆς ὑπερασπίζεις, καὶ τῆς Κίλλης τῆς δῖης θεοτάτης, καὶ τῆς Τενέδου κραταιῶς ἀνασσεις· σμινθεύ· εἴποτε σοι ἐπὶ τὸν ναὸν περικαλλὴ ἀναθήματα καὶ ἐπαγωγὰ φέρω ἀνέθηκα· ἢ εἴποτε σοι μῆρους λυ-

παρὰ

πρὶν
 σεν
 ἵνα
 τε κ
 πολλ
 θεου
 παπο
 ρισμε
 τους

Ταυτὴ
 ταλαθ
 τῆς πα
 τὴν ἐμῇ
 ὅπως
 ρων ἐφ
 συχως,
 σης· τ
 γερων
 νησε Λη
 ὑπερμα
 τῆς Τει
 ποτε εὐχ
 ποτε σ
 ρων ἢ κ
 μωριαν
 βελεσι.

PLATONIS ENARRATIO.

πριν δὲ λυθῆναι αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἐν Ἀργεὶ ἐφη γηρα-
 σθαι μετὰ οὐ. (16) ἀπιέναι δὲ ἐκέλευε, καὶ μὴ ἐρεθίζειν,
 ἵνα σὺς οἰκαδὲ ἐλθοί. Ὁ δὲ πρεσβυτὴς ἀκούσας εἰδὼς
 τε καὶ ἀπὴι σιγῇ, ἀποχωρήσας δ' ἐκ τοῦ στρατοπέδου,
 πολλὰ (20) τῷ Ἀπολλωνί εὐχέτο, τὰς τε ἐπωνυμίας τοῦ
 θεοῦ ἀνακαλῶν, καὶ ὑπμιμνήσκων, καὶ ἀπαντῶν, εἰ τι
 πώποτε ἢ ἐν ναῶν οἰκοδομήσεσιν, ἢ ἐν ἱερῶν θυσίαις κεχα-
 ρισμένον δάσῃται. (25) ὧν δὴ χάριν κατεύχετο πῶτα
 τοὺς Ἀχαιοὺς τὰ ἅ δακρυὰ τοῖς ἐκείνου βελέσιν.

III.

METAPHRASIS.

Ταυτὴν ἐγὼ οὐκ ἀπολύσω πρὸ τοῦ αὐτὴν τὸ γῆρας κα-
 ταλαθεῖν ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἰκῷ ἐν τῷ Πελοποννησῷ πατρίδος,
 (15) ἱστουργοῦσιν καὶ ὑφαίνουσιν καὶ εἰς
 τὴν ἐμὴν κοίτην ὑπαντῶσαν. Ἀλλ' ἀπίθι, μὴ με παροξύνε,
 ὅπως ἂν σωζόμενος ἐπανελθῇς. Οὕτως εἶπεν, ὁ δὲ γε-
 ρων ἐφοβήθη καὶ ἐπειθετο τῷ λόγῳ. Ἐπορεύθη δὲ ἡ-
 συχῶς, πᾶρα τὸν αἰγᾶλον τῆς πολυτάραχου θαλάσ-
 σης· πολλὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἀποθνήσκοντες πορεύεσθαι ἠύχετο ὁ
 γέρον (20) τῷ βασιλεῖ Ἀπολλωνί, ὃν ἡ καλλιχομος ἐγεν-
 ῆσε Λητῷ. ἐπακούσεν μοι, λαμπροτόξῃ, ὅστις τὴν Χρυσὴν
 ὑπερμαχεῖς καὶ τὴν Θείαν καὶ θαυμαστὴν Κίλλαν, καὶ
 τῆς Τενέδου ἰσχυρῶς βασιλεύεις, ὦ Σμινθίε· εἰάν σοι
 πότε εὐχάρη καὶ καλά ἐπὶ τὸν ναὸν ἐστεφανώσῃ, ἢ εἴπερ
 πώποτε σοὶ λιπαρὰ καὶ μετρία ὄστα ἐκαύσῃ (25) ταυ-
 ρῶν ἢ καὶ αἰγῶν· τοῦτο μοι πληρώσον ἐπιθυμητὰ· τι-
 μωρίαν δοῖεν οἱ Ἕλληες ἀντὶ τῶν ἐμῶν δακρυῶν τοῖς σοῖς
 βέλεσι.

παρων ταυρων και αγων κατεκαυσαι, ταυτην μοι επι-
 θυμιαν τελειωσον· δοτωσιν οι δαναοι την προσηκουσιν
 τιμωριαν εις εκδικησιν των εμων δακρυων.

IV.

Excerptum e

TZETZIS Allegorica Expositione.

Της αλφα η υποθεσις Ὀμηρου ραψωδιας·
 Ινα προς σην ωφελειαν παλιν επαναλαβω,
 Ταδε δηλοι κατα λεπτον, απερ ενθαδε φρασω.
 Ὁ Ομηρος ο πανσοφος την γνωμην την οικειαν
 Ὡς Καλλιοπην, ὡς Θεαν, ὡς μουσιν παρεισαγων
 Ανερωτα, τι αιτιον οργης της Αχιλλεως,
 Αφ' ου προς Αγαμεμνονα διηθραυσεν ερισας·
 Ἡ δε φησιν (ὡς προς αυτον δηθεν το παν βιβλιον,
 Ουτως ενταυθα την αρχην του λογου ποιουμενος)
 Ο της Λητους και του Διος ἡλιος πααις Απολλων
 Της εχθρας και της μηνιδος αιτιος εγεγονει·
 Ο Χρυσης ην γαρ ιερευσ Απολλωνος ἡλιου·
 Ηγουν σοφος και επωδος αστρονομων και μαγος
 Εκ του ἡλιου συμπαντα ποιων και συν ἡλιω·
 Ουτως το στεφος του Θεου το δαφνιον κατεχων,
 Και σκηπτρον τουτου το χρυσουν και περισσα δεδωρα,
 Ηλθεν εξωνησομενος αυτου την θυγατερα·
 Οιον, (ινα σαφεστερον το παν σοι διαρθρωσω)
 Ο Χρυσης, ὄνπερ ειπομεν μαγον και αστρολογον,
 Εστολισμενος μαντικως και μανικως εισηλθε.

Χερσὶ κατέχων στέφανον Ἀπολλωνος ἡλίου,
 Τούτ' ἐστὶν εὐωδέστατον θαλλόντα κλαδὸν δάφνης,
 Ἦν περιέχων ἡλῖος τὸν κυκλὸν τὸν πῦρ χρόνου
 θαλλοῦσαι δέδορκεν αἰεὶ μὴ χέουσάν τ' αὖ Φύλλα.
 Καὶ συν αὐτῷ κατεῖχεν δὲ καὶ τὸ χρυσεῖον τὸ σκηπτήρον,
 Τὴν μίαν ῥάβδον μαντικὴν, χρυσεὴ γὰρ οὐκ ὑπῆρχεν,
 Ἀλλὰ ξυλινὴ καὶ κυρτή, χρῆσιμος δὲ μαντείαις.
 Κατὰ τῆς γῆς γὰρ χέοντες τέφραν ἐκ τῆς ἑστίας
 Τῇ ῥάβδῳ ταυτῇ τεχνικῶς ἐγγραφὸν τὰς μαντείας
 βλέποντες ὥρως τὸν ἡλίον, καὶ λέγοντες τὸ μέλλον·
 Ταυτὴν τὴν ῥάβδον Πλουτάρχος λίτυον ὀνομαζέει,
 Λίτους δὲ Κοκκείανος Κασσίος Δίων λέγει.
 Οὕτως ὁ Χρυσὴς μαντικῶς ἐστολισμένος ἦλθε,
 Συν δώροις ὠνησάμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα.
 Ὡς δ' Ἀγαμέμνων μετ' ὀργῆς ἐξηλάσεν ἐκείνον,
 Ἡῤῥατο τῷ Ἀπολλωνί ὁ Χρυσὴς κατ' Ἑλλήνων,
 Ἡγούν ἐπηῤῥατο σφοδρὸν τὸν ἡλίον γενέσθαι·
 Ὁ δὲ σφοδρὸς γενομένος μετὰ πολλοὺς τοὺς ὀμβροὺς
 εἰς στρατεύμα, πολυπληθεὲς πυκνώμα σκηνωμάτων,
 Ἀτμούς δυσώδεις ἀνιμών καὶ κοπρῶν καὶ πτώματων,
 Μίανας δυσκρατήσεν τε συμπάντα τὸν αἶρα,
 Ὡς συνεργούντος καὶ αὐτοῦ ταῖς μαγικαῖς ταῖς τεχναῖς,
 Λοίμους ἐπηγάγα δεινούς· — κ. τ. λ.

* Ὑποθεσις τοῦ Ὅμηρου ἀλληγορηθεῖσα παρὰ τὴν
γραμματικὸν τοῦ Τζετζοῦ τῇ κραταιοτάτῃ
Βασιλισσᾷ καὶ Ὅμηρικωτάτῃ τῇ ἐξ Ἀλαμαννῶν.

Ἐπεὶ Φαῖδρα πάνσελῃνε σελήνῃ σελασφορε,
οὐκ ἐκ ῥῶν ὠκεανοῦ φαίνουσα λελούμενη,
ἀλλ' ἐπὶ πορφύρας τῆς κλεινῆς, ὥς ἐπεισὶν εἰκάσαι,
ἀνασκιρτώσαι φεραυγῆς καὶ πλεον τοῦ φωσφοροῦ
χρηzaίς ἐλαυνεῖν πορρῶ ποι σαις ψυχικαῖς ἀκτισί 5
τὸ σκοτεινὸν τῶν λέξεων καὶ βιβλῶν τὴν ἐσπεραν.
οὐ κατὰ κλεοπατράν δὲ βασιλίσσαν τὴν πάλαι
τῷ Εἰφείῳ κατὰ τῷ Σωρᾶνῳ χρωμένην
μετέρχῃ τὰ καλλυνοῦντα μορφὰς τὰς τῶν προσώπων
οὔτε χρυσὸν τι πτελαγὸς βραχυτάτον ἐθέλεις, 10
ὥσπερ ἐκεῖνη πρότερον ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ
τῷ Δεξιφάνει τῷ σοφῷ μηχανικῷ κινιδίῳ
χέρσωσαι τὴν θαλάσσαν ἀχρι τετρασταδίου
ἔπει τοιοῦτον οὐδαμῶς βουλεύεται σου τὸ κρατὸς
οὔτε τὸν Ἀθῶνα θαλάσσαν ὅρος ποιήσαι μέγα, 15
ἢ τὴν Ἀβυδοῦ θαλάσσαν ὀλκᾶσι γεφυρώσαι,
ὥσπερ ὁ Ξερξὴς ἐδράσεν ὁ Περσὴν, πρὶν ἐκεῖνος
ἐκ τῆς Περσίδος στρατεῦμα κινῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα
ἀλλ' ὥς ἀθεάτος θεᾶ τῇ θεοῖ καὶ οὐ φύσει

* Tzetzis allegorica Homeri expositio, unde hæc excerpta
sunt, extat in quatuor codicibus Oxoniensibus, Barocciano
24. 131. 194. et Codice Novi Collegii: integrè vero non nisi
in Bar. 131.

Ἐπέντροψα τὰς μορφαῖς καὶ καλλέσι τῶν λόγων,
 Διὰ βροντῆς καὶ λαιλαπὸς ὄμου καὶ τῆς νεφέλης
 Θείαν φωνὴν προπεμπουσα γεμουσαν ὅλην Φρυγίης
 Χρηστονέει τον δούλον σου τον τίνα τον ὅποιον
 Γενέσθαι τυπὸν ἀκραιφνή του πανυ Μωυσεως,
 Οὐχὶ φυλακὰ σῶζοντα λαὸν Ἰσραηλιτὴν 25
 Το ἐρυθραῖον πελαγὸς τέμοντα Βακτηρίᾳ,
 Οὐδὲ Περσίδος θαλάσσαν, οὐδὲ τὴν Ἰρκανίαν,
 Ἀλλὰ τον μέγαν τον βαθύν ὠκεανὸν Ὀμήρου
 Τον πᾶσαν περισφιγγόντα κυκλῶ τὴν οἰκουμένην,
 Βάτον κέλευεις ἅπασι καὶ πορευτὸν ποιῆσαι,
 Ὡς Μωυσῆς τὴν ἐρυθραῖαν Ἰσραηλιταῖς πάλαι·
 Ἡδὴ χωρῶ πρὸς τον εἰρμόν καὶ γλωττῆς Βακτηρίᾳ
 Πλήξας αὐτὸν τοῖς συμπάσι πορευσιμὸν ποιῆσω. 30
 Καὶ βαθὴν τε ἀθεάτα τούτου φανείτω πᾶσιν.
 Ἀλλ' ἀναχατιζέσθωσαν αἱ μωμοσκοποὶ γλωσσῶν
 Ἐξυλακτεῖν τι κατ' ἡμῶν οἰστρουμένα τῷ φθονῷ·
 Ὡς γὰρ αἱ πάλαι γραφοῦσι τον Διὰ μυθουργίᾳ
 Μεταβάλλειν εἰς μορφάμα πιθήκων τους Τίτάνας· 35
 Οὕτω καὶ γὰρ νῦν βουλομαι τροποῖς οἰκονομίας
 Μεταβάλλειν τους ἥρωας συγγραμμάσι πιθήκων.
 Καὶ δὴ λοιπὸν πετάσασσι τὰς θείας ἀκοὰς σου
 Πρὸ πάντων πρῶτον μανθάνε του ποιητοῦ το γένος,
 Πατρίδα καὶ γέννητορας μετὰ των διδασκαλῶν· 40
 Καὶ χρόνους, οἷς εὐτυχᾶνε, καὶ πόσας γραφεὶ βιβλούς·
 Καὶ πού, καὶ πῶς ἐξελεῖφε τον βίον τελευτήσας·
 Καὶ δὴ καὶ τὴν ὑπόθεσιν μάθε τῆς Ἰλιάδος
 Κατὰ λεπτόν τὴν συμπᾶσαν, καὶ τὰς μορφὰς Ἑλλήνων·

Ἔῖτα δ', εἰ θελεῖς, μετὰ ταῦτα καὶ πᾶσιν Ἰλιάδα, 45
 ὥσπερ κελεύει θελήμα το σὺν, μεταποιήσω.

Τέως πρὸ πάντων μανθάνε του ποιητοῦ το γένος.
 Ὁ Ὀμηρὸς ὁ πανσοφός, ἡ θαλάσσια τῶν λογῶν,
 Πλὴν γεμούσαι του νεκταρὸς οὐχ ἄλμυραν ὕδατων,
 Ἐπτα πατρίδων λέγεται τυγχάνειν ἀμφιβόλων, 50
 Ἐπτα πεπερωὶν γεννημα, καὶ τούτων ἀμφιβόλων
 Λέγεται γὰρ ἐκ τῶν θηβῶν ὑπαρχειν τῆς Αἰγυπτοῦ,
 Ἐτέροις Βαβυλωνίος, Χίος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις,
 Ἰητῆς, Κολοφώνιος, Σμυρναῖος, Ἀθηναῖος
 Σὺ δὲ Σμυρναῖον γινώσκει τὸν Ὀμηρον ὑπαρχειν. 50
 Ἐπτα πατέρας λέγουσι παλιν ὑπαρχειν τούτου
 Οἱ μὲν γὰρ τούτου λέγουσι πατέρα Μενεμαχὴν,
 Αἰγυπτίον τυγχάνοντα ἰστρογραμματοῦ
 Οἱ δὲ παλιν Δαημόνα, τινες δὲ Μισσαγόραν
 Ἀνθρώπους ἀμφὶ ζήσαντας ἐμπορικὸν τὸν βίον. 55
 Τηλεμαχὸν καὶ Θαμυρίν ἄλλοι ληροῦσι παλιν
 Ἄλλοις δὲ Μαιονὸς ἦρος καὶ Ἰτρηθούς καλεῖται
 Οἱ πλείονες δὲ Μελητός Φασὶ καὶ Κρηθίδος.
 Διδασκαλὸς Ὀμηροῦ δὲ γινέται Προναπίδης
 Ὁ Καδμὸς ἐξ Αἰγυπτοῦ γὰρ ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα
 Τὸν Λῖον ἐξεπαίδευσεν ἐν γραμμασι φοινικῶν
 Ὁ Λῖνος δ' ἐξεπαίδευσεν ὁ μαθητὴς του Καδμοῦ,
 Ορφεα, Ἡρακλεα, καὶ δὲ τὸν Προναπίδην
 Τὸν Λῖον τὸν διδασκαλὸν ὁ Ἡρακλῆς φονεῖ
 Ὁ δὲ Ορφεὺς γινέται διδασκαλὸς του Μουσίου 65
 Ὁ Πραναπίδης οὗτος δὲ τὸν Ὀμηρον διδάσκει.
 Καὶ δὴ μάθων ὁ Ὀμηρὸς πάντα τα Προναπίδου,

45 ῥαζων καὶ πλείονα μάθειν εἰς Αἰγυπτον ἀπηλθε,
 ἀκεῖ λοιπόν ἐτρυγησε πάσης σοφίας ἀνθος.
 50 ὁφός δ' ἀκρῶς γενομένος ὑπὲρ ἀνθρώπου φύσιν, 70
 ῥα καὶ δέκα γεγραφε μνημοσύνων βιβλία,
 Ἰαργίτην, καὶ τὴν Αἶζα τε, καὶ τῶν μυῶν τὴν μάχην
 τὴν Ἐπιγονῶν μάχην γραφεῖ, καὶ Θηβαΐδα,
 τὴν Οἰχαλίαν, Κερκώπας, εἰς τοὺς θεοὺς τε ὕμνους·
 καὶ τοὺς ἑπτὰ ἐπαικτικὸν καὶ τὰς ἐπικυκλίδας, 75
 καὶ ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν νυμφικοῖς ὕμνοις·
 καὶ τὴν Ὀδυσσεῖαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰλιάδος.
 55 Ἀλλὰ καὶ χρόνον μάθε μοι τὸν τοῦ Ὀμήρου πρῶτον,
 καὶ τὴν τελευτὴν ἐκείνου, εἴτα σαφῶς ἀκούσεις
 τὸν νοῦν καὶ τὴν ὑπόθεσιν πάσης τῆς Ἰλιάδος. 80
 οἱ μὲν γὰρ γραφεῖν θελοντὲς ἱστορικὰ βιβλία
 ὁμοχρόνον τὸν Ὀμηρὸν λεγούσιν Ἡσίοδου,
 55 ἐπὶ τῷ Ἀμφιδαμαντὸς ταφῷ δοκιμασθέντες·
 ἀλλ' οὗτοι μὲν ἠγνοῶσιν εἶναι πολλοὺς τοὺς Ὀμήρους,
 Ὀμηρὸν τὸν Βυζαντίον υἱὸν τοῦ Ἀνδρομαχοῦ 85
 καὶ τὸν τοῦ Εὐφρονος υἱὸν Ὀμηρὸν τὸν Φωκέα,
 καὶ πῶς τι παρεσφαλῶσιν τούτῳ συμπληθεῖ·
 60 ὡς καὶ οἱ ὕστερον αὐτὸν εἰπόντες Ἡσίοδου,
 ἐπὶ τῆς βασιλείας γὰρ λεγούσι τοῦ Ἀρξίππου,
 Ἡσίοδον καὶ Ὀμηρὸν ὑπάρχειν ἀμφοτέρους· 90
 ἀλλὰ τὸν μὲν Ἡσίοδον ἀρχὴ τῆς βασιλείας,
 τὸν Ὀμηρὸν πρὸς τέλος δὲ τοῦ κράτους Ἀρξίππου,
 65 χρόνους ὁμοῦ τριακοντὰ κράτησαντες καὶ πέντε
 τῆς βασιλείας Ἀθηνῶν· ἀλλ' ἀγνοοῦσιν οὗτοι
 ποῖος ὑπῆρχεν Ὀμηρὸς τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀρξίππου· 95

Κατὰ δ' ἡμᾶς ὁ Ὅμηρος χρόνους τετρακκοῖσις
 Του Ἡσίοδου πρότερος, καὶ σκοπεῖ μοι καὶ μαθε.
 Ἐπὶ τῶν δυο στρατείων ὁ Ὅμηρος ὑπῆρχε,
 Θηβαϊκῆς καὶ Τρωϊκῆς, οἶδας ἐκ Προναπίδου
 Καὶ Διονυσίου φησὶν ὁ κυκλογράφος τοῦτο·
 Μαθε καὶ ἄλλοτε καλῶς ἀκριβοστερῶς τοῦτο.
 Ὁ Ποιητὴς Στήσιχος υἱὸς ἦν Ἡσίοδου,
 Ἐν χρόνοις τοῦ Φαλαριδῆος ὧν καὶ τοῦ Πυθαγόρου·
 Οὗτοι δ' Ὁμήρου ὑστεροὶ χρόνοις τετρακκοῖσις.

Ἐπεὶ γοῦν ἐγνώκας καλῶς καὶ χρόνον τοῦ Ὁμήρου
 Τὴν τοῦτου μαθε τὴν τελευτὴν ποίῳ συνέβη τροπῷ.
 Πενθὺς ὑπαρχῶν καὶ τυφλὸς γενομένος ἐκ γῆρας,
 Ἀπανταχοῦ διηρχέτο τὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος,
 Λέγων αὐτοῦ ποιήματα, δεχομένους ἐντιμῶς.
 Ὡς δ' ἦλθε παρέρχομενος περὶ τὴν Ἀρκαδίαν
 Ζενίζεταί παρὰ τινὶ κακεῖσε Κρεοφύλῳ,
 Ἐν ὥπερ μένων Φιλικῶς ἡμέρας ἐπὶ πλείστας
 Περιπατήσων ἐρχεταί παρὰ τὴν παρῳλίαν.
 Ἦσαν δ' ἐκεῖσε ἄλιεις ἀγρᾶν οὐκ ἠγρευκοτές,
 Μόνον δὲ φθειρίζομενοι καὶ κτείνοντες τὰς φθείρας.
 Ὡν ἁλίων Ὅμηρος ἀκουσὰς συλλαλουντῶν
 Ὡ ἀνδρες, εἶπεν, ἁλιεῖς Ἀρκαδῆς, ἐχομεν τι;
 Οἷδ' ἀπεκρινάντο αὐτῷ περὶ φθείρων λαλουντες,
 Τους, οὓς μὲν ἐκρατήσαιμεν, οὐκ ἐχομεν εἰσετι·
 Οὓς περ δ' οὐκ ἐκρατήσαιμεν, ἐχομεν μάλλον τούτους.
 Ὁ μὴ νοήσας Ὅμηρος λυπούμενος ἀμετρῶς
 Πρὸς ἦν τότε κατεμενεν, ὑπεστρεφεν οἰκίαν.
 Πηλοῦ δ' ὄντος ὠλισθήσῃ καὶ κεκρουκῶς εἰς πύτρην

πλα την πλευραν την δεξιαν, και τελευτα τριταιος.

Επει λοιπον μεμαθηκας και θανατον Ὀμηρου,
 και πανε την ὑποθεσιν της ὅλης Ιλιαδος.

Οἱ μὲν αγροικικωτερον γραφοντες και χυδαιως,

ταμους Πηλεως λεγουσι και Θετιδος γενεσται,

και συμπαρειναι τους θεους τοις γαμοις εν Πηλιῳ, 130

και συν αυτοις και τας θεας, κατ' ἐξοχην δε ταυτας,

Ἡραν ὁμου και Αθηναν και γε την Αφροδιτην.

Την δ' Ἐριν ουσιν μαχιμον και φιλονεικοτατον

τουτων απειναι λεγουσι των γαμων μη κληθεισιν.

αυτη δε ζεσσαι θυμῳ και λυπη βεβλημμενη, 135

μηλον εσκευασε χρυσουν, εγραψε δε τῷ μηλῳ,

ΛΑΒΕ ΚΑΛΗ ΤΩΝ ΘΕΑΙΝΩΝ, ΛΑΒΕ ΚΑΛΗ ΤΟ
 ΜΗΛΟΝ,

ΚΑΙ ΤΗ, ΚΑΛΗ, ΤΩΝ ΘΕΑΙΝΩΝ ΕΣΤΩ ΤΟ ΜΗ-
 ΛΟΝ ΔΩΡΟΝ.

οὕτως Ἔρις, ὡς Φασι, ποιησασαι το μηλον,

απο του τεχους ἐρριψε μεσον του γαμου τουτου. 140

Εὐφης δε Ἡρα, Αθινα, μετα της Αφροδιτης,

την γαμικην την τραπεζαν αφεισται και τον ποτον,

περι του μηλου μαλιστα την μαχην συνεκροτου,

καστη τουτων λεγουσαι καλλει νικαν τας αλλας.

τελος λαβοντα τον Ἑρμην ταυτας ὁ Ζεὺς κελευει 145

προς τον Αλεξανδρον αυτον απαγαγειν εις Ἰδην

Ἦν δ' αν αυτων Αλεξανδρος ωραιοτεραν κρινη,

ταυτην το μηλον επαθλον λαμβανειν ευμορφιας.

ὡς δε ταχεως προς αυτην εγενοντο την Ἰδην,

Ἡρα μὲν προς Αλεξανδρον ταδε Φησι κρυφίως. 150

Εἰ κρινεὶς ἐμὲ κτείνονα, καὶ δῶῃς μοι τὸ μῆλον,
 Ἀρχεὶν ἐγὼ ποιήσω σε δούεωσ καὶ τῆς ἰῶ.
 Ἡ δ' Ἀθῆνα καταρχόντα φρυγῶν τῆς στρατηγίας
 Ἑλλάδα πᾶσαν ἐλεγε δούλην αὐτῷ ποιήσαι.
 Ἡ δ' Ἀφροδίτῃ πρὸς αὐτὸν Ἀλεξάνδρον εἰπουσα,
 Εἰ κρινεὶς ταύτων κτείνονα, δῶσω σοὶ τὴν Ἑλενην.
 Λαμβάνει νικητήριον καὶ ἐπαύλον τὸ μῆλον.
 Ἀλεξάνδρος, Φερεκλίου δὲ πλοῖα πέποιηκός,
 Εἰς τὴν Ἑλλάδα κατελθὼν ἀρπάζει τὴν Ἑλενην,
 Ὅθεν ὁ μέγας πόλεμος ἐκείνοις ἀνεργαγῇ,
 Καὶ πόλις ἢ περικλεπτός, ἢ Τροία κατεσκαφῇ,
 Καὶ πάντες παρὰ νάλωμα γέγονασι τοῦ ξίφους.
 Ταῦτα φασὶν οἱ ἀμαθῶς λαλοῦντες καὶ νηπιῶς,
 Τὸ δ' ἀληθές νυν μανθάνε λεπτῶς ηὐκρίδωμενως.

Ὁ Λαομεδόντος υἱὸς Πριάμος καὶ Λευκίππης,
 Εἴτε ῥοῖους κατὰ τινὰς, Στρυμνούς δὲ καὶ ἑτέρους,
 Γημάς Ἠκαθὴν Δριμαντός, κατὰ τινὰς Κισσεῶς,
 Τίους ἐγέννησε πολλοὺς ναὶ μὴν καὶ θυγατέρας.
 Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀλεξάνδρου ἐγκυὸς ἦν Ἑκάβη,
 Γενήσῃ φλεγόντα δαλὸν ἐδοκῆσεν οὐνεροῖς,
 Ὅς πᾶσις ἐπυρπολῆσε τὰς Τρώων περικλῶρους.
 Οἱ τῶν οὐνερῶν δὲ κριτὰι τοῦτο μαθόντες εἶπον,
 Τὸ βρεφὸς ὅπερ ἐνδοθὶ φέρεις ἐν τῇ γαστρὶ σου,
 Τῇ περικλῶρῃ γινεταὶ πάσῃ τῶν Τρώων βλάβῃ.
 Οὕτω μὲν εἶπον οἱ κριτὰι τότε τῶν οὐνεράτων.
 Γενήσῃσι βρεφὸς δὲ Παρίν κατονομαῖζει.
 Ὁ δὲ πατήρ ὁ Πριάμος, τῷ φόβῳ τῶν οὐνερῶν,

Μετα την βρεφους γεννησιν ηλθεν εις το μαντειον,
 Ανερωτησων ποδαπον εκθησεται το βρεφος.
 Εδδθη τούτω δε χρησμος τοιουτοτροπως λεγων·
 Πριαμε, Τρωων βασιλευ, συζυγε της Έκαβης,
 Δυσπαρις Παρις σοι υιος αρτι κακως ετεχθη,
 'Ον μη γεννησται κρειττον ην, η συμφοραν γεννησται· 190
 'Ο παις γαρ ούτος γεγωνως τριακοντα των χρονων
 Ολεσει τα βασιλεια των Τρωων και τας πολεις.
 'Οπερ μαθων ο Πριαμος πολλω τρομω και Φρικη
 Το βρεφος μετακαλεσεν Αλεξανδρον ευθεως,
 Και Αρχελαω δεδωκεν οικετη το παιδιον,
 'Ως αν εις ορος που ριφθην καταβρωθη θηριοις.
 Και δη λαβων Αρχελαος απέρριψεν εις Ιδην.
 Αρκτος δ' εηλαζεν αυτον ξενως ημεραις πέντε.
 Εν μεσω τούτων τελευτα το βρεφος Αρχελαου·
 'Ο δε το παν η γυναικι συμβουλευθεις εμφρονως 200
 Το μεν νεκρον απέρριψεν εις ορος αντ' εκεινου,
 Το βρεφος δε βασιλικον αυτος αναλαμβάνει,
 Και ανατρεφει πατρικως, ποιμαινειν τε διδασκει,
 'Ωσπερ τινες ιστορικοι γραφουσι περι τουτου.
 'Επεροι παλιν λεγουσι πειθανωπερως ταχα,
 Πριαμον τον Αλεξανδρον μη δουναι Αρχελαω,
 Εις βρωσιν ριψαι τοις θηρσιν· αλλ' ελεων το βρεφος
 (Νομιζων ούτω τε Φυγειν και του χρησμου τους λογους)
 Τω Αρχελαω δεδωκεν τρεφειν εν τοις χωριοις,
 Βασιλικαις ανατροφαις, παιδεύσει τε παντοια. 210
 'Ο δε λαβων εις Αμεινδρον απηγαγε χωριον,

Ὅπερ χωρίον Πριάμος πολὺν ποιήσας τότε
 Παρίον κατ'ωνομάσεν εἰς ὄνομα τοῦ βρεφούς.
 Ἐκεῖ γοῦν ἐκτρεφόμενος Ἀλεξάνδρος, ὥς εἶπεν,
 Λέγεται κρίναι τὰς θεάς ἐν γάμοις τοῦ Πηλεΐως,
 Καὶ δοῦναι νικητήριον τὸ μῆλον Ἀφροδίτῃ·
 Τοῦτο δ' ὅτι ψευδὲς ἐστὶ δῆλον ἐκ τῶν πραγμάτων.
 Τοῦ Ἀχιλλεύως γὰρ πατήρ ἦν ὁ Πηλεὺς, ὥς οἶδας·
 Ὁ δ' Ἀχιλεὺς γεραίτερος ὑπῆρχεν Ἀλεξάνδρου·
 Καὶ γὰρ ὁ Νεοπτολέμος, υἱὸς τοῦ Ἀχιλλεύως, 220
 Πολέμιστῃς ἦν τέλειος τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ,
 Ἀυτοσχεδὸν ἰσχυρόνος ὑπαρχῶν Ἀλεξάνδρῳ.
 Καὶ πῶς οὐκ ἐστὶν ἀλόγον Ἀλεξάνδρον δικάζειν
 Γάμοις τίνος τοῖς ἑαυτοῦ παπποῖς ἰσχυρόνουτος;
 Τοῦτο μὲν λήρον καὶ ψευδὲς, τὸ δ' ἀληθὲς τοιοῦτον.
 Ὡς ἀπελθὼν ὁ Πριάμος ἤκουσεν ἐκ μαντείου
 Τριακόντα γενομένον Ἀλεξάνδρον τῶν χρόνων
 Ὀλέσσει τὰ βασιλεία τῶν Τρώων καὶ τὰ περὶ ζῆ·
 Ἀλλὰ τὸ βρέφος ἐλεῶν, μὴδ' ἀποκτεῖναι θέλων,
 Καὶ γὰρ τὴν ἀφυκτόν φυγεῖν ἐλπίζων ἐμάρμενῃν, 230
 Εἰ τὸ τριακόντα χρόνον Ἀλεξάνδρος ἐκδράμοι,
 Τῷ Ἀρχελαῷ δέδωκεν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐκτρέφειν
 Εἰς τι χωρίον Ἀμάνδρον καλούμενον τὴν κλησίν,
 Ὁ νῦν καλεῖται Παρίον πόλις ἀντὶ χωρίου,
 Εἰς κλησίν τὴν τοῦ Παρίδος κτισθεὶν ἐκ τοῦ Πριάμου.
 Ὁ Παρίς γοῦν Ἀλεξάνδρος ἐκεῖσε διατρίβων
 Μέχρι τῆς παρελευσεως τῆς τριακοντούτιας·
 Πᾶσις ἐξεπαιδύσαστο βασιλικὰς παιδείσεις,

Ἰππεύειν, ακοντίζειν τε, τοξεύειν, σφαιραν παίζειν,
 Καὶ πασὴν ἀλλήν παιδείην πρεπύσαι βασιλευσιν, 240
 Ὃς ῥήτωρ δὲ γενομένος γράφει πολλὰ μὲν ἀλλὰ,
 Εἰς ἐν δὲ τούτου συγγραμμά τας τρεῖς θεὰς συγκρίψαι,
 Τὴν Ἀθηναίαν τὴν Φρονήσιν, τὴν Ἥραν τὴν ἀνδρείαν,
 Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δὲ Φημί τὴν Ἀφροδίτην·
 Ἡ καὶ τὸ μῆλον δέδωκε τὴν νικῆν τα πρῶταια,
 Ὡς Ἰωάννης Χρονικός Ἀντιόχευς πρὸς γράφει
 Αὐτὸ μόνον ἀλληγορῶν, τ' ἄλλα παραλιμπανών,
 Γάμον Πηλεὺς Θετιδὸς, Ἑρμῆ τε καὶ τὸν Δία,
 Τὴν Ἰδὴν, οὐπὲρ ἐκρίνε θεὰς τας θρυλλομένας.
 Ὁ Ἰζηζὺς δ' ἀπαντὰ λεπίως ἀλληγορεῖ, καὶ προσχεῖς· 250
 Μέχρι τοῦ παρελθεῖν φησὶ τὴν τριακοντούτιαν —

Quæ sequuntur allegorica est fabula de Paris
 dis judicio expositio ; et quid re ipsa fue-
 rit Jupiter, &c. In explicanda fabula
 auctoribus utitur Anaxagora et Empedo-
 cle. Deinde pergit :

Τοιαῦτα μὲν Ἀλεξάνδρος ἐπραττεν ἐν Παρίῳ 334
 Μέχρι τῆς παρελευσεως τῆς τριακοντούτιας.
 Ὡς δὲ μετὰ τριακοντὰ δύο παρήλθον χρόνοι,
 Νομίσαν το γερνόντιον, ὁ Πριάμος ἐκεῖνος,
 Ὡς ὁ χρησμός παρεδράμεν, ὁ χρόνος παρεῖρη,
 Βλάβῃ λοιπὸν οὐ γίνεται Τρῶσιν ἐξ Ἀλεξάνδρου.

Redit

Rediisse Paridem ait ex Ida ad Trojam Aprilis
die 21 ! — et Junii die 18 solvisse ad Græciam.

Κέλευει τούτον ὁ πατήρ πλευσάη προς την Ἑλλάδα 347
καὶ θύσας λυσὶν συμφορῶν Ἀπολλῶνι Δαφναίῳ.

Literas et dona principibus Græciæ affert.
Menelaum ad Cretam mox iturum reperit.

Ὁ δὲ Μενελαὸς λαβὼν τὰ δυσδῶρα τὰ δῶρα 357
αὐτὸς πρὸς Κρήτην ἐπλεύσεν ἐνεκα τῆς θύσιας.
Ἀλέξανδρον τὸν Παρίν δὲ κατέλειψε τοῖς οἰκοῖς
τριάκοντα καὶ δύο μὲν ὑπάρχοντα τῶν χρόνων,
ὦραιον πᾶν καὶ λευκὸν εἰς ἡλικίαν οἶον,
Χρυσότριχα, δασυτριχα, καὶ τῶν ἀβροδόστρυχων,
Χαροπόπροσῶπον πολὺ καὶ ὑπμειδῶντα,
Συντομολογόν, εὐλαλὸν τῷ ταχεῖ δὲ τῶν λόγων,
Πολλὰκις ἀπὸ πτυόντων λεπτοτάτων σιελού,
Κατὰ τὰς ὄρνις, ἃς Φαίμεν κλησὶν ἀκάνθουλλιδας.
Ὅς τὴν Ἑλένην κατιδὼν τὸ δειλινὸν ἐν κηπῷ
Μετὰ δουλίδων τῶν αὐτῆς, καὶ γυναικῶν ἑτέρων,
Εἰκοσι εἴς ὑπάρχουσιν χρόνων τὴν ἡλικίαν,
Καλὸς οὖσαν ἀμειμητὸν, ξένην τῇ διαπλασεί,
Ἵπερ χιόνα δὲ λευκὴν καὶ τρυφεράν το σῶμα,
Εὐπροσῶπον καὶ ευρίνα, καὶ τῶν καλλιοφρύων,
Εὐοφθαλμον, ὑγροφθαλμον, χαροπόπροσῶπουσαν,
Εὐχείλον, ἀνθηροχείλον, καὶ μελιτοφώνουσαν,
Εὐμαστον, πυρράκιζουσαν, καὶ καλλιτραχηλεύουσαν.

Πασι καλοῖς, πασι περπνοῖς πᾶσων ὑπερτέρουσιν

Ὅσον ἡ ὠληροσεληνος Φαιδροκυκλος σέληνη

Ἵπερτερεῖ τῶν ἀμυδρῶν νυκτερινῶν ἀσπερῶν.

Rapta Helena. Helenam repossunt Græci.

Conspirant ad Helenam repetendam. Tandem post elapsos decem annos ad Aulidem conveniunt. Explicatio allegorica narrationis de Achille inter Lycomedis filias latente. Irenem alloquitur de nominibus ducum :

Μαθε τὰς τέλων κλησεις δὲ πρώτον, Ἐ ναυαρχίας, 471

Καὶ τὰς μορφὰς εἰς ἑπτα τὰς τῶν ἀριστοτέρων

Εἰτα λοιπὸν μοι μέλ' αὐτὰ μαθοῖς τὰ τοῦ πολέμου —

Metaphrafin ejus spondet complexuram, quæ habent Homerus, Stesichorus, Euripides, Lycophron, Coluthus, Leschas, Dictys, Tryphiodorus, Quintus Calaber :

Καὶ τοῖς τμημασί βραχεὶ πάντα συγκεκλεισμένα, 480

Ὅπως πᾶς ὁ βουλομενός ἐν πόνῳ βραχυτάτῳ

Ἀνεγνωκεναι τοῖς πολλοῖς δοκῇ βιβλιοθήκας.

Qui locus a *Dodwello* adductus est in opere de Cyclis Græcorum, p. 802. Post descriptas Græcorum ducum imagines redit ad classem portu Aulidis collectam : et rerum narrationem inde persequitur, de

de Iphigenia, de draconte et passeribus
de Græcis in Æginam descendantibus;
qua occasione primum recenset nomina
Trojanorum ducum; deinde rem persequitur
usque ad expugnatam urbem Lenessum,
et Chryseidem captivam factam,
cujus causa pater ad Græcorum exercitum
supplex venit.

Ὅστις περ Χρυσῆς ἱερεὺς Ἀπὸλλωνος ὑπαρχὼν 1167
λαβὼν τὸ στεφάνον τοῦ θεοῦ δαφνίσκον ὑπηργυμένον,
καὶ τὸ χρυσοῦν τὸ μαντικὸν σκηπτέρον, μετὰ καὶ δῶκεν,
ἦλθεν ἐξωθησόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα.

VI.

Iliadis tertii libri metaphrasis a TZETZL.

Ἐπεὶ δὲ παρетаζάντο παρὰ τῶν ἡγεμόνων
οἱ Τρῶες ἐπηρεύοντο κλαγγῇ τε καὶ θυρυγῶ·
Δίκην γερανῶν φευγούσων εἰς Αἰγυπτόν καὶ Θρακίην,
οὐ τοὺς Πυγμαίους κτείνουσι τραγώσῃ τούτων σπᾶχ'·
οἱ Ἕλληνες ἐπὶ ῥαχὶ καὶ σιωπῇ καὶ τᾶξαι·
Ὁ δὲ πολὺς κονιορτὸς πεζῶν τε καὶ τῶν ἵππεων
ὥσπερ οὐμυχλὴ σκοτῶσιν ἐπιήσεν βαθείαν.
Ὁ δὲ θεοῖς παρομοῖος Ἀλέξανδρος τὸ εἶδος,
(Ἥγουν ὁ ὠραιότατος δίκην λαμπρῶν ἀστέρων,
ἢ μάλλον ὁ αὐτοχρηματέων ἐπιθυμία)

ρωτες των αλλων προπηδων των Τρωων προμαχει,

αλλων τον βουλομενον ζητων μονομαχησαι.

ων δε τον Μενελαον τον αρματος πηδώνηα,

οσπερ τις δρακονηα ιδων εφυγεν ωχριασαι.

ουτην ο Έκτωρ θυμωθεις λογοις λοιδοροις παλυνει,

παλειων, γυναιμανες, ειθε νεκρος μοι ειης,

αρο δακτυλοδεικτημα και Τρωων παντων υβρις·

ως μεγαλα χαιρουσι το στρατευμα Έλληνων

ω λογισμω των εαυτων αριστων σε δοκούντες,

νθ' ων ορωσιν ευμορφον, ωραιον σου το ειδος·

20

ως οιω αυτος τιοιυτος ων νυμφων ανδρων αριστων

αρπαζας βλαβην ηραγες συμπαντι Τρωων γενει.

καρβερεις πολεμησων Έλενης τω σιευενω,

και γνωση τινος ηρπαζας νεαζουσιν γυναικα.

ουκ ωφελησει σοι ουδεν η μουσικη θανοντι,

ου καλλος, ουδε τριχωσις, της Αφροδιτης δωρα,

ειχουν επιθυμιας τε, ει τε και του ασπερος.

ει γεννητηντες παντες γαρ αστερι Αφροδιτης

και μαλλον της αιρεσεως οντι μη παρ' αρετης·

αν καιτω μαλλον και καλως οισπερ αρμοζει τροπας, 30

οραιοι και επεραστοι γυναικες τε και ανδρες·

αν εν τη πρωτη μαλλον δε η ειχσστη ογδοη

μοιρα Καρχινου φερουσιν αυτην την Αφροδιτην,

καις οι ανδρες μιγνυνται, πολ' εσι βασιλισσαις,

και ισθαις γυναιξιν, ως Πτολεμαιος γραφει.

γυναικες παλιν δε θεοις ειτε και ισθαιοις.)

νυν μεν Έκτωρ προς αυτον Αλεξανδρον ην λεγων·

Μενελαω πολεμον συνηραζας, ευ ισθι,

ουδεν

Οὐδέν σοι ἡ γενεθλῖος ὦνυσεν Ἀφροδίτῃ.
 Ἀλλὰ δαλοὶ ὑπάρχουσιν, Ἀλεξάνδρε, οἱ Τρῶες,
 οἵτινες οὐ κατεχῶσι βαλλόντες σε τοῖς λίθοις.
 Πρὸς τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρος οὕτως ἀνταποκριθὴ
 Ἔκτορ, ἐπεὶ με ὕβρισις ὠρεπόλως ἐπαΐως
 Σὸς λόγος, ὥσπερ πελέκυσ, κοπῇ μου τὴν καρδίαν,
 Θάρσους ἐμπλήσας πείθει με μαχεσθαι Μενελάῳ·
 Σὺ δὲ μὴ καίλωνειδίζε το καλλὸς καὶ τὴν τριχα,
 Τα τῶν θεῶν δωρημαῖα, ἀστερῶν γενεθλίων·
 Ἄπερ μοι καίλωνειδίαις, τὴν κομὴν καὶ τὸ καλλὸς
 Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀγαθῶν, ἀπὸρρίψα οὐκ εἰσὶν·
 Ἄπερ παρὰσχῶσιν αὐτοῖ, θελῶν δ' οὐκ ἂν τις λαβῇ;
 Σεμνῶς ἐνταῦθα καὶ δεινῶς ἀνθυβρίσεν ὁ Παρις,
 Οὕτω σεμνῶς ὕβρισις δὲ οὐκ ἐδόξεν ὕβριζεν·
 Μέλαις, στραβὸς γὰρ καὶ ψέλλος ἦν Ἔκτορ, ὥς γινώσκεις,
 Ἐν τῷ εἰπεῖν ὁ Παρις δὲ θελῶν οὐκ ἂν τις λαβῇ·
 Μόνον οὐχὶ λέγει ταῦτι τὰς ὕβρεις ἐπικρυπτήων·
 Ἔκτορ καὶ σὺ ἂν ἠθέλες τοιούτος γεγυῖναι,
 Ἀλλ' εἰμαρμένην ἐσχέκας ἑτέραν· λοιπὸν παύου·
 Καὶ καλλὸς μὴ καθυβρίζε μηδὲ τὴν τριχῶσιν μου·
 Εἰ βούλει δὲ με μαχεσθαι μετὰ τοῦ Μενελάου,
 Τὸ Τρῳϊκὸν μὲν στρατεύμα παύσον καὶ τῶν Ἑλλήνων·
 Ἐγὼ δὲ καὶ Μενελάος μόνοι μονομαχοῦμεν,
 Ὅ δὲ νικητοὺς ἅπαντα λαβέτω συν Ἑλένη,
 Οἱ δ' ἄλλοι παρερχεσθῶσιν εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας.
 Οὕτως εἰπόντος Παριδὸς Ἔκτορ τερφθεὶς τῷ λόγῳ
 Τοὺς Τρῶας μάχης ἐπαύσεν μέσον κρατῶν τὸ δόρυ·
 Οἱ δ' Ἕλληνες πῶξυμασιν ἐβάλον καὶ τοῖς λίθοις,

ἔχρῃς ἐπέσχε βαλλόντας ἐκείνους Ἀγαμέμνων
 καὶ τότε τοῖς στρατευμασιν Ἑκτωρ τοῖς δυο λέγει
 ὡμην την Αλεξάνδρειαν περὶ μονομαχίας.
 αὐτῶν ηὐχασσάντων δὲ Μενελάος ταυτ' εἶπεν 70
 λόγος ἐστὶν ἀριστὸς ὁ τῆς μονομαχίας·
 ἄλ' ὅρκοις βεβαιώσωμεν πρῶτον ταῖς τῆς μάχης·
 ἀρεστῶ δὲ καὶ Πριάμος αὐτὸς ἐν ταῖς θυγατρὶς,
 πιστὸς γὰρ Ἀλέξανδρος καὶ παρὰ βατὸς ὀρκῶν.
 χαρήσων οἱ Ἕλληνες καὶ Τρῶες ἐπὶ τούτῳ
 αὐτοῖς εὐρεῖν ἐλπίζοντες τοῦ χαλεποῦ πολέμου.
 οὐνομῶς ἀφωπλίζοντο πᾶσιον δὲ ἀλλήλων·
 οἱ Ἕλληνες ἐκάθηντο καὶ Τρῶες δίκην Φιλῶν.
 ὁ Ἑκτωρ πέμπει Φερεῖν δὲ πάντα τὰ πρὸς θυγατέρα,
 καλεσάη τε τὸν Πριάμον τοῖς ὀρκοῖς συμπάρευναι 80
 καὶ Ἀγαμέμνων ἐπεμψεν ἐκ πλοίων ἄρνα Φερεῖν.
 ἡ Ἴρις τῇ Ἑλένῃ δὲ πᾶν τὸ συμβᾶν μνησεί,
 τὸν περὶ ταύτης πόλεμον καὶ τὴν μονομαχίαν,
 ὁμοιωθεῖσσι θυγατρὶ Πριάμου Λαοδίκῃ.
 ταυτ' ἐστὶν, Ἴρις γέγονε τόξον τὸ νεφέλωδες,
 ἐξ οὗ τὸ συμβῆσομενον ἐνόησεν Ἑλένη,
 ὡς εἴπερ τις κατελέξε πάντα καλῶς ἐκείνη.
 ἦλθε δὲ πρὸς ἐνθυμιον εὐθυς τοῦ Μενελάου,
 καὶ τῆς πατρίδος τῆς αὐτῆς ἀλλὰ καὶ γεννητορῶν.
 Λεπτῶ δ' ἐπικαλυμμάτι κατακαλυψαμένη 90
 αὖτις συν ἀλλοῖς ὤρμησε κλαίουσα πρὸς τὸν πύργον.
 περὶ δὲ πύλας τὰς Σκαίας αὐτὴν διέρχομεν
 ἀπὸ τοῦ πύργου βλέποντες οἱ γέροντες τῶν Τρῶων
 ἐκ γῆρας μὲν ἀπομαχοί, συμβούλοι δὲ γενναῖοι

Πριάμῳ συγκαθημένοι, καὶ ἀδελφοῖς Πριάμου
 τῷ Πανθίῳ, καὶ Θυμοίτῃ καὶ Λαμπῷ καὶ Κλῶϊᾳ,
 καὶ σὺν ἵκετασιν τῷ ἀδελφῷ τῷ Ἑκτορῳ.
 Ὁ Οὐκαλέγων δὲ αὐτὸς αἶμα καὶ ὁ Ἀθηναῶρ
 ἐν ἡρεμαίᾳ τῇ φωνῇ ἀλλήλοισι προσλαλοῦντες,
 οὐ νεμεσίς, ἐφθγγζαντο διὰ τοιαυτὴν κορὴν 100
 ἐπὶ πολλῷ κακοπαθεῖν τοὺς Ἕλληνας καὶ Τρῶας·
 ἀλλὰ καὶ καλὸς ἐχούσῃ τοιοῦτον ἀπερχέσθω,
 μὴ γένοιτο μὴδ' ὀπίσθεν ἡμῖν βλάβη καὶ τέκνοις.
 ταυτὴν δὲ Πριάμος αὐτοῦ πᾶσι πῶς ἐδρίασας
 ἀνερῶν ἐμιάθαιεν Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους.
 Πρῶτον τὸν Ἀγαμέμνονα, ὅνπερ καὶ μακαρίζεις,
 τὸν Ὀδυσσεα δευτέρου, τὸν Αἰάντα δὲ τρίτον·
 Μοῖν δ' ὑπέδειξεν αὐτῷ καὶ τὸν Ἰδομενεά.
 τοὺς ἀδελφούς δὲ Καστορά ταυτὴς καὶ Πολυδευκὴν 110
 ἀποθανόντας οὐδαμῶς προσέλεπεν δυνάμενῃ
 μὴ συστράτευσσά τοις λοιποῖς ἐδοκίμασεν Ἕλληνας,
 ἡ δὲ αἰὲν αἰσχυνέσθαι φανῆναι τῷ πολέμῳ.
 οἱ κήρυκες λαβόντες δὲ πάντα τὰ πρὸς θῆσιαν
 καλοῦσι καὶ τὸν Πριάμον· ὁ δ' ἀναβὰς εἰς ἄρμα
 ἦλθε παρὰ πρὸ σπράγνυμα Ἑλλήνων τε καὶ Τρῶων·
 σπαντῶν πρὸς τὴν θῆσιαν δὲ, νιψάων καὶ τὰς χεῖρας
 ὁ Ἀγαμέμνων τῶν ἀργῶν τὰς τριχὰς ἀποκῆψας
 Ἑλλήνων διεναιμάλο καὶ Τρῶων τοὺς ἀρίστους·
 ἤνυχτο δὲ πρὸς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνατείνας·
 ἥλιε, γῆ, καὶ οὐρανέ, καὶ ποταμῶν τὸ ὕδωρ, 120
 καὶ οἱ παρ' Ἀθῆν τιμῶροι δαίμονες τῶν ἀδίκων,
 ὅττις ἐφοροὶ γινέσθε καὶ φυλάκες τῶν ἔρκων,

Κ' αν μεν Αλεξανδρος αυτος Μενελαον Φονευσῃ,
 Ἐλενην καὶ τὰ χρηματα ταύτης εχετω πάντα·
 Ημεῖς δὲ πρευσμεθα παλιν εἰς τὴν πατρίδα.
 Αν δ' αντιστροφως γενοιτο γινεσθαι τουναντιον,
 Ἡμιν δὲ πρεπουσαι τιμὴ δδῆτω κατὰ νομους,
 Το τῶν χρηματων ἡμῖς δῆλον τῶν ἐν τῇ πολει.
 Οὕτως εἰπων ἀπεσφατῆε τὴν ἀρνα Ἀγαμέμνων,
 Οἶνον δ' ἐπεχεεν αυτος· ηυχετο πᾶς λαος δὲ
 Χυθῆναι τὸν εὐκεφαλὸν οὕτω τῶν ἐπιτορκων.
 Ὅ δὲ Κρονίων οὐδαμῶς τούτων ευχας εκπληρου,
 Η σκοτεινὴ καὶ ἀθῆλος ἀπασιν εἰμαρμενη.
 Ὁ Πριαμος μερίδα δὲ λαβων ἐκ τῆς θυσιας
 Οπισθοδρομος ἤλαυνε παλιν ὡς πρὸς τὴν Τροίαν,
 Εἰπων, τὸν θάνατον αυτων οἶδεν ἡ εἰμαρμενη,
 Εγὼ δ' οὐχ ὑπομειναιμι βλεπεῖν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου
 Αλεξανδρον μαχομενον μετὰ τοῦ Μενελαου·
 Οὕτως εἰπων ὁ Πριαμος ευθεως ὑπεχωρεῖ.
 Τὸν τοῦ μονομαχίου δὲ τόπον συγκαταμέτρου
 Ἐκτωρ ὁμοῦ καὶ Οδυσσευς· ἐβαλλον δὲ καὶ κληρους
 Τοῦ Μενελαου, Παριδος, ἐν περικεφαλαίᾳ,
 Ὅστις αν πρῶτερον αυτων λαχοι το βελος πεμψαῖ.
 Ἐκτωρ δὲ βλέπων οπισθεν τοὺς κληρου ἀνεκινεῖ
 Καὶ πρῶτερον ἐξεδραμεν ὁ κληρος Αλεξανδρου.
 Οὕτω δὲ μεσὸν ἐσήσαν οπλοῖς ευτρεπισμενοι.
 Καὶ πρῶτον μεν Αλεξανδρος τὸ σάκος Μενελαου
 Ἠπρεκτος ἐμεινε βαλὼν, κλιθέντος τοῦ σιδήρου.
 Δευτερος δὲ Μενελαος πεμψας αυτου το δορυ,
 ἔκοψε τὴν ἀσπίδα τε καὶ πᾶσαν πανοπλίαν

130

140

150

Προς

Προς τὴν λαοπαρὰν Παρίδος· κλίθε· δ' αὐτὸς συντημῶς
 ἔξεφυγεν τὴν θανάτου δόρατος Μενελάου·
 Μενελαὸς τῷ ξίφει δὲ πηλῆξας τὴν κεφαλαιάν·
 τῆς χειρὸς τετρακλάστον ἀπέβαλε τὸ ξίφος·
 ἱμνοῖς ὀρμησῶς τὸ λοιπὸν εἰλκε χερσὶν ἐκείνον
 στρεφὼν ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐκ περικεφαλαιᾶς·
 καὶ τοῦτον ἀν' ἀπέκλεινε Μενελάος ὠθεὼς
 εἰ μηπερ ἐσώσεν αὐτὸν ἡ Ἀφροδίτη τότε
 τὸν λῶρον ἀποκοψάσα τῆς περικεφαλαιᾶς·
 καὶ τοῦτον ἀφαρπύζουσι πρὸς τὸν αὐτοῦ κοιτῶνα, 160
 ἥτις συνεκλινεν αὐτῷ τότε καὶ τὴν Ἑλένην.
 τῆς Ἀφροδίτης μανθάνει νῦν τὴν ἀλληγορίαν.
 οἱ Ἀφροδίτης ἔχοντες γενέθλιον ἀστερά
 κεκμενον τοποῖς ἀγαθοῖς, σῶζονται καὶ κινδύνων.
 ἔπει δὲ τὸ γενέθλιον τοιοῦτον Ἀλεξάνδρου,
 οὕτως ἔξεφυγε σῶθεις τοῦ λῶρου κεκομμένου.
 ἔπει δὲ δρᾷ καὶ ποσειδόνους τοὺς οὕτω γεννηθέντας,
 Πολλὰ ζυγομαχῶσι πρὸς ἑαυτὴν Ἑλένην,
 τὸ κάλλος δ' εἰλκύσει αὐτὴν, καὶ μετὰ ποίαν ἦσαν
 καὶ οὕτως συγκατεκλινεν ὥσπερ νενικηκότε. 170
 ὁ δὲ Μενελάος αὐτὸν, ὡς λεῶν, ἀνῆρωτα.
 ἔλεγε τότε τοιζαροῦν αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων·
 ἡ νίκη, Τρῶες, φαίνεται τυγχάνειν Μενελάου,
 δοτε λοιπὸν τὰ χρήματα, δοτε καὶ τὴν Ἑλένην,
 καὶ τὴν τιμὴν τὴν πρεπούσαν τὴν οὖσαν κατὰ νόμον,
 τὸ τῶν χρημάτων ἡμισυ δῆλον τῶν ἐν τῇ πόλει.

MARMORA OXONIENSIA.

- 89 Εδοξεν τῷ δήμῳ Στρατηγὸν γνῶμη. Ἐπειδὴ
 προνοῶν ὁ δῆμος ὑπὲρ ἀπαντῶν τῶν τε βα-
 σιλεῶς Σελευκῆ συμφερόντων διετελεῖ * καὶ
 προτερον τήντε βασιλείαν
- 90 αὐτῆ συναυξῶν, καὶ τὰ πράγματα διατη-
 ρῶν, καὶ ὅσον ἦν δυνατός. καὶ πολλὰ μὲν
 περιειδὲν ἀπολλυμένα καὶ κατὰφθειρομένα
 τῶν ὑπαρχόντων, πολλὰς δὲ ὑπέμεινεν
- 91 κινδύνους ἐνεκὲν τῆ διατηρησῆαι τὴν φιλίαν τὴν
 πρὸς τὸν βασιλεῖα Σελευκόν * καὶ νυν φιλοτι-
 μύμενος αὐτῷ συνδιατηρησῆαι καὶ συνεχεῖν
 τὰ πράγματα καὶ ὅσον
- 92 ἐνδεχομένον ἐστίν * τὴν τε πρὸς τὰς ἐμ Μαγνη-
 σίᾳ κατοικῆς καὶ τὰς ὑπαιθρῆς ἵππεις καὶ
 τὰς πεζὰς στρατιώτας, καὶ τὰς ἄλλας τὰς
 οἰκνύτας ἐμ Μα-
- 93 γνησίᾳ, συντεθείται φιλίαν, ἵνα διαφυλασ-
 σωσιν τὴν συμμαχίαν καὶ τὴν εὐνοίαν τῷ
 βασιλεῖ Σελευκῷ * νομίζων δὲ ἀναγκαῖον εἶναι
 τῇ πόλει παραλαβεῖν καὶ τὸ
- 94 χωρίον Παλαιμαγνησίαν, καὶ ποιησασθαι
 τὴν φυλακὴν δι' αὐτῆς, ἵνα καὶ τὰς παρα-
 ληφθέντος ὑπὸ τῆς πόλεως ἀσφαλεστέρον
 διαμηνῇ πάντα τὰ συνεγυς
- 95 πρᾶγμα τῷ βασιλεῖ Σελευκῷ διεπεμφάντο
 πρὸς τὰς οἰκνύτας ἐν τῷ χωρίῳ, καὶ παρεκα-
 λῆσαν

